

Pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

ID Nr. VARAM 2014/14

1.starpatskaite.

Demogrāfisko izmaiņu raksturojums un prognozes (TS 4.1. un 4.2.p.)

Pasūtītājs:

Nodokļu reģistrācijas nr.
Adrese
kontaktpersona

Tālrunis, epasts

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

90000028508
Adrese: Peldu iela 25, Rīga, LV-1494
Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības
plānošanas nodaļas vadītāja Jevgēnija Butņicka
66016531, jevgenija.butnicka@varam.gov.lv,

Izpildītājs:

Personu apvienības dalībnieks
vienotais reģistrācijas nr.
juridiskā adrese
Kontaktpersona
Tālrunis, epasts
fakss
Mājas lapa

Personu apvienība: SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”

SIA „Grupa93”
LV50103129191
Kr.Barona iela 3-4. Rīga, LV 1050, Latvija
Līga Ozoliņa
67217043, 29128482, liga@grupa93.lv
67217045
www.grupa93.lv

Personu apvienības dalībnieks
vienotais reģistrācijas nr.
juridiskā adrese
tālrunis
fakss
e-pasts
Mājas lapa

SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
40003426448
Krasta iela 105a, Rīga, LV-1019, Latvija
67317540
67317541
kartes@kartes.lv
www.kartes.lv

SATURS

Saīsinājumi	3
Termini un definīcijas	3
Ievads	5
1 METODIKA	6
1.1 Datu avoti un prognozēšanas metodika	6
1.2 Apdzīvojuma analīzes metodika	10
1.3 Apdzīvojuma prognozes pieeja	10
2 DEMOGRĀFISKO IZMAIŅU PROCESU (2000.-2013.) RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE	12
2.1 Iedzīvotāju skaits un tā pārmaiņas	12
2.2 Migrācija	21
2.3 Vecumstruktūra un demogrāfiskā slodze	25
2.4 Nodarbinātība un bezdarbs	37
3 DEMOGRĀFISKĀS UN APDZĪVOJUMA PROGNOZES LĪDZ 2020. UN 2030.GADAM	40
3.1 Latvijas iedzīvotāju skaita prognozes un to pamatojums	40
3.2 Skolas vecuma bērnu skaita prognoze 2020. un 2030.gadam	43
3.3 Iedzīvotāju izvietojums un tā izmaiņu tendences	49
Latvija, reģioni un novadi teritoriālo vienību griezumā	49
Apdzīvotās vietas ar vairāk nekā 5000 iedzīvotājiem	61
4 SECINĀJUMI	70
PIELIKUMS. IEDZĪVOTĀJU SKAITA PĀRMAIŅU PROGNOZE LĪDZ 2020. UN 2030.GADAM, ATBILSTOŠI APDZĪVOJUMAM	71

Saīsinājumi

ATAVL – Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
ES – Eiropas Savienība
ĢIS – ģeogrāfiskās informācijas sistēmas
IZM – Izglītības ministrija
KM – Kultūras ministrija
LIAS 2030 vai Latvija 2030 – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
LĢIA – Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LM – Labklājības ministrija
Lursoft - SIA „Lursoft IT” uzņēmumu datu bāze, kas tiek veidota sadarbībā ar LR Uzņēmumu reģistru
M 1: 10 000 – mērogs 1: 10 000
NUTS – Eiropas Savienības Teritoriālo vienību nomenklatūra statistikai
PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Publiskie individuālie pakalpojumi – šī darba uzdevuma izpratnē ir izglītības, kultūras, veselības un sociālie pakalpojumi
RAIM – Reģionālās attīstības indikatoru uzraudzības un novērtēšanas modulis
RPP – Reģionālās politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VM – Veselības ministrija
VIS – valsts informācijas sistēma

Termini un definīcijas

Administratīvais slogs – visas darbības, kuras jāveic, sniedzot informāciju valsts vai pašvaldību institūcijām, tāpat arī tās tiesību normas, kas nosaka informācijas sniegšanas pienākumus trešajām personām, piemēram, patērētājiem vai sadarbības partneriem. Tai skaitā administratīvo slogu veido administratīvās izmaksas, kas rodas, lai izpildītu normatīvo aktu prasības, kā arī no tādām aktivitātēm, ko persona brīvprātīgi neveiktu.

Administratīvā teritorija – termins lietots ATAVL izpratnē un ar to saprot Latvijas teritoriālā iedalījuma vienību, kurā pašvaldība savas kompetences ietvaros realizē pārvaldi.

Aglomerācija (plānošanā) – augsti urbanizēta teritorija, kas visbiežāk sastāv no šīs teritorijas centra – vienas vai vairākām lielām pilsētām – un apkārtējās teritorijas pilsētām un lauku centriem, kam ir cieši savstarpēji sakari. Tās robežas nosaka mobilitātes intensitāte, iedzīvotāju svārstmigrācija un pakalpojumi attīstībai. Pamatnostādņu kontekstā aglomerācija tiek attiecināta uz galvaspilsētu Rīgu un ar to funkcionāli saistīto apkārtējo teritoriju (t.i. Rīgas aglomerācija jeb Rīgas metropoles areāls – abi termini lietoti ar vienādu nozīmi. Teritorija parādīta RPP 5.1.1.3.nodaļā).

Apdzīvotā vieta – termins lietots ATAVL izpratnē un ar to saprot teritoriju, kurā dzīvo cilvēki, ir izveidoti materiālie priekšnoteikumi tās apdzīvošanai un kurai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirts attiecīgais apdzīvotās vietas statuss. Apdzīvoto vietu veidi Latvijā ir pilsēta, ciems un viensēta.

Attīstības centrs – teritorija, kurā ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina apkārtējās teritorijas attīstību. „Latvija 2030” definē 4 starptautiskas nozīmes attīstības centrus, 9 nacionālas nozīmes centrus un 21 reģionālas nozīmes attīstības centru (kopā 30, starptautiskas nozīmes attīstības centri – Rīga, Liepāja, Daugavpils, Ventspils – vienlaikus ir arī nacionālas

nozīmes attīstības centri). Novadu nozīmes attīstības centrus nosaka reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos – teritorijas plānojumā un/vai attīstības programmā. (saskaņā ar RPP).

Blīvi apdzīvota vieta – pētījumā tiek lietota atbilstoši šādiem kritērijiem:

apbūvēta teritorija, kurā attālums starp atsevišķām mājām nepārsniedz 200 m un pastāvīgo iedzīvotāju skaits ir vairāk nekā 50. Apbūvētās teritorijas, kas vēsturiski veidojušās kā ciema vai pilsētas atsevišķas daļas, bet attālums starp tām ir lielāks par 200 m, ir apvienotas vienā blīvi apdzīvotā vietā. Blīvi apdzīvotu vietu areālus izdala neatkarīgi no administratīvajām un teritoriālajām robežām. Blīvajās apbūves joslās pilsētu pievārtē, ņemot vērā tradīcijas apdzīvoto vietu uzskaitē, informatīvos nolūkos kā atsevišķas izdalāmas lielākās no saplūdušajām apdzīvotajām vietām.

Urbanizētais areāls – blīvi apbūvēta un apdzīvota teritorija, kuras centrā ir pilsēta vai ciems un tam piegulošā apbūvēta teritorija, neņemot vērā administratīvi teritoriālās robežas. Rīgas gadījumā – Rīgas aglomerācijas kodols.

Novads - termins lietots ATAVL izpratnē un ar to saprot administratīvo teritoriju. Novadu apstiprina Saeima.

Novada teritoriālais iedalījums – saskaņā ar AVATL, administratīvās teritorijas iekšējais iedalījums novada pilsētās un novada pagastos.

Pilsēta – saskaņā ar AVATL, apdzīvotā vieta, kurai Saeima ar likumu ir piešķirusi pilsētas statusu.

Republikas pilsēta – termins lietots Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma izpratnē un ar to saprot apdzīvoto vietu, kurā dzīvo ne mazāk kā 25 tūkstoši pastāvīgo iedzīvotāju (Valmieras un Jēkabpils gadījumā šis kritērijs vairs neizpildās) un kurai ir attīstīta komercdarbība, transporta un komunālā saimniecība, sociālā infrastruktūra, nozīmīgs kultūras iestāžu komplekss. Republikas pilsētas statusu piešķir Saeima.

Statistiskie reģioni – balstoties uz 2003. gada 26. maija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (turpmāk - regula) ietvertajiem pamatprincipiem noteikts Latvijas teritoriālais iedalījums statistikas apkopšanas vajadzībām (NUTS III līmenī). Latvijas statistiskie reģioni 2004.gada 28.aprīlī apstiprināti ar Ministru Kabineta rīkojumu Nr.271 "Par Latvijas Republikas statistiskajiem reģioniem un tajos ietilpstošajām administratīvajām vienībām". Latvijas statistiskie reģioni sakrīt ar plānošanas reģioniem, izņemot Rīgas plānošanas reģionu, kas lielā iedzīvotāju skaita dēļ sadalīts divos statistiskajos reģionos – Rīgas statistiskajā reģionā un Pierīgas statistiskajā reģionā.

Demogrāfiskā slodze – statistikas rādītājs, kas raksturo bērnu un pensijas vecuma iedzīvotāju attiecību pret darbspējas vecuma iedzīvotājiem (aprēķināts uz 1000 iedzīvotāju).

Darba meklētāju īpatsvars – statistikas rādītājs, kas tiek aprēķināts starp ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem (konkrētajā pētījumā iedzīvotājiem 15 līdz 64 gadu vecumā).

Ievads

Pētījums tiek īstenots Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas īstenotā Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālās iestādēm” projekta „Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana” ietvaros.

Pētījumu veic personas apvienība SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”, pamatojoties uz līgumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (noslēgts 2014.gada 11.septembrī).

Pētījuma mērķis: Veikt publisko individuālo un valsts administratīvo pakalpojumu attīstības teritoriālu izvērtējumu, atbilstoši apdzīvojumam Latvijas reģionos, ņemot vērā demogrāfisko izmaiņu procesus, mobilitātes aspektus un satiksmes un transporta infrastruktūras nodrošinājumu, kā arī sagatavot priekšlikumus publisko individuālo un valsts administratīvo pakalpojumu perspektīvajai attīstībai, ņemot vērā analīzes kvalitatīvos un kvantitatīvos aspektus.

Publiskie individuālie pakalpojumi šī pētījuma izpratnē ir izglītības, kultūras, veselības un sociālie pakalpojumi, valsts administratīvie pakalpojumi – valsts administratīvo pakalpojumu sniedzēju sniegtie teritoriālie pakalpojumi.

Rezultāti: ziņojums (teksts un kartes) par publisko individuālo un valsts administratīvo pakalpojumu esošo izvietojumu, kurā ir analizēta:

- pakalpojumu sasniedzamība un izmantošana, ņemot vērā esošo Latvijas apdzīvojumu (lokālizācija līdz blīvi apdzīvoto vietu (ciemu) līmenim);
- nākotnes demogrāfiskās prognozes;
- priekšlikumi pakalpojumu perspektīvajam telpiskajam izvietojumam;
- ieteikumi vienas pieturas aģentūru principa ieviešanai valsts administratīvajiem pakalpojumiem.

Pētījuma laiks: 15.09.2014. - 02.01.2015.

Pirmajā starpatskaitē sniegta informācija, atbilstoši tehniskās specifikācijas 4.1. un 4.2. punktiem.

- Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu (2000.-2013.g.) raksturojumu un analīzi
- Iedzīvotāju skaita prognozes, ietverot migrāciju, līdz 2020. un 2030.gadam teritoriālo vienību griezumā

Pirmās starpatskaites rezultāti tiks izmantoti turpmākajā pētījuma gaitā analizējot publisko individuālo pakalpojumu esošo izvietojumu un prognozējot perspektīvo izvietojumu, atbilstoši apdzīvojumam.

1 METODIKA

1.1 Datu avoti un prognozēšanas metodika

Demogrāfijas prognozes tradicionāli balstās uz tautas skaitīšanā un iedzīvotāju reģistros iegūto informāciju. Latvijā tautas skaitīšana notiek reizi 10–11 gados. Pēdējā tautas skaitīšana bija 2011. gada martā. Jau pēc tautas skaitīšanas provizorisko datu publicēšanas tapa skaidrs, ka Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) iedzīvotāju skaita ikgadējās aplēses, kas balstīta uz iepriekšējās, 2000. gada tautas skaitīšanas rezultātiem, katru gadu tos pārrēķinot pēc iedzīvotāju dabiskās (dzimstība – mirstība) un mehāniskās (imigrācija – emigrācija) kustības reģistrācijas oficiālajiem datiem, neatbilst 2011. gadā fiksētajiem rezultātiem, jo trūka ap 10% iedzīvotāju. Turklāt šāds iztrūkums veidojās jau pēc 2011. gada tautas skaitīšanas datu papildināšanas ar 188 tūkstošiem “nesaskaitīto” (nesatikto) personu, kuru dati tika pievienoti, balstoties uz šo personu fiksētajām aktivitātēm dažādos valsts reģistros un informācijas sistēmās.

Tas liecina, ka tradicionālā veidā iegūtā informācija par valstī dzīvojošo skaitu pat par 10–15% var atšķirties no reālās situācijas. Galvenais iemesls tam – brīvā un bieži neregistrētā iedzīvotāju pārvietošanās, kas pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā (ES) 2004. gadā kļuvusi par ierastu parādību. Iedzīvotāju reģistra likums nosaka, ka iedzīvotājiem, kuri uzturas ārpus Latvijas ilgāk par **sešiem mēnešiem**, ir **pienākums paziņot** Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (PMLP) par savu un savu nepilngadīgo bērnu dzīvesvietas adresi ārvalstī. Diemžēl lielākā daļa aizbraukušo šo likumu nepilda un saglabā reģistrāciju Latvijā (reizēm izjūtot šo reģistrāciju kā “virtuālu saikni” ar Latviju), līdz ar to valstij nav informācijas par to, kuras personas Latvijā vairs nedzīvo. Satraucošais fakts, ka emigrācija īpaši izplatīta jaunāko iedzīvotāju vidū, to skaitā sieviešu auglīgajā vecumā un ka tā turpinās arī pēc ekonomiskās krīzes, neviens cerības, ka situācija, iestājoties “demogrāfiskajai bedrei”, kad darbaspējas un reproduktīvo vecumu sasniegs 90. gados dzimušie, kuru skaits ir gandrīz divreiz mazāks nekā pagājušā gadsimta 80. gados dzimušo skaits, varētu uzlaboties vai vismaz nostabilizēties, kā to attīstības prognozēs 2020. gadam norāda daži pētnieki (Ekonomikas ministrija prognozē 2021.-2030.g. Latvijā paredz pozitīvu migrācijas saldo 98,1 tūkst. cilvēku apmērā¹).

Tas, ka periodā starp pēdējām tautas skaitīšanām „pazuduši” ap 10% valsts iedzīvotāju, liek izdarīt secinājumus, ka iedzīvotāju skaita **ilgtermiņa prognozēšanā iedzīvotāju dabiskās kustības un dzimumu un vecumu struktūru tradicionālā analīze bez starpvalstu migrācijas datiem ir mazefektīva**. Tieši starpvalstu migrācijas datu nepietiekamības dēļ PMPL iedzīvotāju reģistra dati neatspoguļo faktisko situāciju, jo tajos ir iekļauti tie Latvijas iedzīvotāji, kuri ir emigrējuši, bet nav paziņojuši PMLP jauno dzīvesvietu ārzemēs. CSP dati rāda, ka Latvijā 2014. gada jūlijā dzīvo 1,996 miljoni iedzīvotāju, bet iedzīvotāju reģistra datus² Latvijas iedzīvotāju kopskaits joprojām ir 2,173 miljoni jeb daudz vairāk nekā 2011.gadā konstatēja tautas skaitīšana. Vēl papildus jāatzīmē iedzīvotāju reģistra konstatētā neatbilstība – bērni vecumā no 1 līdz 3 gadiem reģistrā skaitās par 1,7 tūkstošiem vairāk nekā to vispār Latvijā piedzima. Ja izmanto PMPL iedzīvotāju reģistra datus, tad iznāk, ka visaktīvākie imigranti no visām vecumgrupām ir tieši šie zīdaiņi, turklāt vieni paši bez vecākiem. To var izskaidrot ar faktu, ka ārzemēs dzīvojošie jaunie vecāki gadu vai divus pēc bērna piedzimšanas tos reģistrē savā iepriekšējā dzīvesvietā Latvijā, kaut faktiski nedz paši, nedz arī bērni Latvijā nedzīvo. Kā zināms, ārpus Latvijas, īpaši Lielbritānijā un Īrijā, ik gadu piedzimst vismaz 10% visu pasaules jaundzimušo Latvijas pilsoņu.³ Latvijas vēstnieks Lielbritānijā norāda, ka 2013.gadā

¹ Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozēm

https://em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/EMZino_150814.pdf

² PMPL iedzīvotāju reģistrs <http://www.pmlp.gov.lv/sakums/statistika/iedzivotaju-registrs/>

³ Katrs desmitais latvietis piedzimst Lielbritānijā”, Diena, 2014.gada 31.janvāris

<http://www.diena.lv/latvija/zinas/katrs-desmitais-latvietis-piedzimst-lielbritanija-14042336>

Lielbritānijā ir reģistrēti 2281 Latvijas jaundzimušie pilsoņi⁴. Ja Latvijā 2013.gadā piedzima 20412 bērni, tad kopā dzimuši 22693 bērni. No tiem Lielbritānijā 10%. Protams, Latvijas pilsoņi dzimst arī citās valstīs. Par tiem precīzu datu trūkst, bet šķiet, ka kopskaits varētu būt vismaz 10%.

Latvija ir viena no nedaudzām ES valstīm, kurā nav demogrāfijas institūta vai tam pielīdzināmas iestādes, kas regulāri un sistemātiski analizētu iedzīvotāju dzimstības, mirstības un migrācijas procesus un sniegtu objektīvas prognozes par iedzīvotāju skaitu un sastāvu nākotnē. Latvijā tiek veikti tikai atsevišķi demogrāfijas pētījumi, un tas kopumā nedod pietiekamu priekšstatu par demogrāfiskajiem procesiem. Nozīmīgākie un objektīvākie pēdējo gadu darbi šajā laukā ir Pārslas Eglītes vadībā tapušie pētījumi⁵ un Ekonomikas ministrijas pētījumi⁶, kā arī iepriekšējos gados Pētera Zvidriņa vadītā Demogrāfijas centra pētījumi⁷.

Pirms desmit gadiem veiktajās Latvijas iedzīvotāju skaita prognozēs un aplēsēs nevarēja paredzēt milzīgo emigrācijas vilni, kas nedaudz mazākā apjomā vēl turpinās šobrīd un turpināsies arī nākotnē. Toreiz dažādu iestāžu un organizāciju – Latvijas CSP, EUROSTAT, ANO – veiktās prognozes paredzēja, ka tagad (2014. gada beigās) Latvijā vajadzēja būt 2,18–2,22 miljoniem iedzīvotāju. Taču realitātē ir tikai 1,99 miljoni jeb par 10% mazāk nekā prognozēts, un šī ievērojamā nesakritība ir radusies tikai desmit gadu īsā prognozēšanas periodā.

---

⁴ Saskaņā ar ĀM informāciju Latvijas sabiedriskajiem medijiem 2012.gada novembrī

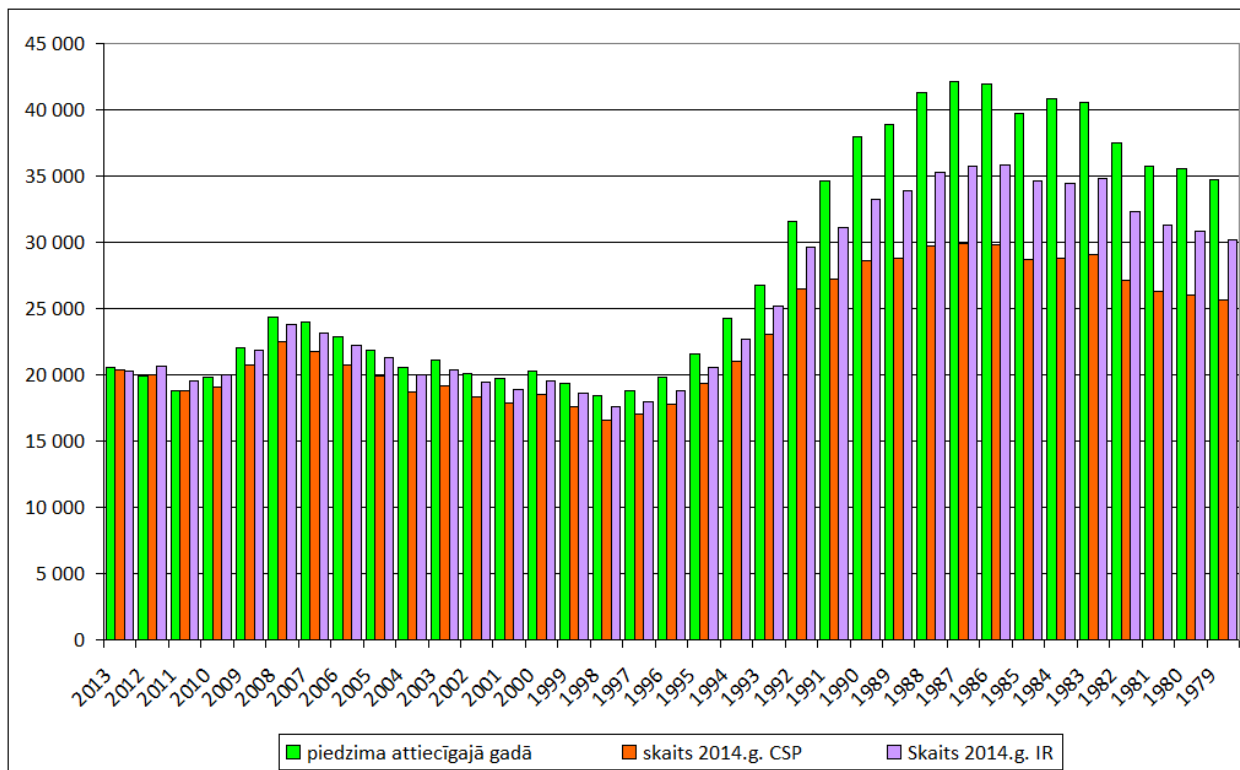
(<http://www.lsm.lv/lv/raksts/latvija/zinas/arpus-latvijas-shogad-regjistreti-jau-vairak-neka-2600-jaunie-pi.a2050/>)

⁵ SIA „Projektu un kvalitātes vadība” „Tautas ataudzi ietekmējošo faktoru izpētes veikšana”. Galaziņojums, 2013 (http://www.lm.gov.lv/upload/berns_gimene/gala_zin13012014.pdf)

⁶ Ekonomikas ministrijas informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, Rīga, 2014 (https://em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/EMZino_150814.pdf)

⁷ Demogrāfiskā attīstība Latvijā 21. gadsimta sākumā, Latvijas Valsts prezidenta kanceleja, 2006 (http://www.president.lv/images/modules/items/PDF/item_1125_Demografija_21gadsimts.pdf)

1.att. Latvijas iedzīvotāju skaits līdz 35 gadiem augošā vecuma secībā, 2014.g. sākumā.

Datu avots: CSP, PMPL Iedzīvotāju reģistrs

Lai arī demogrāfiskās prognozēšanas metodes attīstās, palielinās arī informācijas avotu skaits un datu apjoms, un to analīzei nepietiek resursu. Tādēļ prognozes kļūst mazāk ticamas. Šajā pētījumā ir izmantoti Eiropas statistikas jomā izmantotās metodes, kas apskata dabisko iedzīvotāju kustību un ilgtermiņa migrāciju. Šis pētījums balstīts uz pieņēmumu, ka dabiskie procesi sastāda tikai vienu trešdaļu no demogrāfiskajām izmaiņām. Ir grūti paredzēt tāda apjoma emigrāciju, kāda Latvijā ir bijusi pēdējos desmit gados. Tikpat nozīmīgi ir sekot imigrācijas izmaiņām, lai savlaicīgi varētu noteikt nepieciešamos pasākumus. Imigrācijas procesu prognozēšanai būtu jāizmanto liela apjoma informācija no valstīm, ar kurām Latvija ir saistīta ekonomiski, un tas prasītu nesamērīgus resursus.

Iedzīvotāju dabiskā skaita pieauguma prognozēšanā nozīmīgs faktors ir arī valsts atbalsta instrumenti, piemēram, atbalsts ģimenēm ar bērniem. Tā 2012. un arī 2013. gadā Latvijas valdība veica manāmus uzlabojumus demogrāfijas atbalsta politikā, un, salīdzinot 2012. un 2014. gada jaundzimušo skaitu, ir vērojams iepriecinošs pieaugums par 8% no 19,9 tūkstošiem 2012. gadā līdz 21,5 tūkstošiem 2014. gadā. Vēl pārliecinošākus rezultātus ir izdevies sasniegt Igaunijā, kur 2003. gadā ieviesa apjomīgu un mērķētu demogrāfijas atbalsta politiku, kā rezultātā jaundzimušo skaits turpmākajos piecos gados – no 2003. līdz 2008. gadam – pieauga par 23% jeb no 13 līdz 16 tūkstošiem.

Šis pētījums balstās uz pieņēmumu, ka Latvijā netiks veiktas kardinālas demogrāfiskā atbalsta politikas izmaiņas, bet dzimstībā saglabāsies aptuveni pēdējo gadu tendences.

Latvijas CSP funkcijās neietilpst iedzīvotāju skaita prognožu veikšana. **No apskatīto iestāžu prognozēm par Latvijas iedzīvotāju skaitu visreālākās (piezemētākās) izrādījās EUROSTAT prognozes, kas pilnvērtīgi un metodiski turpina atjaunot un precizēt katras ES dalībvalsts paredzamo iedzīvotāju skaitu tuvākai un tālākai nākotnei. Tāpēc tieši EUROSTAT aplēses pētījumā ir pieņemtas par visobjektīvākām. Bez tam EUROSTAT savos darbos ņem vērā visplašāko Latvijas CSP datu klāstu.**

Pārslas Eglītes vadībā veiktajos pētījumos Latvijas iedzīvotāju skaits 2020. gadam tiek paredzēts dažādos scenārijos no 1,80 līdz 1,97 miljoniem, bet 2030. gadam attiecīgi 1,58–1,84 miljoni. Divi zemākie scenāriji – līdzšinējās politikas un pabalstu politikas scenārijs – aptuveni atbilst EUROSTAT prognozēm, bet optimistiskais nodarbinātības scenārijs paredz nereāli augstu iedzīvotāju skaita prognozi ar augstu reemigrācijas līmeni. Līdzīgi arī Ekonomikas ministrijas veiktajā prognozē Latvijas iedzīvotāju skaits 2020. gadā būs 1,953 miljoni, bet 2030. gadā – 1,928 miljoni. Ekonomikas ministrijas pētījums balstās uz pieņēmumu, ka strauji samazināsies Latvijas iedzīvotāju emigrācija un jau 2016. gadā migrācijas saldo kļūs pozitīvs, kas tāds saglabāsies arī turpmāk.

Balstoties uz iepriekš minēto, **šajā pētījumā izmantota EUROSTAT pamatotā pieeja iedzīvotāju skaita prognozēšanā 2020.gadam un 2030.gadam Latvijai kopumā.** Tas nozīmē, ka kopējais Latvijas iedzīvotāju skaits tiek prognozēts, ņemot vērā pārmaiņas (arī pārmaiņu dinamiku) iedzīvotāju dzimumvecumstruktūrā, dzimstībā, fertilitātē, mirstībā (t.sk. zīdaiņu mirstībā), migrācijā, ekonomiskajā izaugsmē un citos rādītājos.

Tālāk Latvijas kopējo prognožu rezultāti tiek attiecināti uz sīkākām teritoriālām vienībām, lai prognozētu iedzīvotāju skaitu plānošanas reģionu, novadu un to teritoriālo vienību teritorijās 2020. un 2030. gadam. **Tiek pieņemts, ka iedzīvotāju skaita dinamika konkrētajā teritoriālajā vienībā saglabāsies 2000.-2011.g. līmenī,** un atbilstoši tai tiek pieņemts izmaiņu indekss. Šo aprēķinu rezultātā esam ieguvuši prognozējamo iedzīvotāju skaitu teritoriālajām vienībām (skat. 12.tabulu).

Tomēr jāņem vērā, ka jo mazāka ir teritoriālā vienība, jo zemāka ir prognozes precizitāte.

1.2 Apdzīvojuma analīzes metodika

Lai iegūtu priekšstatu par **iedzīvotāju pašreizējo izvietojumu** apdzīvoto vietu līmenī, izmantojām unikālu informāciju, ko apkopojusi „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”. Ņemot vērā, ka CSP neapkopo informāciju par iedzīvotāju skaitu apdzīvotajās vietās, un faktu, ka laikā pēc neatkarības atjaunošanas nav izdevies panākt vienotu ciema jēdziena interpretāciju pašvaldībās, un vadoties no citu attīstīto valstu pieredzes, “Jāņa sētas” speciālisti vispirms definēja **blīvi apdzīvoto vietu noteikšanas kritērijus**:

- blīvi apdzīvota vieta ir apbūvēta teritorija, kurā attālums starp atsevišķām mājām nepārsniedz 200 m un iedzīvotāju skaits ir vairāk nekā 50.
- Apbūvētās teritorijas, kas vēsturiski veidojušās kā ciema vai pilsētas atsevišķas daļas, bet attālums starp tām ir lielāks par 200 m, ir apvienotas vienā blīvi apdzīvotā vietā.
- Blīvi apdzīvotu vietu areālus izdala neatkarīgi no administratīvajām un teritoriālajām robežām. Blīvajās apbūves joslās pilsētu pievārtē, ņemot vērā tradīcijas apdzīvoto vietu uzskaitē, informatīvos nolūkos kā atsevišķas izdalāmas lielākās no saplūdušajām apdzīvotajām vietām.

Par pamatu blīvi apdzīvoto vietu areālu noteikšanai šajā pētījumā ir izmantota “Karšu izdevniecības Jāņa sēta” Latvijas ģeodatu bāze. Ģeogrāfiskās apdzīvoto vietu areālu teritorijas ir radītas, ģenerējot 100 m buferjoslas ap apbūvēto teritoriju poligoniem un atsevišķu māju (viensētu) punktiem, tad saplūdinot tos saskarsmes vietās. Tādējādi iegūtajos areālos attālums starp atsevišķām mājām nekur nepārsniedz 200 m. Apbūvētajās teritorijās iekļauti arī saimnieciskās apbūves un mazdārziņu / vasarnīcu apbūves poligoni. Lai noteiktu, kuri atsevišķie blīvi apdzīvoto vietu areāli apvienojami vienā kā vienai pilsētai vai ciemam vēsturiski piederīgi vai, gluži pretēji – tomēr izdalāmi kā atsevišķas apdzīvotas vietas saplūdušos piepilsētu apbūves areālos, veikts redakcionāls darbs.

Šādi noteiktajām blīvi apdzīvotajām vietām „Karšu izdevniecības Jāņa sēta” ģeoinformācijas sistēmā tika pievienotas VZD Adrešu reģistra adreses. Izmantojot adrešu kodus, CSP speciālisti varēja pievienot atbilstošos 2011. gada tautas skaitīšanas datus un katram areālam aprēķināt iedzīvotāju skaitu. Tālākai izmantošanai, vispirms veicot iegūto datu kvalitatīvo analīzi, ir atlasītas 1211 blīvi apdzīvotās vietas, kurās ar vairāk nekā 50 iedzīvotājiem. Tās aptver 87,6% Latvijas iedzīvotāju kopskaita.

Visas minētās apdzīvotās vietas ir attēlotas pētījumā iekļautajās iedzīvotāju izvietojuma kartēs ar riņķa līnijām. To laukums parādīts proporcionāli iedzīvotāju skaitam.

Savukārt, lai noteiktu apdzīvojuma blīvumu ārpus blīvi apdzīvotajām vietām, katra pagasta ietvaros tika aprēķināta platība un dalīta ar iedzīvotāju skaitu teritorijās, kas neietilpst blīvi apdzīvotajās vietās. Iegūtais rādītājs ar attiecīgās intensitātes fona krāsojumu ir attēlots iedzīvotāju izvietojuma kartēs.

Urbanizētos areālos ir iekļautas tās pilsētas un ciemi, kurās kopā ar blīvi apdzīvoto vietu areāliem, kas saplūst vai ar to ir funkcionāli cieši saistīti ikdienā, apvieno **5000 un vairāk iedzīvotājus** (skat. 11.tab. un 12.tab.).

1.3 Apdzīvojuma prognozes pieeja

Iedzīvotāju skaita prognozēšana novadu teritoriālā iedalījuma vienību griezumā ietver novadu pilsētu un novadu pagastu iedzīvotāju skaita prognozēšanu, t.sk. pilsētu, kas ir reģionālās attīstības centri.

Attiecībā uz iedzīvotāju skaita prognozēm iespējami sīkākā teritoriālajā skatījumā, jāatzīmē, ka 2009. gadā veiktās administratīvi teritoriālās reformas dēļ, sarežģījusies vai pat kļuvusi neiespējama atsevišķu statistikas datu iegūšana mazāko teritoriālo vienību – novada pilsētu un pagastu griezumā, jo CSP šādus datus (dzimuma un vecuma struktūra, iedzīvotāju migrācija u.c.) apkopo vienīgi novadu griezumā. Tādēļ pētījumā ir izmantoti CSP 2011.gada Tautskaites dati par iedzīvotāju skaitu pagastos un novadu pilsētās, kas salīdzināti ar atbilstošās detalizācijas iepriekšējās - 2000.gada Tautskaites rezultātiem.

Ņemot vērā iepriekš uzskaitītās problēmas, kā arī to, ka periods starp 2000. gada un 2011. gada tautas skaitīšanām ietvēra gan nosacītās labklājības, gan smagākos ekonomiskās krīzes gadus, kas ietekmēja gan migrācijas, gan dzimstības radītājus (minimums un maksimums), ir pamats uzskatīt, ka minētais periods ir pietiekami reprezentabls, lai to izmantotu nākotnes prognozēm, ar nosacījumu, ka tas tiek koriģēts ar **iedzīvotāju skaita pieauguma (samazinājuma) intensitātes izmaiņu koeficientu**, kas iegūts, veicot iespējami rūpīgu analīzi par Latviju kopumā.

Tām teritorijām, kurām bija pieejams CSP iedzīvotāju skaita novērtējums 2014.gada sākumā, tas ir ņemts vērā iedzīvotāju skaita prognozēšanā.

Pētījuma gaitā ir veikts 2000. un 2011. gada pagastu un pilsētu iedzīvotāju skaita pārrēķins atbilstoši 2011. vai 2014. gada administratīvi teritoriālajam iedalījumam, jo daudzos gadījumos laika posmā no 2000. gada pilsētu robežas ir būtiski mainījušās, īpaši pilsētām (Ikšķilei pievienotas tādas lielas apdzīvotās vietas kā Jaunikšķile, Ādamlauks, Daugavmala u.c., Kandavai – Liepas, Sabilei – Priedes, Durbei – Raibāmuiža, Valdemārpilij – Dižliepas, Ogres – Lašupes un Lībieškalns, Lubānai – Ozoli, Piltenei – izmaiņas, kas skar viensētas, Salaspilij – atvienoti Zeltiņi un pievienoti Silmaļi, Tilderi, Piķurgas u.c.). Tikai pēc šāda pārrēķina veikšanas iedzīvotāju skaita dati kļūst izmantojami salīdzināšanai un prognozēšanai.

Pēc pagastu un pilsētu iedzīvotāju skaita relatīvo izmaiņu aprēķināšanas 2011. gadā pret 2000. gadu, veikta iegūto datu kvalitatīvā analīze, pārbaudot, vai kādi subjektīvie faktori nav ietekmējuši aprēķinu ticamību, kas pagastos ar nelielu iedzīvotāju skaitu var būt ļoti būtiski. Tā Valmieras pagastā tika konstatēts „aizdomīgi” liels iedzīvotāju skaita pieaugums. Tas izskaidrojams ar to, ka 2000. gadā iedzīvotāju skaits dots bez cietuma iemītniekiem. Pie subjektīvajiem faktoriem pieskaitāma arī tendence, kas vērojama pagastos ar ievērojamām dārzkopību sabiedrību platībām. Ņemot vērā, ka pārskata posmā notika nekustamo īpašumu privatizācija dārzkopības sabiedrībās un atcelta virkne līdz tam eksistējošu ierobežojumu gan būvniecības, gan iedzīvotāju deklarēšanās sakarā, vasarnīcu ciematos 2011.gada Tautskaitē reģistrēts ievērojams skaits pastāvīgi dzīvojošo iedzīvotāju. Pētījumā tiek pieņemts, ka šī tendence pēdējo gadu laikā tomēr ir mazinājusies, ir pamats uzskatīt, ka nākotnē arī dārzkopības teritorijās iedzīvotāju skaita izmaiņas būs atkarīgas no tradicionālajiem faktoriem, piemēram, darba vietu esamības apkaimē.

Piemērojot augstāk minēto iedzīvotāju skaita pieauguma (samazinājuma) intensitātes izmaiņu koeficientu, atsevišķām pilsētām un pagastiem - arī dažādus subjektīvos faktoros, kuru piemēri iepriekš minēti, ir sagatavota pētījuma pielikumā iekļautā tabula, ar iedzīvotāju skaita prognozēm visām 587 Latvijas teritoriālajām vienībām – pilsētām un pagastiem. Tomēr apzinoties kļūdas risku, kāds pastāv, prognozējot iedzīvotāju skaitu tik nelielām teritorijām tik ilgā laika periodā, ar nolūku katram pagastam un pilsētai 2020. un 2030. gadam esam norādījuši tikai piederību kādai no izvēlētajām iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijām (%). Uzskatām, ka detalizētākas demogrāfiskās informācijas norādīšana (piemēram, vecumstruktūras prognoze pagastu līmenī līdz 2030. gadam), nebūtu korekta. Vienīgi statistikas reģionu iedzīvotāju skaita prognozi esam uzdrīkstējušies rādīt arī absolūtos skaitļos.

2 DEMOGRĀFISKO IZMAIŅU PROCESU (2000.-2013.) RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

2.1 Iedzīvotāju skaits un tā pārmaiņas

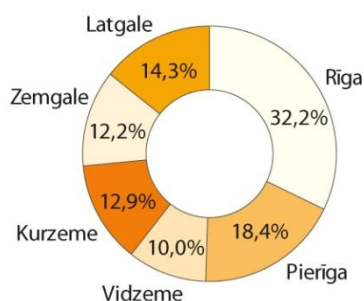
Laika posmā no 2000. līdz 2014.gadam iedzīvotāju skaits Latvijā turpināja samazināties, iedzīvotāju kopskaitam sarūkot par 16% jeb 380 tūkstošiem. Šī rādītāja ziņā Latvija kopā ar Lietuvu ieņem vienas no pēdējām pozīcijām Eiropā. **2014.g. pirmo reizi pēc 60 gadu pārtraukuma (kopš 1954.g.) Latvijas iedzīvotāju skaits atkal noslīdēja zem divu miljonu atzīmes.**

Apskatāmajā laika periodā divas trešdaļas no iedzīvotāja skaita samazinājuma veidoja negatīvais starpvalstu migrācijas saldo, tam īpaši pieaugot pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, kā arī ekonomiskās krīzes gados.

Reģioni

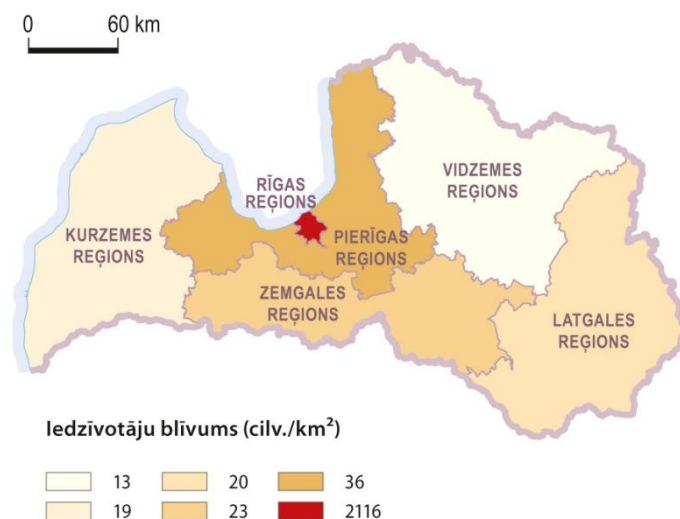
Statistisko reģionu griezumā vairāk kā puse valsts iedzīvotāju dzīvo Rīgas un Pierīgas reģionos (attiecīgi 32,2 un 18,4%; skat.2.att.), kuri arī ir visblīvāk apdzīvotie (attiecīgi 2116 un 36 cilvēki uz kvadrātkilometru; skat.3.att.).

2.att. Iedzīvotāju sadalījums pa statistikas reģioniem, %

Datu avots: CSP, 01.01.2014.

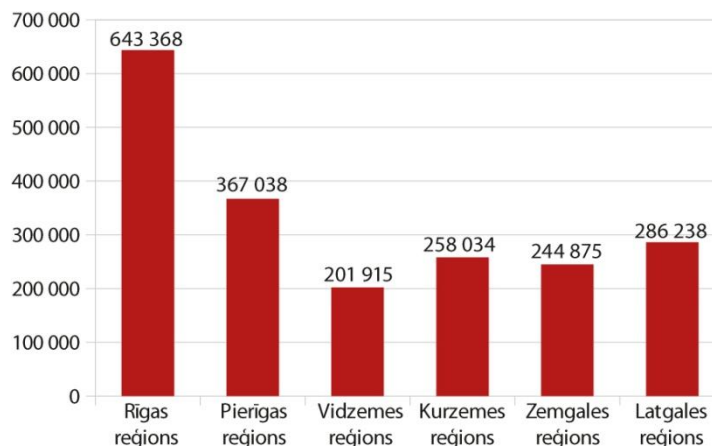
3.att. Iedzīvotāju blīvums statistikas reģionos

Datu avots: CSP, 01.01.2014.

Visretāk apdzīvotais 2014.gada sākumā bija Vidzemes reģions (13 cilvēki uz kvadrātkilometru), kurā attiecīgi bija arī vismazāk iedzīvotāju (10%). Apdzīvotības blīvuma un iedzīvotāju skaita ziņā pārējie reģioni – Latgale, Kurzeme un Zemgale, bija visai līdzīgi (skat.4.att.).

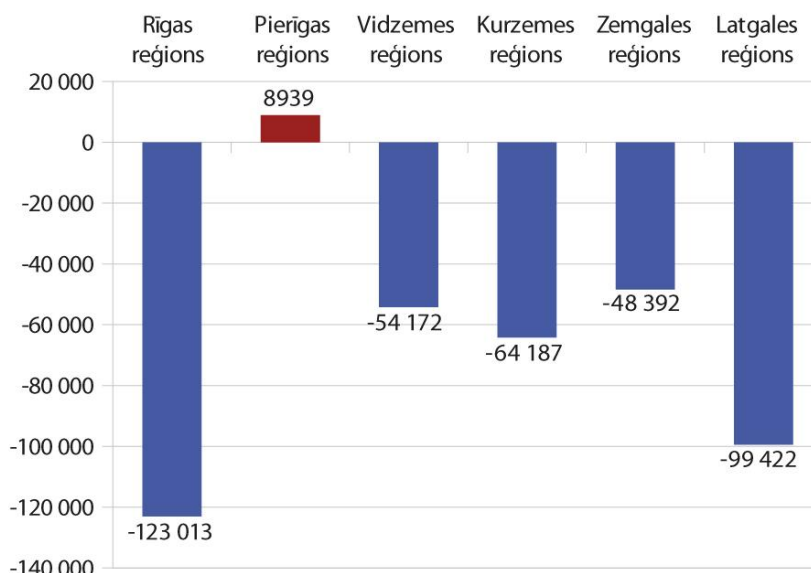
4.att. Iedzīvotāju skaits reģionos 2014.gada sākumā, absolūti skaitļi

Datu avots: CSP, 01.01.2014.

No 2000. līdz 2014.g. relatīvi visvairāk iedzīvotāju jeb ceturtdaļu (-25,8%) bija zaudējis Latgales reģions (skat.5.att.). Aptuveni piektdaļu iedzīvotāju zaudējuši Vidzemes (-21,2%) un Kurzemes (-19,9%) reģioni. Samazinājums Zemgales reģionā (-16,5%) un Rīgā (-16,1) bijis tuvu Latvijas vidējam, un tikai Pierīgas reģionā bija vērojams neliels (2,5%) iedzīvotāju skaita pieaugums.

5.att. Iedzīvotāju skaita pārmaiņas statistiskajos reģionos, 2000.-2013.gados

Datu avots: CSP dati, uz gada sākumu

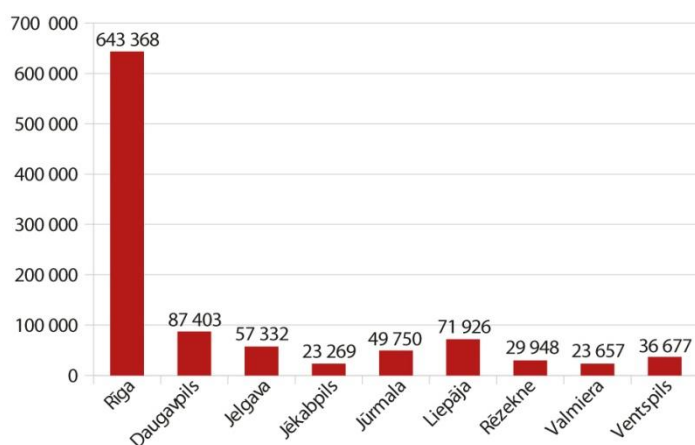
Absolūtos skaitļos visvairāk iedzīvotāju zaudējis Rīgas reģions (123 tūkstošus), sekojot Latgalei (99,4 tūkstošus). Uz to fona nepilnu deviņu tūkstošu iedzīvotāju skaita pieaugums Pierīgā šķiet pavisam niecīgs.

Republikas pilsētas

Gandrīz divas trešdaļas no republikas pilsētu iedzīvotājiem dzīvo Rīgā, kurā vienīgajā no pilsētām iedzīvotāju blīvums pārsniedz divus tūkstošus cilvēku uz kvadrātkilometru. Nākamajā lielākajā pilsētā – Daugavpilī (skat.6.att.), pārskata periodā iedzīvotāju skaits noslīdējis zem 100 tūkstošiem, bet Jūrmalā - zem 50 tūkstošiem. Tādejādi vairāk kā 50 tūkstoši iedzīvotāju no nenosauktajām pilsētām vēl paliek tikai

Liepājā un Jelgavā. Ventspilī, kur pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā arī bija virs 50 tūkstošiem iedzīvotāju, 2014. gadā bija palikuši 36,7 tūkstoši.

6.att. Iedzīvotāju skaits republikas pilsētās, absolūti skaitļi

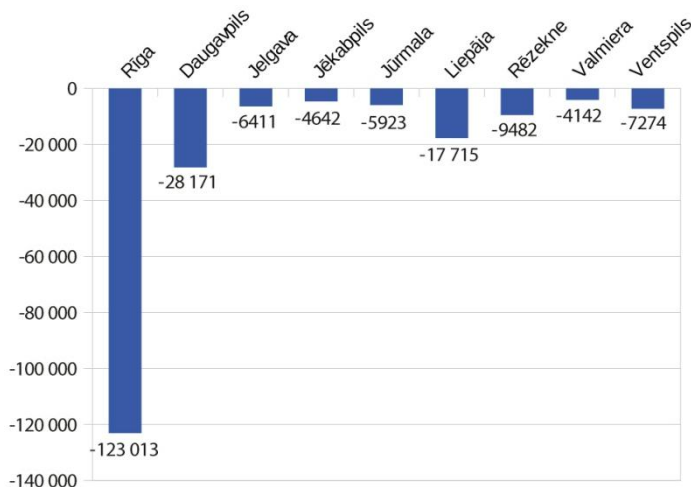

Datu avots: CSP, uz 01.01.2014.

Visretāk apdzīvotā no republikas pilsētām bija Jūrmala (493 cilvēki uz kvadrātkilometru). Arī Ventspilī, Jēkabpilī un Jelgavā uz kvadrātkilometru dzīvoja mazāk par 1000 cilvēkiem, bet tuvākajā laikā tām piepulcēsies arī Liepāja (skat. 1.tab.).

Pārskata periodā iedzīvotāju skaits samazinājās visās republikas pilsētās. No 2000. līdz 2014.g. Daugavpils un Rēzekne zaudēja ceturtdaļu iedzīvotāju, bet piektdaļu zaudēja Liepāja (skat. 2.tab. un 12.att.). Relatīvi vismazāk iedzīvotāju zaudēja Jūrmala un Jelgava (katra 10%), kā arī Valmiera (14,9%).

7.att. Iedzīvotāju skaita pārmaiņas republikas pilsētās 2000.-2014.g., absolūti skaitļi

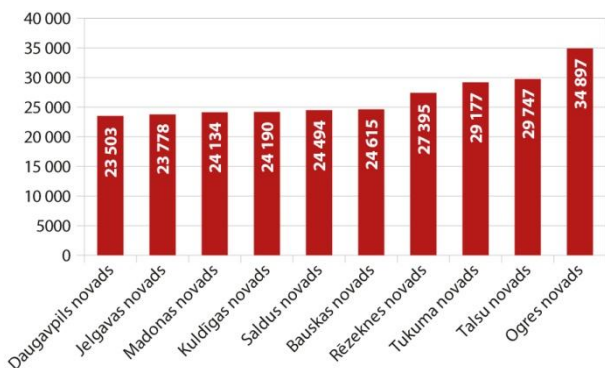
Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

Novadi

Iedzīvotāju skaita ziņā Latvijā lielākais ir Ogres novads – 34,9 tūkst. iedz. (skat. 8.att.). Ogres novads gan ir netipisks novads, jo novada centrā – Ogrē, saskaņā ar 2011.gada tautskaites datiem, dzīvo tikpat cilvēku kā republikas pilsētās Valmiera vai Jēkabpils (skat. 12.tab.). Tam seko Talsu, Tukuma un Rēzeknes novadi, kuros mīt no 27 līdz 30 tūkstoši iedzīvotāju.

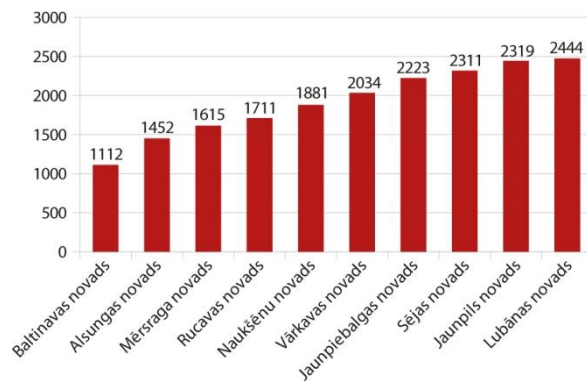
Administratīvās reformas rezultātā Latvijā izveidojās lielas atšķirības starp lielajiem un mazajiem novadiem, kas īpaši uzskatāmi atspoguļojas to iedzīvotāju skaitā. Iedzīvotāju skaits 18 novados nesasniedz pat trīs tūkstošus (skat.9.att.) - tātad ir vairāk kā desmitkārt mazāks kā lielajos novados. Piemēram, Baltinavas novadā (1112 iedzīvotāju) iedzīvotāju ir mazāk kā vidusmēra pagastā.

8.att. Lielākie novadi pēc iedzīvotāju skaita, absolūti skaitļi

Datu avots: CSP, uz 01.01.2014.

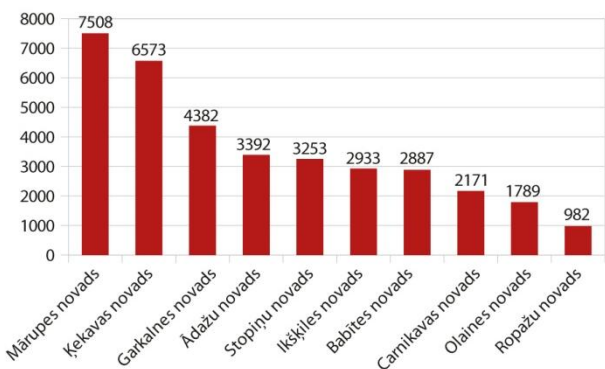
9.att. Mazākie novadi pēc iedzīvotāju skaita, absolūti skaitļi

Datu avots: CSP, uz 01.01.2014.

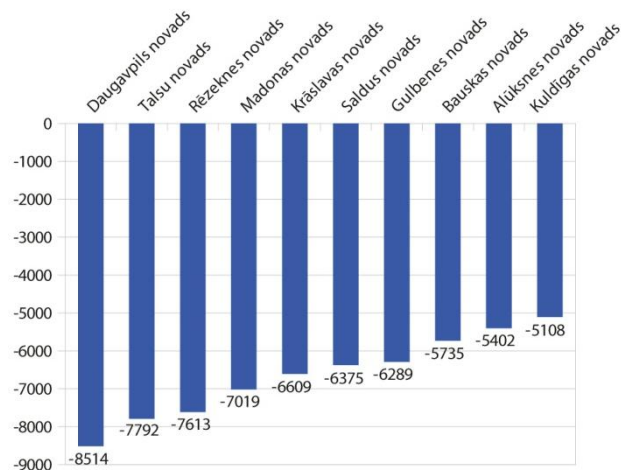
Pārmaiņas novadu iedzīvotāju skaitā 2000.-2013. gadā bijušas visai iespaidīgas (skat. 10., 11., 12.att., 2.tab.): no vairāk kā divkārtīga pieauguma Garkalnes novadā (127,6%) līdz trešdaļas iedzīvotāju zaudējumam Baltinavas (36,8%) un Aglonas (32,8%) novados. Jāatzīmē, ka iedzīvotāju skaita pieaugums bija vērojams tikai novados, kas ietilpst Rīgas aglomerācijā, bet vislielākais samazinājums – Latvijas pierobežas novados (skat.12.att.).

10.att. Novadi ar vislielāko iedzīvotāju skaita pieaugumu 2000.-2013.gadam, absolūti skaitļi

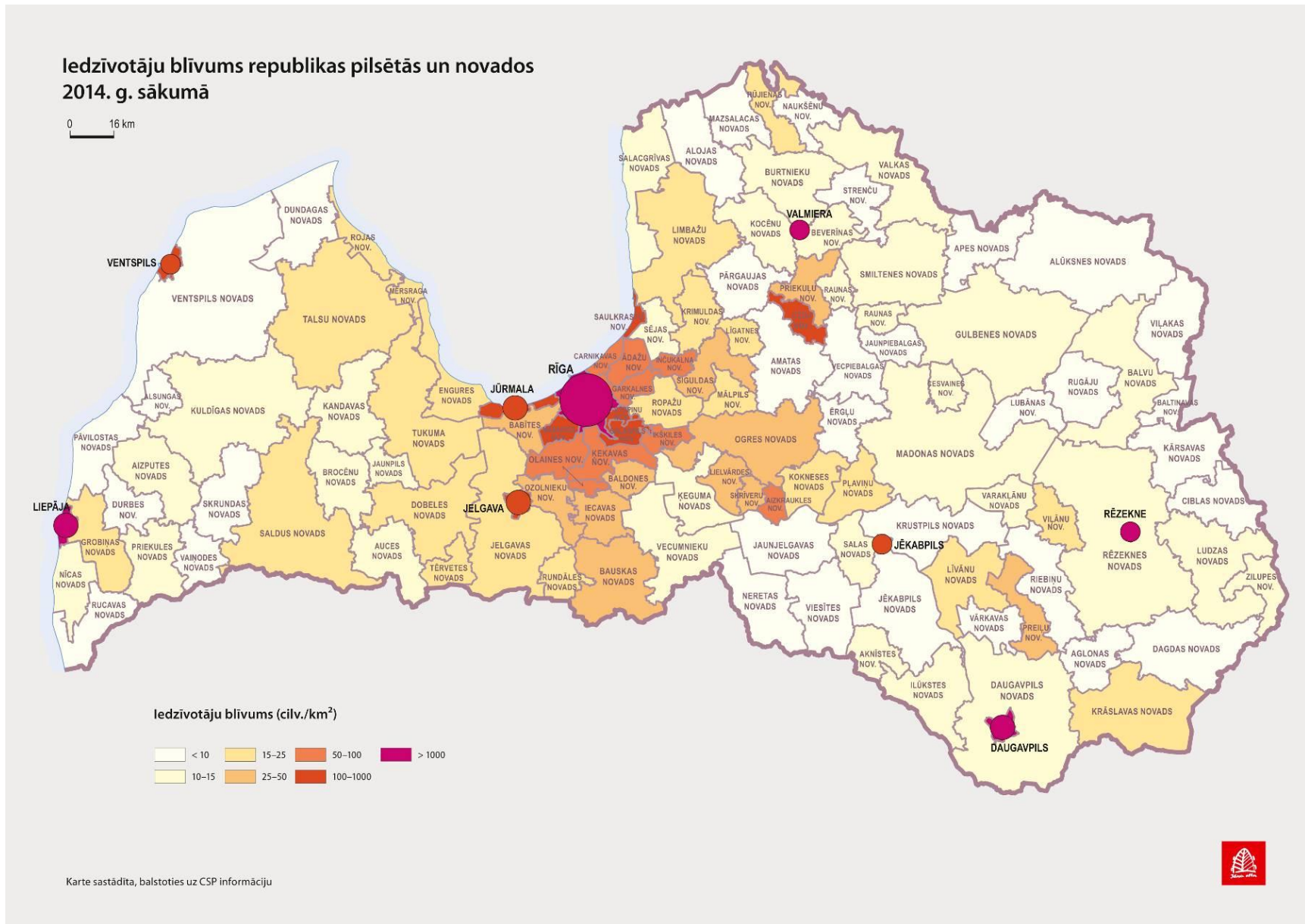
Datu avots: CSP, uz gada sākumu

11.att. Novadi ar vislielāko iedzīvotāju skaita samazinājumu 2000.-2013.gados, absolūti skaitļi

Datu avots: CSP, uz gada sākumu

Vēl krasākas atšķirības vērojamas novadu apdzīvotības blīvumā (skat.12.att.): no vairāk kā 160 cilvēkiem uz kvadrātkilometru Stopiņu, Salaspils un Mārupes novados līdz 4 – Rucavas un Rugāju novados.

Nemot vērā, ka novadi Latvijā būtiski atšķiras pēc iedzīvotāju skaita, iedzīvotāju skaita izmaiņu analīze un prognozēšana novadu griezumā nedod pietiekamu priekšstatu, lai analizētu publisko individuālo pakalpojumu pieejamību, atbilstoši pētījuma uzdevumiem. Piemēram, Ogres novadā, kurā atrodas gan Rīgas aglomerācijā ietilpstošais Ogresgala pagasts ar 38% iedzīvotāju skaita pieaugumu 2000.-2011.g., gan Meņģeles, Mazozolu un Taurupes pagasti, kuros tajā pašā laika periodā bija vērojama diametrāli pretēja situācija – iedzīvotāju skaits samazinājās par vairāk kā 27% (skat. 13.att.).

Labāku priekšstatu par pašreizējo un perspektīvo Latvijas teritorijas apdzīvojumu dotu pilsētu un pagastu iedzīvotāju skaita rādītāji. Prognozējot iedzīvotāju perspektīvo apdzīvojumu, pētījumā ir izmantoti 2011.gada Tautskaites dati, kas ir aktuālākie pieejamie dati par iedzīvotāju skaitu novadu pilsētu un pagastu griezumā, kā arī veikta blīvi apdzīvoto vietu analīze pēc adrešu datiem.

1.tab. Iedzīvotāju skaits un blīvums reģionos, republikas pilsētās un novados

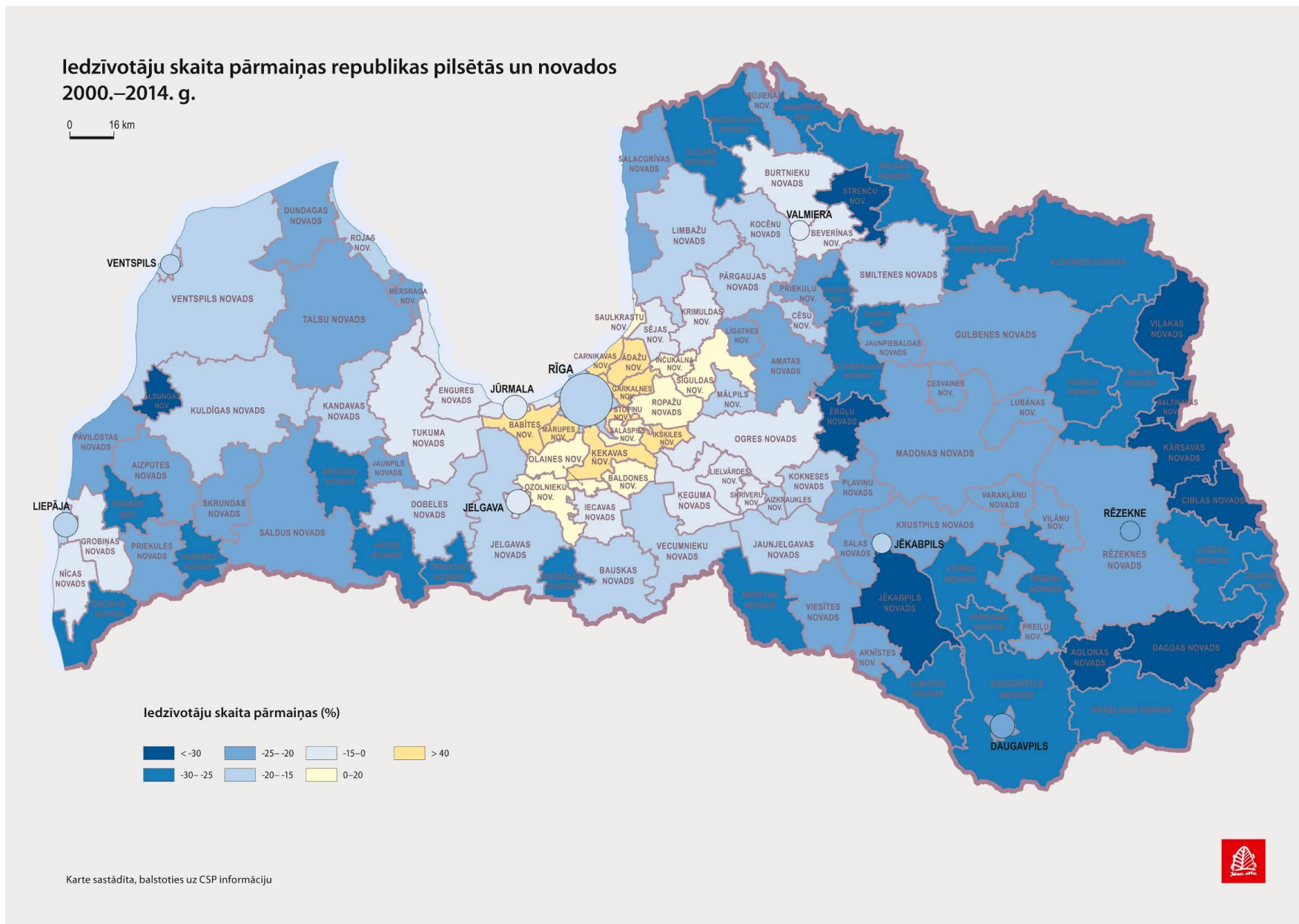
Nosaukums	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju blīvums (cilv./km ²)	Nosaukums	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju blīvums (cilv./km ²)	Nosaukums	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju blīvums (cilv./km ²)
LATVIJA	2001468	31	Dundagas novads	4140	6	Ozolnieku novads	9661	34
Rīgas reģions	643368	2116	Durbes novads	2921	9	Pārgaujas novads	3938	8
Pierīgas reģions	367038	36	Engures novads	7321	18	Pāvilostas novads	2742	5
Vidzemes reģions	201915	13	Ērgļu novads	2988	8	Pļaviņu novads	5462	15
Kurzemes reģions	258034	19	Garkalnes novads	7817	51	Preiļu novads	10083	28
Zemgales reģions	244875	23	Grobiņas novads	9051	18	Priekules novads	5663	11
Latgales reģions	286238	20	Gulbenes novads	21935	12	Priekūļu novads	8050	27
Rīga	643368	2116	Iecavas novads	8756	28	Raunas novads	3412	11
Daugavpils	87403	1214	Ikšķiles novads	9174	70	Rēzeknes novads	27395	11
Jelgava	57332	956	Ilūkstes novads	7537	12	Riebiņu novads	5270	8
Jēkabpils	23269	931	Inčukalna novads	7748	69	Rojas novads	3851	19
Jūrmala	49750	493	Jaunjelgavas novads	5656	8	Ropažu novads	6748	21
Liepāja	71926	1058	Jaunpiebalgas novads	2319	9	Rucavas novads	1711	4
Rēzekne	29948	1664	Jaunpils novads	2444	12	Rugāju novads	2311	4
Valmiera	23657	1314	Jelgavas novads	23778	18	Rundāles novads	3617	16
Ventspils	36677	632	Jēkabpils novads	4860	5	Rūjienas novads	5321	15
Aglonas novads	3731	9	Kandavas novads	8672	13	Salacgrīvas novads	8027	13
Aizkraukles novads	8592	84	Kārsavas novads	5913	9	Salas novads	3725	12
Aizputes novads	9023	14	Kocēnu novads	6226	12	Salaspils novads	22088	180
Aknīstes novads	2878	10	Kokneses novads	5334	15	Saldus novads	24494	15
Alojas novads	5088	8	Krāslavas novads	16291	15	Saulkrastu novads	5773	120
Alsungas novads	1452	8	Krimuldas novads	5176	15	Sējas novads	2223	10
Alūksnes novads	15972	9	Krustpils novads	5977	7	Siguldas novads	17117	47
Amatas novads	5462	7	Kuldīgas novads	24190	14	Skrīveru novads	3554	34
Apes novads	3643	7	Ķeguma novads	5586	11	Skrundas novads	5142	9
Auces novads	6879	13	Ķekavas novads	22335	81	Smiltenes novads	12811	14
Ādažu novads	10238	63	Lielvārdes novads	10174	45	Stopiņu novads	10195	192
Babītes novads	9630	40	Limbažu novads	17262	15	Strenču novads	3459	9
Baldones novads	5400	30	Līgatnes novads	3532	21	Talsu novads	29747	17
Baltinavas novads	1112	6	Līvānu novads	11799	19	Tērvetes novads	3501	16
Balvu novads	13301	13	Lubānas novads	2475	7	Tukuma novads	29177	24
Bauskas novads	24615	31	Ludzas novads	13439	14	Vaiņodes novads	2520	8
Beverīnas novads	3231	11	Madonas novads	24134	11	Valkas novads	8664	10
Brocēnu novads	5828	12	Mazsalacas novads	3314	8	Varakļānu novads	3395	12
Burtnieku novads	8128	12	Mālpils novads	3522	16	Vārkavas novads	2034	7
Carnikavas novads	6788	84	Mārupes novads	16948	163	Vecpiebalgas novads	4030	7
Cesvaines novads	2697	14	Mērsraga novads	1615	15	Vecumnieku novads	8486	10
Cēsu novads	17241	100	Naukšēnu novads	1881	7	Ventspils novads	11859	5
Cīblas novads	2755	5	Neretās novads	3760	6	Viesītes novads	3965	6
Dagdas novads	7819	8	Nīcas novads	3482	10	Vijakas novads	5314	8
Daugavpils novads	23503	13	Ogres novads	34897	35	Vijānu novads	6113	21
Dobeles novads	21218	24	Olaines novads	19720	66	Zilupes novads	3167	10

Datu avots: CSP, uz 01.01.2014.

2.tab. Iedzīvotāju skaita pārmaiņas reģionos, republikas pilsētās un novados, gada sākumā

Nosaukums	2000. g.	2014. g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2014. g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2014. g.	Nosaukums	2000. g.	2014. g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2014. g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2014. g.
LATVIJA	2381715	2001468	-380247	-15,97%	Krimuldas novads	5923	5176	-747	-12,61%
Rīgas reģions	766381	643368	-123013	-16,05%	Krustpils novads	7674	5977	-1697	-22,11%
Pierīgas reģions	358099	367038	8939	2,50%	Kuldīgas novads	29298	24190	-5108	-17,43%
Vidzemes reģions	256087	201915	-54172	-21,15%	Ķeguma novads	6380	5586	-794	-12,45%
Kurzemes reģions	322221	258034	-64187	-19,92%	Ķekavas novads	15762	22335	6573	41,70%
Zemgales reģions	293267	244875	-48392	-16,50%	Lielvārdes novads	11061	10174	-887	-8,02%
Latgales reģions	385660	286238	-99422	-25,78%	Limbažu novads	20857	17262	-3595	-17,24%
Rīga	766381	643368	-123013	-16,05%	Līgatnes novads	4470	3532	-938	-20,98%
Daugavpils	115574	87403	-28171	-24,37%	Līvānu novads	15973	11799	-4174	-26,13%
Jelgava	63743	57332	-6411	-10,06%	Lubānas novads	3206	2475	-731	-22,80%
Jēkabpils	27911	23269	-4642	-16,63%	Ludzas novads	18324	13439	-4885	-26,66%
Jūrmala	55673	49750	-5923	-10,64%	Madonas novads	31153	24134	-7019	-22,53%
Liepāja	89641	71926	-17715	-19,76%	Mazsalacas novads	4591	3314	-1277	-27,82%
Rēzekne	39430	29948	-9482	-24,05%	Mālpils novads	4204	3522	-682	-16,22%
Valmiera	27799	23657	-4142	-14,90%	Mārupes novads	9440	16948	7508	79,53%
Ventpils	43951	36677	-7274	-16,55%	Mērsraga novads	2070	1615	-455	-21,98%
Aglonas novads	5549	3731	-1818	-32,76%	Naukšēnu novads	2585	1881	-704	-27,23%
Aizkraukles novads	10414	8592	-1822	-17,50%	Neretas novads	5065	3760	-1305	-25,77%
Aizputes novads	11997	9023	-2974	-24,79%	Nīcas novads	3805	3482	-323	-8,49%
Aknīstes novads	3809	2878	-931	-24,44%	Ogres novads	39380	34897	-4483	-11,38%
Alojas novads	7181	5088	-2093	-29,15%	Olaines novads	17931	19720	1789	9,98%
Alsungas novads	2112	1452	-660	-31,25%	Ozolnieku novads	9314	9661	347	3,73%
Alūksnes novads	21374	15972	-5402	-25,27%	Pārgaujas novads	4831	3938	-893	-18,48%
Amatas novads	6973	5462	-1511	-21,67%	Pāvilostas novads	3555	2742	-813	-22,87%
Apes novads	5088	3643	-1445	-28,40%	Pļaviņu novads	7023	5462	-1561	-22,23%
Auces novads	9484	6879	-2605	-27,47%	Preiļu novads	13066	10083	-2983	-22,83%
Ādažu novads	6846	10238	3392	49,55%	Priekules novads	7491	5663	-1828	-24,40%
Babītes novads	6743	9630	2887	42,81%	Priekule novads	10217	8050	-2167	-21,21%
Baldones novads	5038	5400	362	7,19%	Raunas novads	4652	3412	-1240	-26,66%
Baltinavas novads	1759	1112	-647	-36,78%	Rēzeknes novads	35008	27395	-7613	-21,75%
Balvu novads	17788	13301	-4487	-25,22%	Riebiņu novads	7315	5270	-2045	-27,96%
Bauskas novads	30350	24615	-5735	-18,90%	Rojas novads	4802	3851	-951	-19,80%
Beverīnas novads	3765	3231	-534	-14,18%	Ropažu novads	5766	6748	982	17,03%
Brocēnu novads	8109	5828	-2281	-28,13%	Rucavas novads	2370	1711	-659	-27,81%
Burtņieku novads	9259	8128	-1131	-12,22%	Rugāju novads	3159	2311	-848	-26,84%
Carnikavas novads	4617	6788	2171	47,02%	Rundāles novads	5017	3617	-1400	-27,91%
Cesvaines novads	3431	2697	-734	-21,39%	Rūjienas novads	6932	5321	-1611	-23,24%
Cēsu novads	20388	17241	-3147	-15,44%	Salacgrīvas novads	10544	8027	-2517	-23,87%
Ciblas novads	4037	2755	-1282	-31,76%	Salas novads	4851	3725	-1126	-23,21%
Dagdas novads	11178	7819	-3359	-30,05%	Salaspils novads	21425	22088	663	3,09%
Daugavpils novads	32017	23503	-8514	-26,59%	Saldus novads	30869	24494	-6375	-20,65%
Dobeles novads	25869	21218	-4651	-17,98%	Saulkrastu novads	5520	5773	253	4,58%
Dundagas novads	5437	4140	-1297	-23,86%	Sējas novads	2422	2223	-199	-8,22%
Durbes novads	4053	2921	-1132	-27,93%	Siguldas novads	16774	17117	343	2,04%
Engures novads	7731	7321	-410	-5,30%	Skrīveru novads	4082	3554	-528	-12,93%
Ērgļu novads	4283	2988	-1295	-30,24%	Skrundas novads	6830	5142	-1688	-24,71%
Garkalnes novads	3435	7817	4382	127,57%	Smiltenes novads	15641	12811	-2830	-18,09%
Grobiņas novads	10286	9051	-1235	-12,01%	Stoņiņu novads	6942	10195	3253	46,86%
Gulbenes novads	28224	21935	-6289	-22,28%	Strenču novads	4998	3459	-1539	-30,79%
Iecavas novads	9444	8756	-688	-7,29%	Talsu novads	37539	29747	-7792	-20,76%
Ikšķiles novads	6241	9174	2933	47,00%	Tērvetes novads	4959	3501	-1458	-29,40%
Ilūkstes novads	10757	7537	-3220	-29,93%	Tukuma novads	32910	29177	-3733	-11,34%
Inčukalna novads	7710	7748	38	0,49%	Vaiņodes novads	3366	2520	-846	-25,13%
Jaunjelgavas novads	6811	5656	-1155	-16,96%	Valkas novads	11871	8664	-3207	-27,02%
Jaunpiebalgas novads	3063	2319	-744	-24,29%	Varakļānu novads	4461	3395	-1066	-23,90%
Jaunpils novads	3193	2444	-749	-23,46%	Vārkavas novads	2812	2034	-778	-27,67%
Jelgavas novads	28073	23778	-4295	-15,30%	Vecpiebalgas novads	5408	4030	-1378	-25,48%
Jēkabpils novads	6988	4860	-2128	-30,45%	Vecumnieku novads	10586	8486	-2100	-19,84%
Kandavas novads	10450	8672	-1778	-17,01%	Ventpils novads	14640	11859	-2781	-19,00%
Kārsavas novads	8610	5913	-2697	-31,32%	Viesītes novads	5261	3965	-1296	-24,63%
Kocēnu novads	7424	6226	-1198	-16,14%	Vījakas novads	8029	5314	-2715	-33,81%
Kokneses novads	6539	5334	-1205	-18,43%	Vijānu novads	8072	6113	-1959	-24,27%
Krāslavas novads	22900	16291	-6609	-28,86%	Zilupes novads	4303	3167	-1136	-26,40%

13.att. Iedzīvotāju skaita pārmaiņas republikas pilsētās un novados, % (uz gada sākumu)

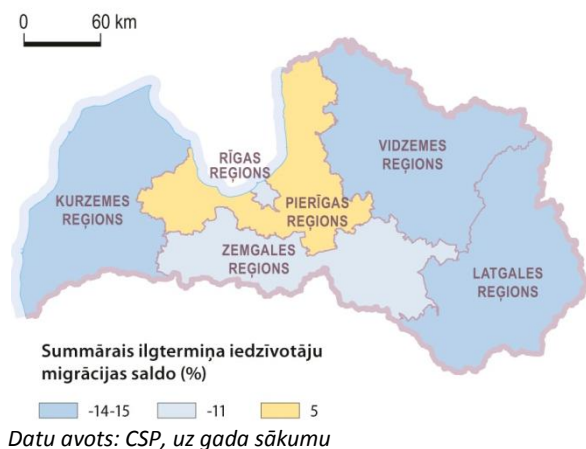
2.2 Migrācija

Ārējās ilgtermiņa migrācijas rezultātā laika posmā no 2000. līdz 2014. gadam Latvija ir zaudējusi 238 tūkstošus iedzīvotāju. Tas nozīmē, ka **vidēji gadā šādā veidā Latvija zaudējusi Tukuma lieluma pilsētai atbilstošu iedzīvotāju skaitu.**

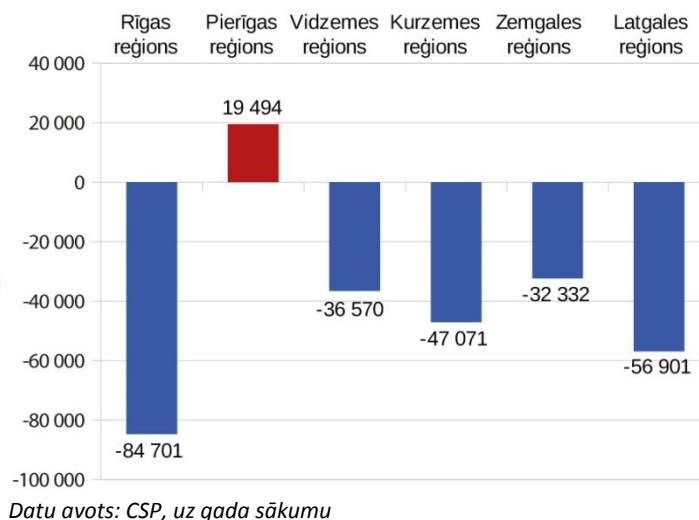
Reģioni

Analizējot starpību starp ilgtermiņā izbraukušajiem un ieobraukušajiem iedzīvotājiem statistisko reģionu griezumā, tikai Pierīgas statistiskā reģiona bilance bija pozitīva – migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits pieauga par gandrīz 20 tūkstošiem jeb 5% (skat. 14., 15.att.). Latgales, Kurzemes un Vidzemes reģionu zaudējumi bija 14-15% robežās, Rīgai un Zemgalei – 11%.

14.att. Summārais ilgtermiņa migrācijas saldo statistiskajos reģionos, 2000-2013.g., %

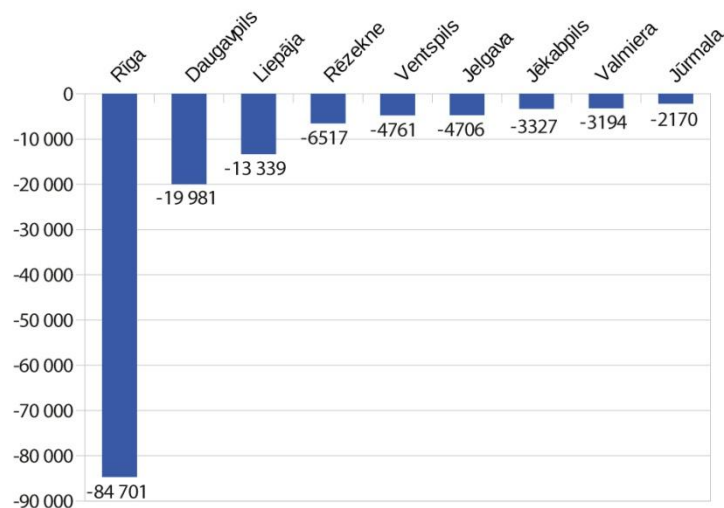
15.att. Summārais ilgtermiņa migrācijas saldo statistiskajos reģionos, 2000-2013.g., absolūti skaitļi

Republikas pilsētas

Pārskata periodā nevienā republikas pilsētā ilgtermiņa migrācijas saldo nav bijis pozitīvs. No iedzīvotāju aizplūšanas vismazāk ir cietusi Jūrmala, kura gan absolūtajos skaitļos (-2170), gan relatīvi (-3,9%) zaudējusi vismazāk (skat.16.att. un 3.tab.). Relatīvi vissmagāk ilgtermiņa migrācija ir skārusi Daugavpili (-17,3%), Rēzekni (-16,5%) un Liepāju (-14,9%).

16.att. Summārais ilgtermiņa iedzīvotāju migrācijas saldo republikas pilsētās 2000.-2013.gados, absolūti skaitļi

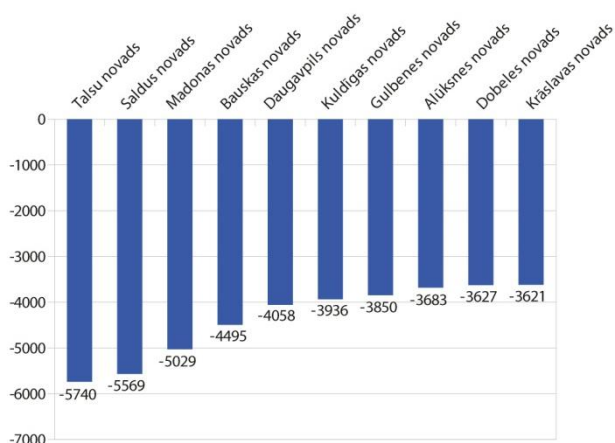

Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

Novadi

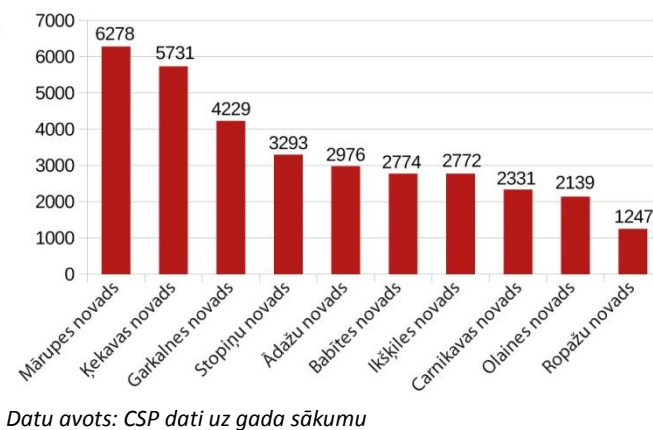
Lai gan vairumā Latvijas novadu, tāpat kā republikas pilsētu, ilgtermiņa migrācijas saldo bija negatīvs, 18 novados bija vērojams iebraucēju pārsvars pār izbraucējiem. Skrīveru un Engures novados tas tomēr nebija pietiekams, lai kompensētu iedzīvotāju dabiskās kustības (dzimstības-mirstības) rezultātā radušos zaudējumus un palielinātu novadu iedzīvotāju skaitu. Atlikušie 16 novadi ietilpst Rīgas aglomerācijā ar samērā izteiktu pozitīvu tendenci (skat.18.att.).

17.att. Novadi ar vislielāko iedzīvotāju skaita samazinājumu migrācijas rezultātā 2000.-2013.g., absolūti skaitļi

Datu avots: CSP dati uz gada sākumu

18.att. Novadi ar vislielāko iedzīvotāju skaita pieaugumu migrācijas rezultātā 2000.-2013.g., absolūti skaitļi

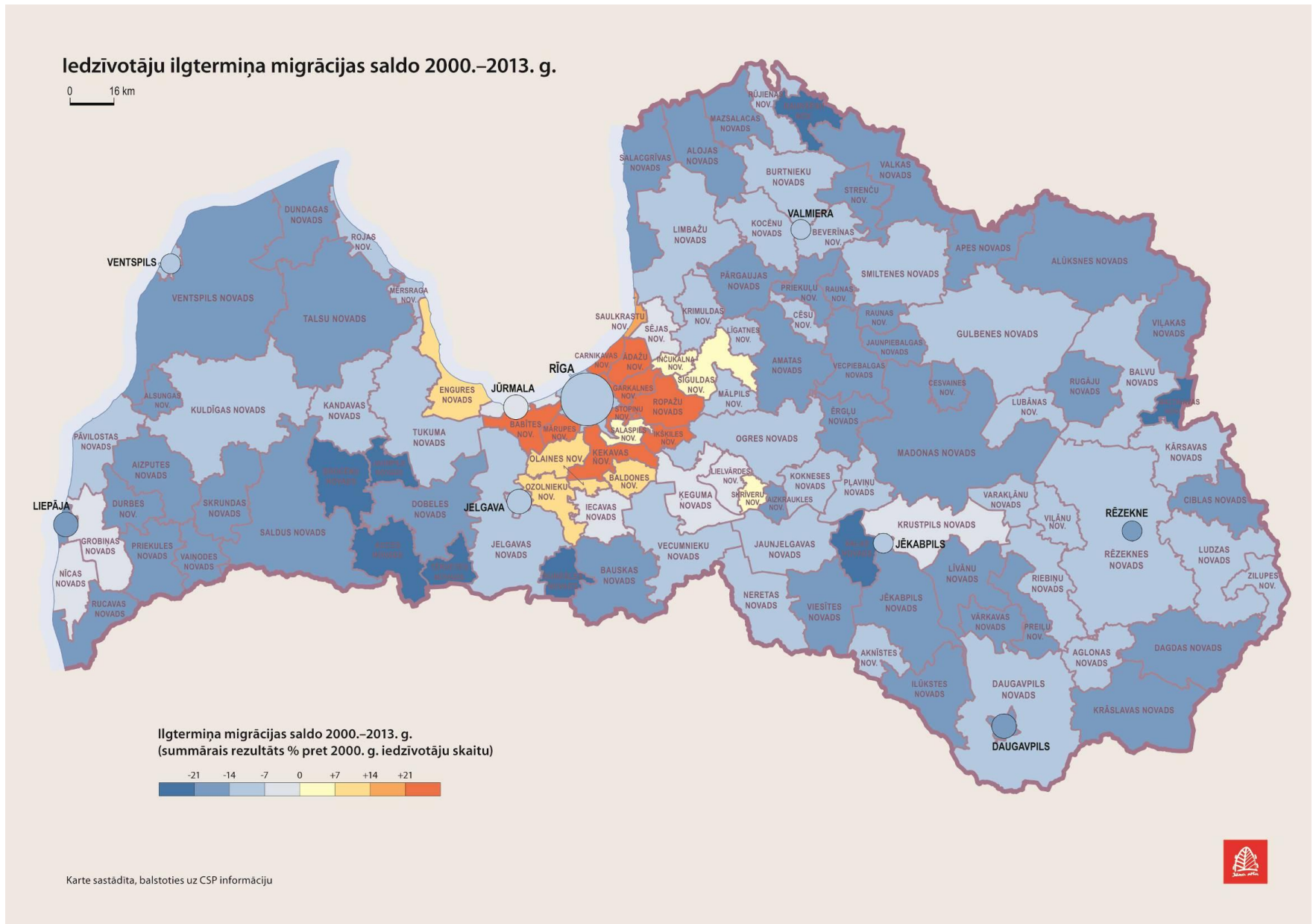
Datu avots: CSP dati uz gada sākumu

Pozitīvā migrācijas saldo līderi relatīvajos rādītājos bija Garkalnes (123%), Mārupes (66,5%) un Carnikavas (50,5%) novadi (skat. 3.tab., 19.att.). Starp aizbraucēju visvairāk skartajiem novadiem ir Naukšēnu, Baltinavas, Tērvetes, Rundāles, Jaunpils, Auces, Brocēnu, Salas, Durbes, Alojās un Jēkabpils novadi. Minētie novadi migrācijas rezultātā ir zaudējuši vairāk kā piektdaļu iedzīvotāju.

3.tab. Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo novados 2000.-2013.g.

Nosaukums	Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo 2000.-2013. g.		Nosaukums	Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo 2000.-2013. g.	
	absolūtos skaitļos	% pret 2000. g. iedzīvotāju skaitu		absolūtos skaitļos	% pret 2000. g. iedzīvotāju skaitu
LATVIJA	-238081	-10,00%	Krimuldas novads	-517	-8,73%
Rīgas reģions	-84701	-11,05%	Krustpils novads	-335	-4,37%
Pierīgas reģions	19494	5,44%	Kuldīgas novads	-3936	-13,43%
Vidzemes reģions	-36570	-14,28%	Ķeguma novads	-419	-6,57%
Kurzemes reģions	-47071	-14,61%	Ķekavas novads	5731	36,36%
Zemgales reģions	-32332	-11,02%	Lielvārdes novads	-654	-5,91%
Latgales reģions	-56901	-14,75%	Limbažu novads	-2641	-12,66%
Rīga	-84701	-11,05%	Līgatnes novads	-513	-11,48%
Daugavpils	-19981	-17,29%	Līvānu novads	-2590	-16,21%
Jelgava	-4706	-7,38%	Lubānas novads	-351	-10,95%
Jēkabpils	-3327	-11,92%	Ludzas novads	-2168	-11,83%
Jūrmala	-2170	-3,90%	Madonas novads	-5029	-16,14%
Liepāja	-13339	-14,88%	Mazsalacas novads	-853	-18,58%
Rēzekne	-6517	-16,53%	Mālpils novads	-554	-13,18%
Valmiera	-3194	-11,49%	Mārupes novads	6278	66,50%
Ventspils	-4761	-10,83%	Mērsraga novads	-260	-12,56%
Aglonas novads	-665	-11,98%	Naukšēnu novads	-588	-22,75%
Aizkraukles novads	-1553	-14,91%	Neretās novads	-666	-13,15%
Aizputes novads	-2248	-18,74%	Nīcas novads	-64	-1,68%
Aknīstes novads	-392	-10,29%	Ogres novads	-2959	-7,51%
Alojas novads	-1471	-20,48%	Olaines novads	2139	11,93%
Alsungas novads	-409	-19,37%	Ozolnieku novads	1110	11,92%
Alūksnes novads	-3683	-17,23%	Pārgaujas novads	-712	-14,74%
Amatas novads	-1091	-15,65%	Pāvilostas novads	-446	-12,55%
Apes novads	-976	-19,18%	Pļaviņu novads	-761	-10,84%
Auces novads	-2002	-21,11%	Preiļu novads	-2007	-15,36%
Ādažu novads	2976	43,47%	Priekules novads	-1330	-17,75%
Babītes novads	2774	41,14%	Priekulu novads	-1726	-16,89%
Baldones novads	570	11,31%	Raunas novads	-880	-18,92%
Baltinavas novads	-382	-21,72%	Rēzeknes novads	-2852	-8,15%
Balvu novads	-2400	-13,49%	Riebiņu novads	-809	-11,06%
Bauskas novads	-4495	-14,81%	Rojas novads	-657	-13,68%
Beverīnas novads	-290	-7,70%	Ropažu novads	1247	21,63%
Brocēnu novads	-1706	-21,04%	Rucavas novads	-417	-17,59%
Burtnieku novads	-732	-7,91%	Rugāju novads	-484	-15,32%
Carnikavas novads	2331	50,49%	Rundāles novads	-1070	-21,33%
Cesvaines novads	-512	-14,92%	Rūjienas novads	-939	-13,55%
Cēsu novads	-2115	-10,37%	Salacgrīvas novads	-1669	-15,83%
Ciblas novads	-602	-14,91%	Salas novads	-1023	-21,09%
Dagdas novads	-1634	-14,62%	Salaspils novads	618	2,88%
Daugavpils novads	-4058	-12,67%	Saldus novads	-5569	-18,04%
Dobeles novads	-3627	-14,02%	Saulkrastu novads	833	15,09%
Dundagas novads	-906	-16,66%	Sējas novads	-112	-4,62%
Durbes novads	-850	-20,97%	Sīguldas novads	463	2,76%
Engures novads	725	9,38%	Skrīveru novads	52	1,27%
Ērgļu novads	-846	-19,75%	Skrundas novads	-1022	-14,96%
Garkalnes novads	4229	123,11%	Smitenes novads	-2182	-13,95%
Grobiņas novads	-615	-5,98%	Stopiņu novads	3293	47,44%
Gulbenes novads	-3850	-13,64%	Strenču novads	-797	-15,95%
Iecavas novads	-427	-4,52%	Talsu novads	-5740	-15,29%
Ikšķiles novads	2772	44,42%	Tērvetes novads	-1070	-21,58%
Ilūkstes novads	-1879	-17,47%	Tukuma novads	-2718	-8,26%
Inčukalna novads	348	4,51%	Vaiņodes novads	-587	-17,44%
Jaunjelgavas novads	-544	-7,99%	Valkas novads	-2153	-18,14%
Jaunpiebalgas novads	-501	-16,36%	Varakļānu novads	-525	-11,77%
Jaunpils novads	-676	-21,17%	Vārkavas novads	-407	-14,47%
Jelgavas novads	-2841	-10,12%	Vecpiebalgas novads	-989	-18,29%
Jēkabpils novads	-1418	-20,29%	Vecumnieku novads	-1337	-12,63%
Kandavas novads	-1282	-12,27%	Ventspils novads	-2126	-14,52%
Kārsavas novads	-1069	-12,42%	Viesītes novads	-851	-16,18%
Kocēnu novads	-812	-10,94%	Vijakas novads	-1504	-18,73%
Kokneses novads	-854	-13,06%	Vijānu novads	-897	-11,11%
Krāslavas novads	-3621	-15,81%	Zilupes novads	-375	-8,71%

19.att. Ilgtermiņa migrācijas saldo republikas pilsētās un novados 2000.-2013.g.

2.3 Vecumstruktūra un demogrāfiskā slodze

Analizējot iedzīvotāju **vecumstruktūras dinamiku** reģionos, republikas pilsētās un novados, esam izmantojuši jaunākos CSP datus, kuri šādā griezumā administratīvās reformas dēļ, kā arī 2010. gadā veiktajām izmaiņām pensionēšanās vecumā, par galvenajām vecumgrupām novadu griezumā salīdzināmā formā pieejami tikai kopš 2011. gada (4.tab.).

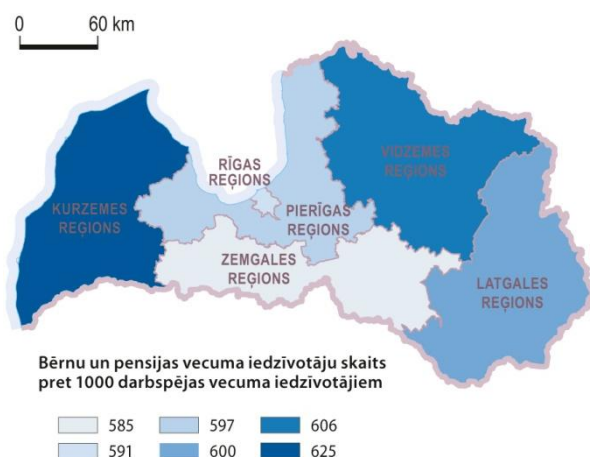
Vadoties no pieejamās statistikas, analīze tiek veikta trīs vecuma grupās: iedzīvotājiem vecuma grupā līdz 15 gadiem (līdz darbības vecumam), 15 līdz 62 gadiem (darbības vecumā) un virs 62 gadiem (darbības vecumu pārsniegušie iedzīvotāji).

Demogrāfiskā slodze

Demogrāfiskā slodze ir rādītājs, kas raksturo bērnu un pensijas vecuma iedzīvotāju attiecību pret darbības vecuma iedzīvotājiem (aprēķināts uz 1000 iedzīvotāju).

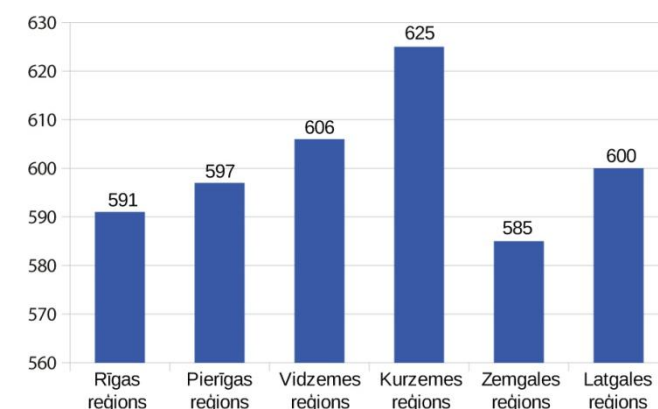
Starp Latvijas statistiskajiem reģioniem visaugstākā demogrāfiskā slodze ir Kurzemē (625), bet viszemākā Zemgales reģionā (585) (skat. 20., 21.att.).

20.att. Demogrāfiskā slodze 2014.gada sākumā, %

Datu avots: CSP, 01.01.2014

21.att. Demogrāfiskā slodze statistiskajos reģionos 2014.gada sākumā, absolūti skaitļi

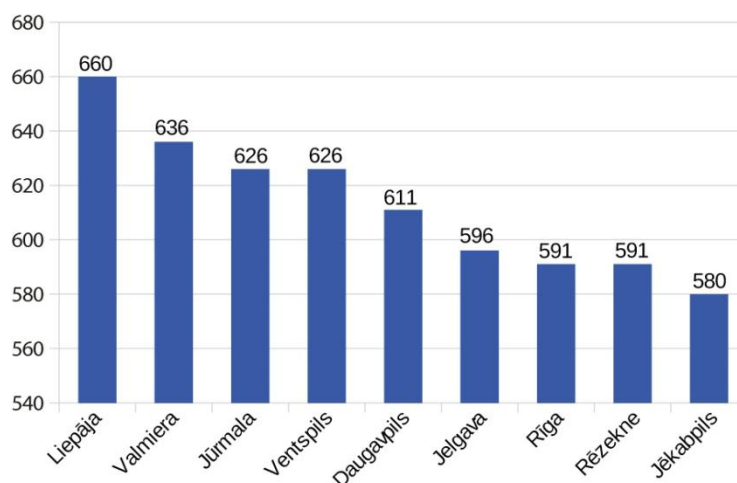
Datu avots: CSP, 01.01.2014.

Republikas pilsētu vidū darbības vecumu pārsniegušo demogrāfiskās slodzes rādītājā ir vērojamas atšķirības – no 660 Liepājā līdz 580 Jēkabpilī (skat.22.att.).

Vēl lielākas demogrāfiskās slodzes atšķirības ir vērojamas, salīdzinot novadus (skat.23., 24.att.), - no 737 Strenču novadā, līdz 512 Aknīstes novadā.

Šeit jāņem vērā īpašie faktori, kas būtiski ietekmē šāda veida, īpaši dzimumvecumstruktūras rādītājus novados ar nelielu iedzīvotāju skaitu. Demogrāfiskajai slodzei var būt ne tik daudz saistība ar novada teritoriālo novietojumu Latvijas reģionā, kā ar kādas valsts vai reģionālās nozīmes iestādes atrašanos novadā, ar pastāvīgu specifiska cilvēku kontingenta klātbūtni, kas veido pat vairāk par 10% no novada iedzīvotāju kopskaita (piemēram, psihoneiroloģiskās slimnīcas Strenču un Aknīstes novados, vienīgā valsts sociālās korekcijas izglītības iestāde, kas atrodas Naukšēnu novadā, vai cietums Burtnieku novadā).

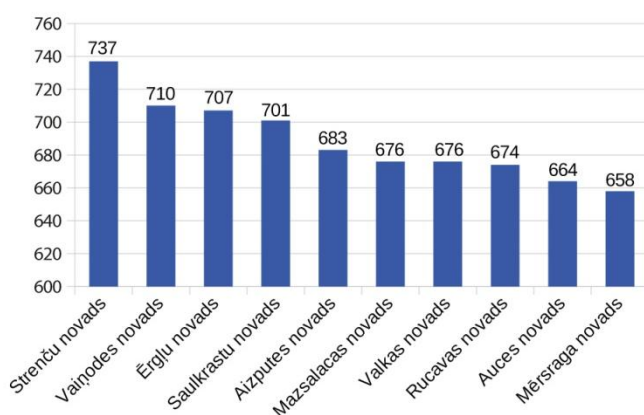
22.att. Demogrāfiskā slodze republikas pilsētās 2014.gada sākumā

Datu avots: CSP, dati uz 01.01.2014.

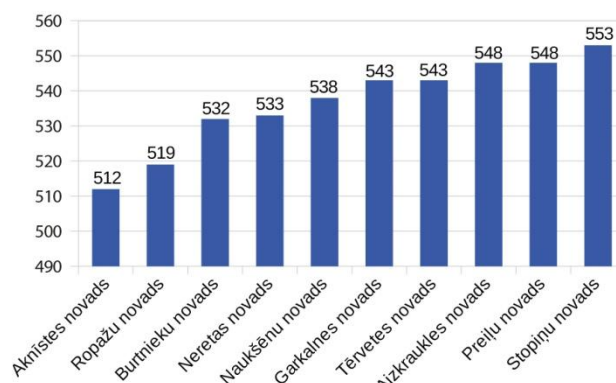
Otrs aspekts ir demogrāfiskās slodzes rādītāja atkarība gan no bērnu, gan no pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvara. Ja tās tiek apskatītas kopējā demogrāfiskajā slodzē, nav iespējams konstatēt, kurā novadā noteicošais bija bērnu īpatsvars, kurā - pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars. Tāpēc turpmākajā analizē līdz darbības vecuma grupas demogrāfisko slodzi un darbības vecumu pārsniegušo demogrāfisko slodzi vērtēsim atsevišķi.

23.att. Novadi ar lielāko demogrāfisko slodzi 2014.g. sāk., absolūti skaitļi

Datu avots: CSP

24.att. Novadi ar mazāko demogrāfisko slodzi 2014.g. sāk., %

Datu avots: CSP

Darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskā slodze

Darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskā slodzes rādītājs atspoguļo 62 gadus un vecāku iedzīvotāju skaitu uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem. Kartē (skat.25.att.) ar pazeminātu slodzi (līdz 325) skaidri iezīmējas Pierīgas novadi (relatīvi mazāk veco cilvēku, salīdzinot ar darbības vecumu), kā arī jau pieminētie Burtnieku un Naukšēnu novadi, kur ir nozīme gados jaunu iedzīvotāju specifisko mērķa grupu klātbūtnei.

Paaugstināta slodze (virs 375) vērojama no Rīgas tālāk esošajos novados (relatīvi lielāks pensionāru un mazāks darbspējas vecumu nesasnējušo iedzīvotāju īpatsvars (skat. 25.un 29.att.), kā arī lielajās pilsētās (paaugstināts veco cilvēku īpatsvars), izņemot Jelgavu, kur tradicionāli augsts studentu īpatsvars, un Jēkabpili. Rīgā šis rādītājs ir nedaudz virs Latvijas vidējā (attiecīgi 368 un 363).

2011.-2014. gadā darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskā slodze Latvijā palielinājusies par 8% (no 337 uz 363) un atbilstoši prognozēm strauji turpinās palielināties. **Ja līdz 2030. gadam darbspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju īpatsvars pieaugs 1,33 reizes (jau ņemot vērā, ka pensijas vecuma sliekšnis pieaugs no pašreizējiem 62 līdz 65 gadiem), tad slodze uz darbspējīgajiem pieaugs 1,5 reizes.**

Pēdējo 3 gadu pārmaiņas šajā rādītājā novadu un republikas pilsētu griezumā redzamas kartē (skat.27.att.), tomēr, iespējams, pārāk īsā laika perioda dēļ, rezultāts neiezīmē īpašas likumsakarības, izņemot izteikti straujāku darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskās slodzes pieaugumu (vairāk kā 12%) pilsētās ar paaugstinātu padomju laikā būvētā daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda īpatsvaru (Olaive, Salaspils, Aizkraukle, Daugavpils, Rēzekne, Ventspils, Valmiera). Iespējams, tas saistīts ar pensijas vecuma iedzīvotāju koncentrēšanos vietās, kur pieejami nelieli dzīvokļi ar centrālo apkuri un apkārtnē salīdzinoši labi attīstīta infrastruktūra.

Darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars

Vidējais darbspējas vecuma (no 15 līdz 62 gadiem) iedzīvotāju īpatsvars 2014. gada sākumā Latvijā bija nepilni 63%. Pēdējos trīs gados darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvaram bija tendence samazināties caurmērā par pusprocentu gadā. Sagaidāms, ka šis process turpināsies, pat neraugoties uz pakāpenisku pensijas vecuma sliekšņa paaugstināšanu līdz 65 gadiem.

Teritoriālā griezumā darbspējīgo īpatsvars svārstās tikai 5% robežās. Nedaudz paaugstināts līmenis ir atsevišķos Pierīgas novados (skat.27.att.).

Analizējot darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvara pārmaiņas 2011. - 2013.gados, starp administratīvajām teritorijām vērojamas atšķirības tikai 3% amplitūdā. Visstraujākā darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvara samazināšanās (vairāk kā 2%) ir vērojama Pierīgas novados (skat.28.att.).

Darbspējas vecumu nesasnējušo iedzīvotāju īpatsvars

Bērnu līdz 15 gadu vecumam 2014. gada sākumā Latvijā bija 294 384 vai 14,7% no iedzīvotāju kopskaita. Atbilstoši prognozēm (skat. 7.tab.) 14-15% robežās īpatsvars saglabāsies līdz pat 2030. gadam.

Teritoriālā griezumā bērnu vecumā līdz 15 gadiem īpatsvars svārstās 5% amplitūdā (skat.29.att.), pozitīvā ziņā izceļoties Pierīgas novadiem (virs 17%) un Kurzemes reģiona novadiem (15-16%). Vismazākais bērnu īpatsvars bija Dienvidlatgales novados (zem 13%), kā arī Rīgā. Negatīvā tendence Rīgā varētu būt skaidrojama ar ģimeņu vēlmi nodrošināt savām atvasēm kvalitatīvākus dzīves apstākļus, un pārceļšanās uz savrupmājām Pierīgā šajā ziņā ir izteikta parādība.

Analizējot darbspējas vecumu nesasnējušo iedzīvotāju īpatsvara pārmaiņas 2011. - 2013.gados, starp administratīvajām teritorijām vērojamas atšķirības tikai 2% amplitūdā. Bērnu īpatsvara pieaugums vērojams tikai Pierīgas novados un daļā lielo pilsētu – Liepājā, Jelgavā, Daugavpilī un Valmierā. Tomēr jāpiebilst, ka pieaugums ir bijis pavisam minimāls (skat.30.att.).

Skolas vecuma bērnu īpatsvars un tā skaita prognoze analizēta 1.3.2.nodaļā.

4.tab. Iedzīvotāju sadalījums pa vecumu grupām Latvijā, reģionos, republikas pilsētās un novados, absolūti skaitļi

Administratīvā teritorija	Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām			Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām		
	2011. g.			2014. g.		
	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virs darbspējas vecuma	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virs darbspējas vecuma
LATVIJA	294543	1331325	448737	294384	1252164	454920
Rīgas reģions	85250	428301	145867	90140	404363	148865
Pierīgas reģions	59541	238853	73558	60882	229869	76287
Vidzemes reģions	30029	134231	47735	28664	125728	47523
Kurzemes reģions	41234	170616	59293	39382	158796	59856
Zemgales reģions	38047	164083	52981	36970	154482	53423
Latgales reģions	40442	195241	69303	38346	178926	68966
Rīga	85250	428301	145867	90140	404363	148865
Daugavpils	11998	61037	20553	11979	54248	21176
Jelgava	8941	38816	11883	9244	35929	12159
Jēkabpils	3723	16046	4903	3510	14731	5028
Jūrmala	7125	32299	11528	7064	30594	12092
Liepāja	11808	48105	16997	11576	43334	17016
Rēzekne	4601	21146	6675	4346	18826	6776
Valmiera	3688	16199	5339	3687	14461	5509
Ventspils	5592	24759	8473	5290	22559	8828
Aglonas novads	516	2406	1036	461	2305	965
Aizkraukles novads	1250	5983	1780	1148	5549	1895
Aizputes novads	1445	5591	2250	1413	5361	2249
Aknīstes novads	354	1935	689	312	1904	662
Alojas novads	767	3271	1297	723	3124	1241
Alsungas novads	214	927	335	202	916	334
Alūksnes novads	2511	10833	3883	2294	9886	3792
Amatas novads	855	3586	1246	791	3443	1228
Apes novads	544	2385	912	496	2275	872
Auces novads	1090	4514	1767	1001	4134	1744
Ādažu novads	1930	6688	1414	2156	6548	1534
Babītes novads	1772	6166	1465	1963	6145	1522
Baldones novads	974	3474	1038	963	3391	1046
Baltinavas novads	142	730	310	135	699	278
Balvu novads	1948	9031	3220	1833	8342	3126
Bauskas novads	3916	16717	4997	3766	15681	5168
Beverīnas novads	472	2102	700	484	2028	719
Brocēnu novads	1003	3862	1402	899	3521	1408
Burtnieku novads	1117	5596	1621	1148	5306	1674
Carnikavas novads	945	4259	1519	1006	4169	1613
Cesvaines novads	417	1769	628	344	1697	656
Cēsu novads	2589	11617	4124	2538	10544	4159
Cīblas novads	344	1850	693	331	1753	671
Dagdas novads	1120	5192	1997	1021	4867	1931
Daugavpils novads	3326	15826	6067	2939	14677	5887
Dobeles novads	3447	14329	4473	3190	13454	4574

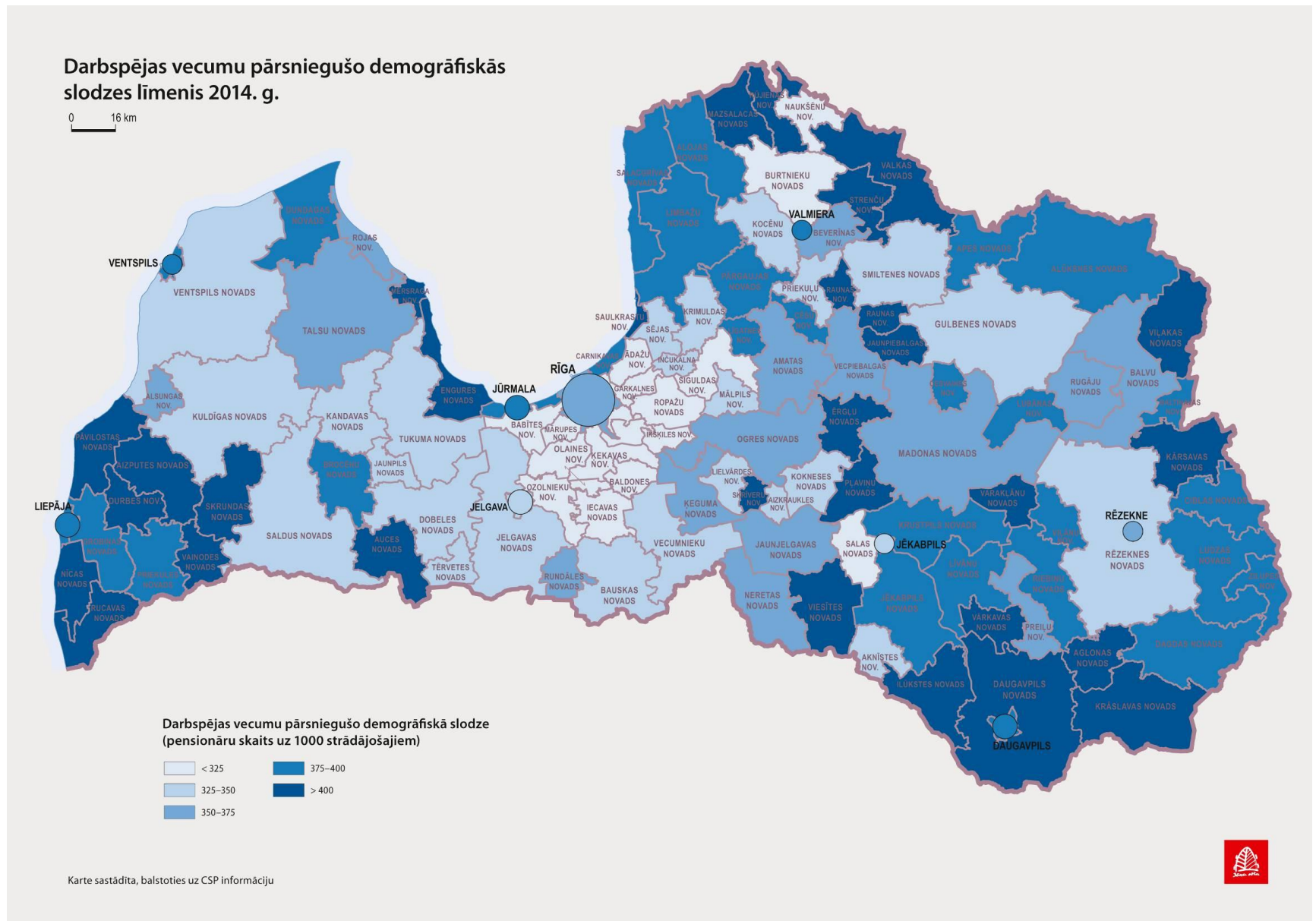
Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Administratīvā teritorija	Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām			Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām		
	2011. g.			2014. g.		
	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virš darbspējas vecuma	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virš darbspējas vecuma
Dundagas novads	591	2672	986	555	2576	1009
Durbes novads	424	1891	741	404	1792	725
Engures novads	966	4651	1970	943	4482	1896
Ērgļu novads	406	1914	887	390	1750	848
Garkalnes novads	1502	5129	1126	1567	5067	1183
Grobiņas novads	1470	5881	2017	1389	5532	2130
Gulbenes novads	3271	14634	4963	3100	13996	4839
Iecavas novads	1506	5805	1768	1448	5552	1756
Ikšķiles novads	1607	5608	1593	1786	5711	1677
Ilūkstes novads	1010	5003	2013	927	4653	1957
Inčukalna novads	1176	5165	1606	1202	4898	1648
Jaunjelgavas novads	839	3672	1304	789	3564	1303
Jaunpiebalgas novads	377	1445	576	330	1415	574
Jaunpils novads	391	1570	493	367	1550	527
Jelgavas novads	3751	15930	5032	3503	15155	5120
Jēkabpils novads	633	3205	1269	579	3089	1192
Kandavas novads	1467	5562	1879	1401	5390	1881
Kārsavas novads	810	3895	1590	749	3674	1490
Kocēnu novads	925	4068	1335	909	3974	1343
Kokneses novads	849	3489	1120	796	3394	1144
Krāslavas novads	2240	11023	4296	1998	10038	4255
Krimuldas novads	750	3472	1113	746	3324	1106
Krustpils novads	830	3757	1517	847	3699	1431
Kuldīgas novads	3967	15710	5221	3756	15256	5178
Ķeguma novads	772	3736	1234	754	3564	1268
Ķekavas novads	4038	14316	3552	4427	14100	3808
Lielvārdes novads	1667	6659	2085	1642	6397	2135
Limbažu novads	2516	11202	4113	2466	10655	4141
Līgatnes novads	511	2287	894	473	2190	869
Līvānu novads	1703	8076	2770	1647	7376	2776
Lubānas novads	325	1586	629	301	1556	618
Ludzas novads	1793	9129	3341	1654	8456	3329
Madonas novads	3478	16086	5622	3312	15165	5657
Mazsalacas novads	455	2084	929	428	1977	909
Mālpils novads	575	2326	732	570	2208	744
Mārupes novads	3423	10472	2017	4012	10859	2077
Mērsraga novads	221	992	431	208	974	433
Naukšēnu novads	301	1267	416	272	1223	386
Neretas novads	476	2529	895	434	2453	873
Nīcas novads	497	2225	872	470	2148	864
Ogres novads	5554	23070	7683	5478	21451	7968
Olaines novads	3061	13357	3726	3054	12629	4037

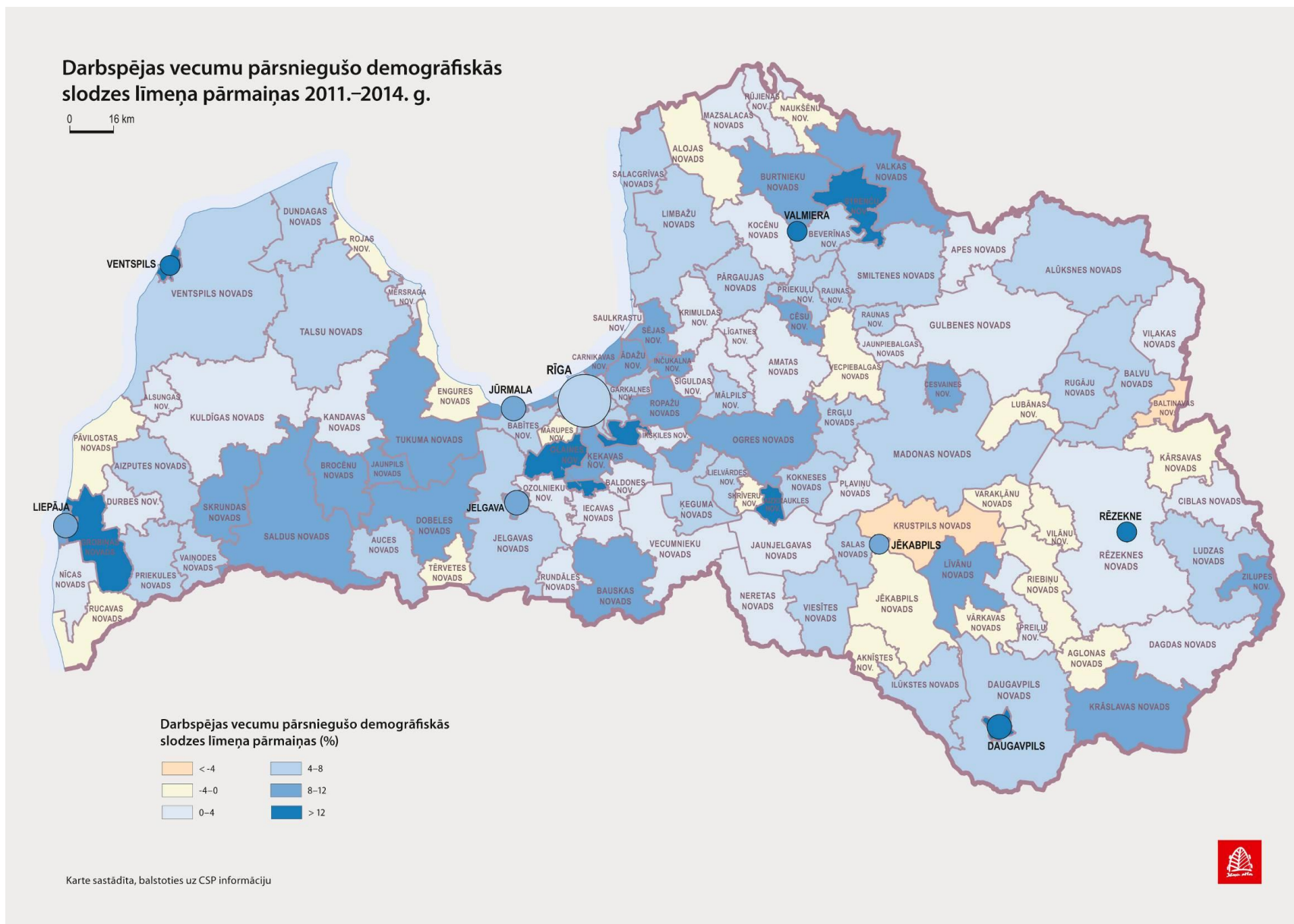
Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Administratīvā teritorija	Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām			Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām		
	2011. g.			2014. g.		
	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virs darbspējas vecuma	līdz darbspējas vecumam	darbspējas vecumā	virs darbspējas vecuma
Ozolnieku novads	1664	6197	1925	1754	5996	1911
Pārgaujas novads	559	2504	897	579	2437	922
Pāvilostas novads	377	1739	741	370	1665	707
Pļaviņu novads	750	3542	1416	751	3339	1372
Preiļu novads	1375	6982	2365	1282	6513	2288
Priekules novads	923	3594	1328	878	3452	1333
Priekuļu novads	1229	5373	1794	1148	5120	1782
Raunas novads	517	2239	852	467	2088	857
Rēzeknes novads	4037	18052	6190	3966	17357	6072
Riebiņu novads	733	3434	1386	621	3344	1305
Rojas novads	519	2513	945	473	2465	913
Ropažu novads	1112	4599	1192	1051	4441	1256
Rucavas novads	252	1073	494	223	1022	466
Rugāju novads	346	1501	526	316	1457	538
Rundāles novads	517	2360	830	521	2269	827
Rūjienas novads	757	3452	1387	696	3284	1341
Salacgrīvas novads	1140	5243	1967	1000	5053	1974
Salas novads	607	2495	715	607	2393	725
Salaspils novads	3592	14775	4033	3706	13959	4423
Saldus novads	4115	16501	5030	3869	15462	5163
Saulkrastu novads	775	3513	1582	792	3393	1588
Sējas novads	355	1498	441	352	1411	460
Siguldas novads	2667	10727	3364	2934	10719	3464
Skrīveru novads	497	2238	979	479	2160	915
Skrundas novads	820	3265	1246	744	3108	1290
Smiltenes novads	1995	8376	2748	1926	8109	2776
Stopiņu novads	1816	6655	1615	1948	6565	1682
Strenču novads	475	2311	1052	453	1991	1015
Talsu novads	4741	19982	6582	4445	18720	6582
Tērvetes novads	518	2374	804	471	2269	761
Tukuma novads	5106	19391	6181	4809	18072	6296
Vaiņodes novads	406	1542	672	370	1474	676
Valkas novads	1185	5760	2388	1158	5170	2336
Varakļānu novads	503	2117	945	422	2064	909
Vārkavas novads	268	1295	559	247	1250	537
Vecpiebalgas novads	567	2641	968	518	2579	933
Vecumnieku novads	1275	5620	1917	1245	5365	1876
Ventspils novads	1849	7792	2530	1848	7459	2552
Viesītes novads	614	2530	998	575	2403	987
Viļakas novads	787	3511	1395	676	3289	1349
Viļānu novads	861	3992	1573	775	3829	1509
Zilupes novads	484	2130	748	443	1973	751

25.att. Darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskās slodzes līmenis republikas pilsētās un novados 2014.g. sāk.

26.att. Darbspējas vecumu pārsniegušo demogrāfiskās slodzes līmeņa pārmaiņas republikas pilsētās un novados 2011.-2014.g.

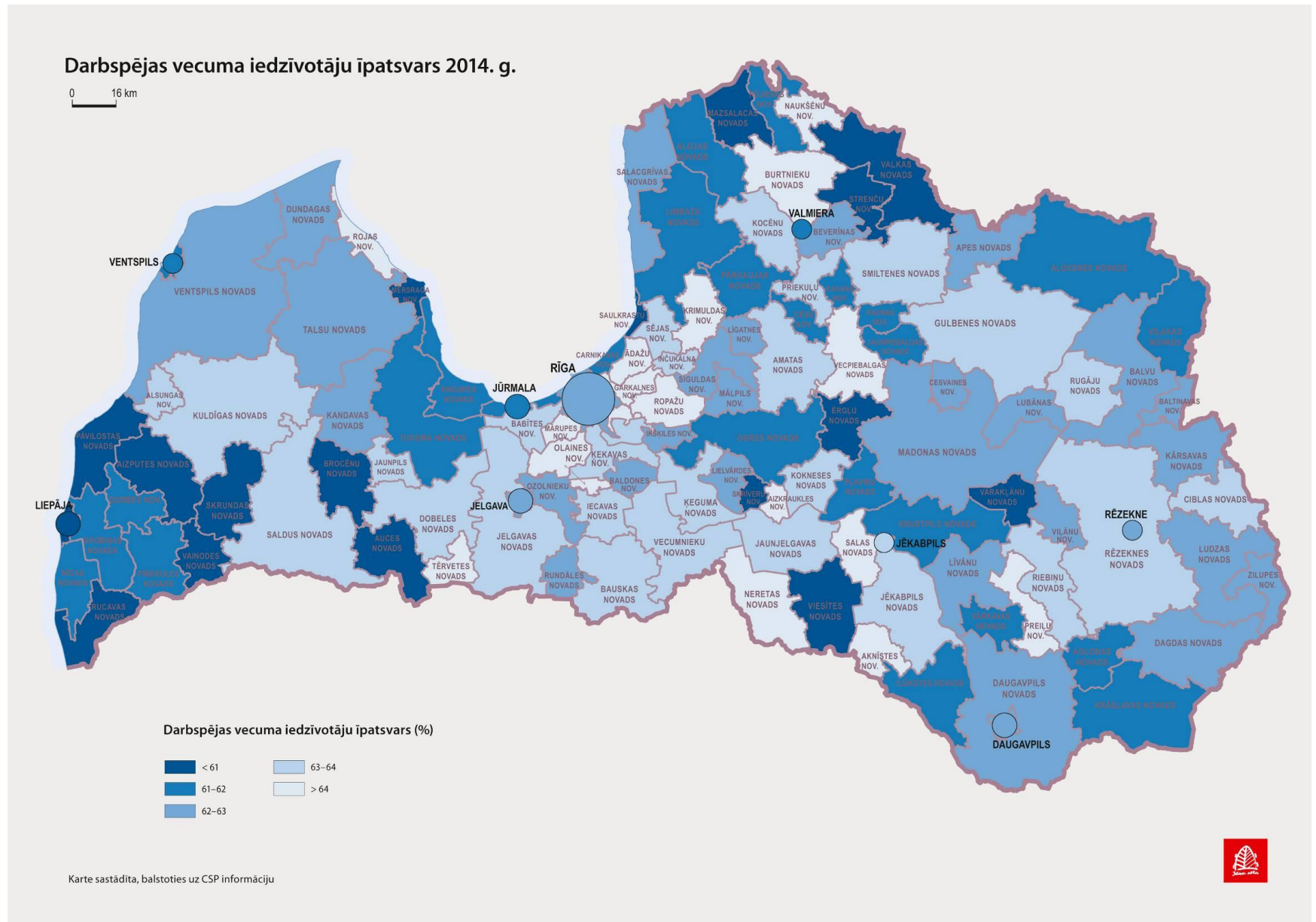

Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

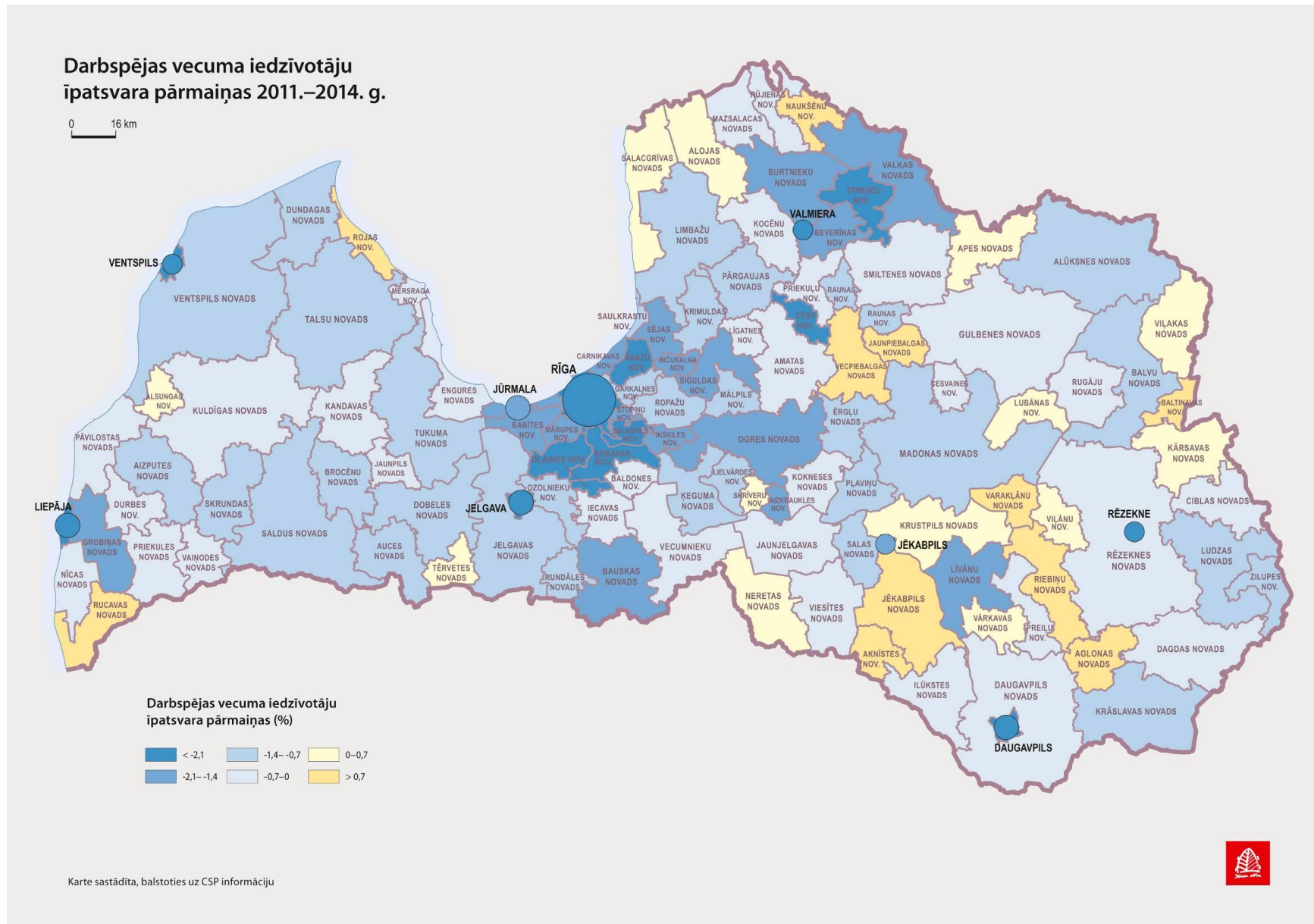
SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

27.att. Darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars republikas pilsētās un novados, 2014.g. sāk., %

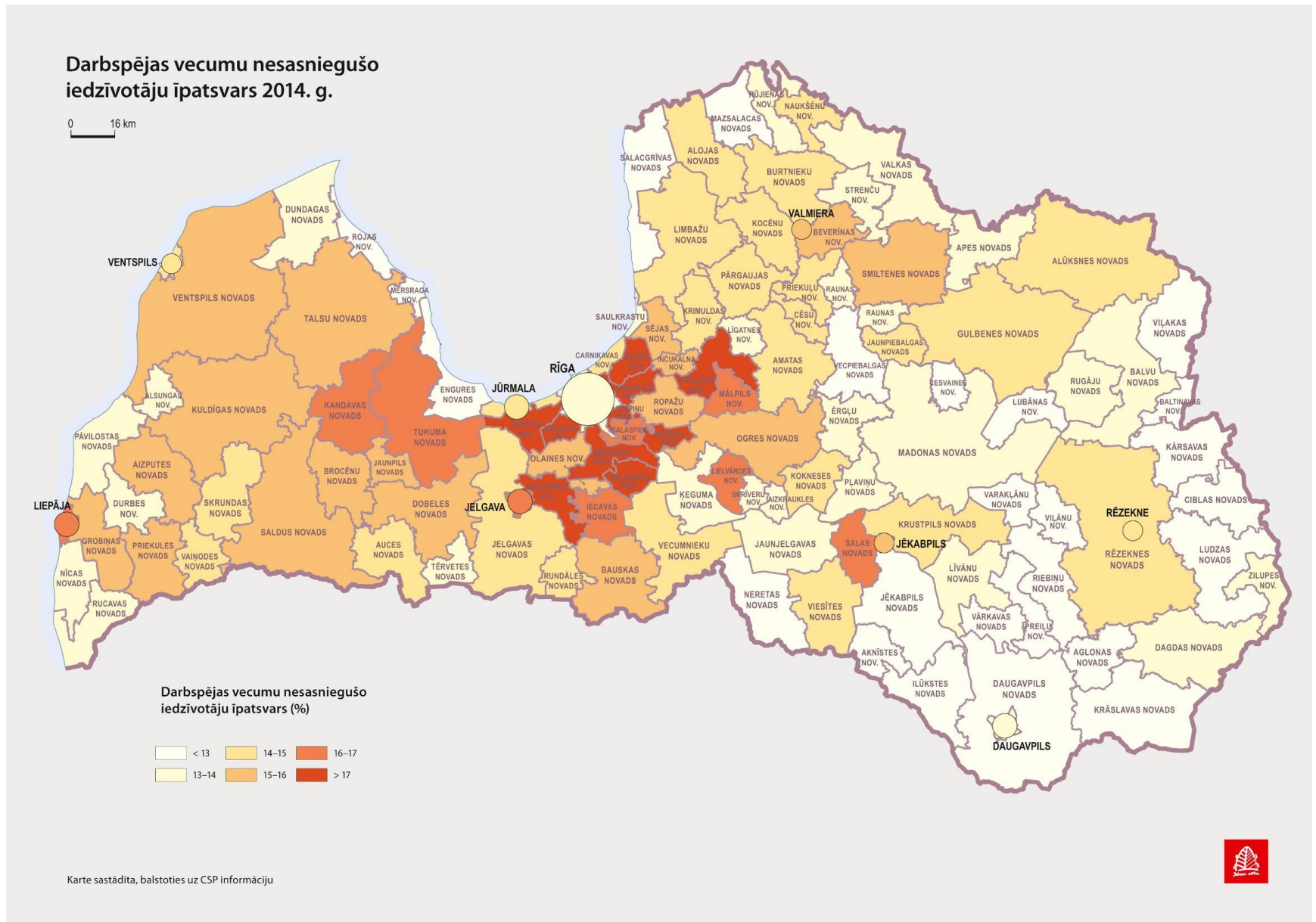
28.att. Darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvara pārmaiņas republikas pilsētās un novados 2011.-2014.g.

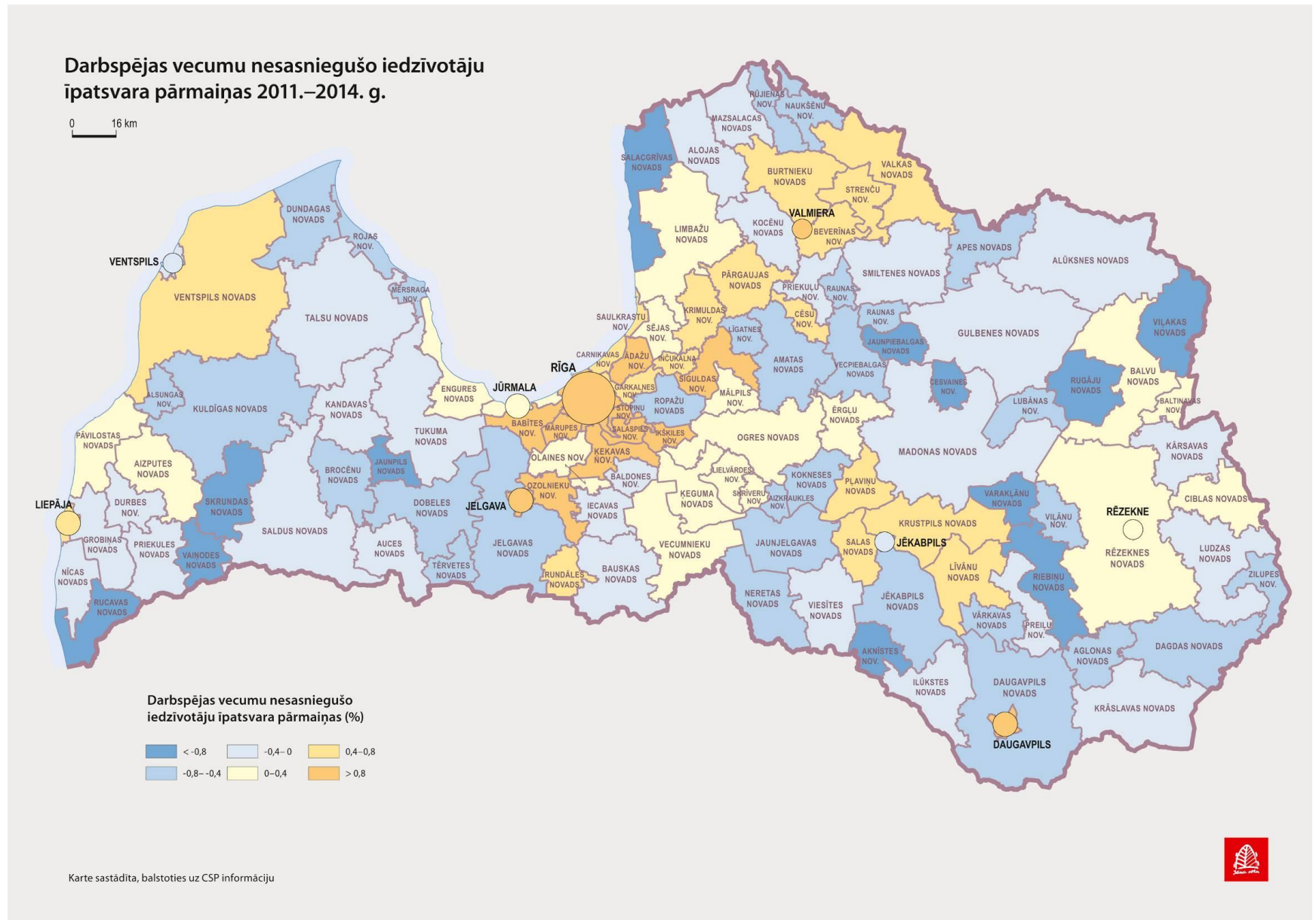
Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

29.att. Darbspējas vecumu nesasniegušo iedzīvotāju īpatsvars republikas pilsētās un novados 2014.g. sāk.

30.att. Darbspējas vecumu nerasniegušo iedzīvotāju īpatsvara pārmaiņas republikas pilsētās un novados 2011.- 2014.g.

Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

2.4 Nodarbinātība un bezdarbs

Darba meklētāji

Darba meklētāju īpatsvars tiek aprēķināts starp ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem (konkrētajā pētījumā 15 -64 gadu vecumā). Teritoriālā griezumā šāda informācija pieejama tikai statistisko reģionu griezumā, bet ne detalizētāk (CSP; skat. 31. att., 5. tab.).

2013.g. vislielākais darba meklētāju īpatsvars bija Latgales (17,3%) un Zemgales (15,4%) reģionos, bet vismazākais Pierīgas reģionā (8,8%) un Rīgā (10,4%).

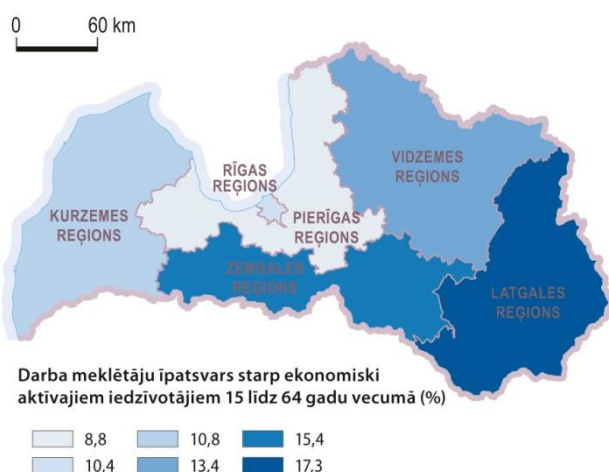
Laika posmā no 2000. līdz 2013.gada darba meklētāju īpatsvars Latvijā svārstījies no 9,8% (2000.g.), noslīdot līdz 4,5% (2007.g.), tad kāpjot līdz 14,5% (2010.g.), un atkal pakāpeniski samazinoties līdz 9% (2013.g.). Interesanti, ka pārskata periodā gan zemākie, gan augstākie rādītāji fiksēti Rīgā (4% - 2007.g. un 17% - 2010.g.).

5.tab. Darba meklētāju īpatsvara dinamika reģionos, 2000.-2013.g.

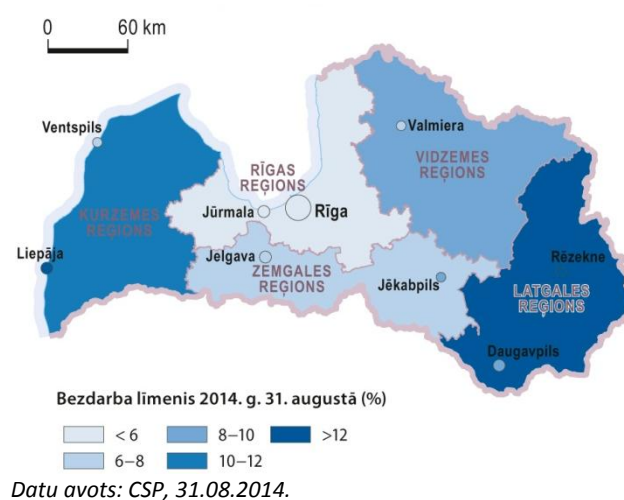
Nosaukums	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Latvija	9,8	9,4	8,6	8,1	8,3	7	5,1	4,5	6	13,2	14,5	12	11,4	9
Rīgas reģions	9,5	8	8,5	8,7	8,6	6,7	4,7	4,4	6,5	14,9	17,3	13,1	11,1	8,4
Pierīgas reģions	8,1	8,2	7,6	6,3	6,9	6,5	4,7	3,6	4,3	11,2	13,1	10,7	9,3	6,4
Vidzemes reģions	8,5	9,6	7,9	7,1	7,8	6,2	4,8	4,8	7,1	13,7	10,8	8,9	11,3	9,5
Kurzemes reģions	10,6	10,9	8,5	7	9,3	8,7	4,9	4,1	4,9	11	11,6	10,7	9,6	7,5
Zemgales reģions	9,3	8,5	7,1	7,3	7,9	5	4,4	4,6	6	14,7	16,4	13,8	13,2	11,6
Latgales reģions	12,5	13,1	11,7	11,1	9	8,9	7,5	5,9	6,8	12,4	13,4	13	14,8	12,1

Datu avots: CSP, dati uz gada sākumu

31.att. Darba meklētāju īpatsvars statistiskajos reģionos, %

32.att. Bezdarba līmenis reģionos un republikas pilsētās uz 31.08.2014.

Bezdarba līmenis

Informācija par bezdarba līmeni (bezdarbnieku īpatsvars starp ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem) Latvijā apkopo Nodarbinātības valsts aģentūra. Atšķirībā no informācijas par darba meklētājiem, par bezdarbu tā ir pieejama plānošanas reģionu un republikas pilsētu griezumā.

2014. gada augusta beigās visaugstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā (17,8%), ar lielāku starpību sekojot Kurzemei (10,4%) un Vidzemei (9,6%). Zemākie bezdarba rādītāji bija Rīgas reģionā (5,3%).

No pilsētām augstākais bezdarbs 2014. gada augusta beigās bija fiksēts Rēzeknē (14,7%) un Liepājā (12,5%), kur tas pieauga pēdējā gada laikā, apstājoties lielākā Latvijas ražojošā uzņēmuma – *Liepājas metalurģa*, darbībai.

Zemākie bezdarba rādītāji bija Rīgā (5%), Jūrmalā (5,7%), Valmierā (6,2%), Jelgavā (6,5%) un Ventspilī (6,8%).

6.tab. Bezdarbnieku skaits un bezdarba līmenis plānošanas reģionos un republikas pilsētās

Nosaukums	Bezdarbnieku skaits 2014. g. 31. augustā	Bezdarba līmenis (%) 2014. g. 31. augustā
Rīgas pilsēta	15895	5,0
Jūrmalas pilsēta	1308	5,7
Rīgas reģionā kopā:	26004	5,3
Liepājas pilsēta	4179	12,5
Ventspils pilsēta	1232	6,8
Kurzemes reģionā kopā:	12599	10,4
Daugavpils pilsēta	4015	9,0
Rēzeknes pilsēta	2231	14,7
Latgales reģionā kopā:	23959	17,8
Valmieras pilsēta	608	6,2
Vidzemes reģionā kopā:	8891	9,6
Jēkabpils pilsēta	966	8,8
Jelgavas pilsēta	1871	6,5
Zemgales reģionā kopā:	9485	7,9
Valstī kopā:	80938	8,4

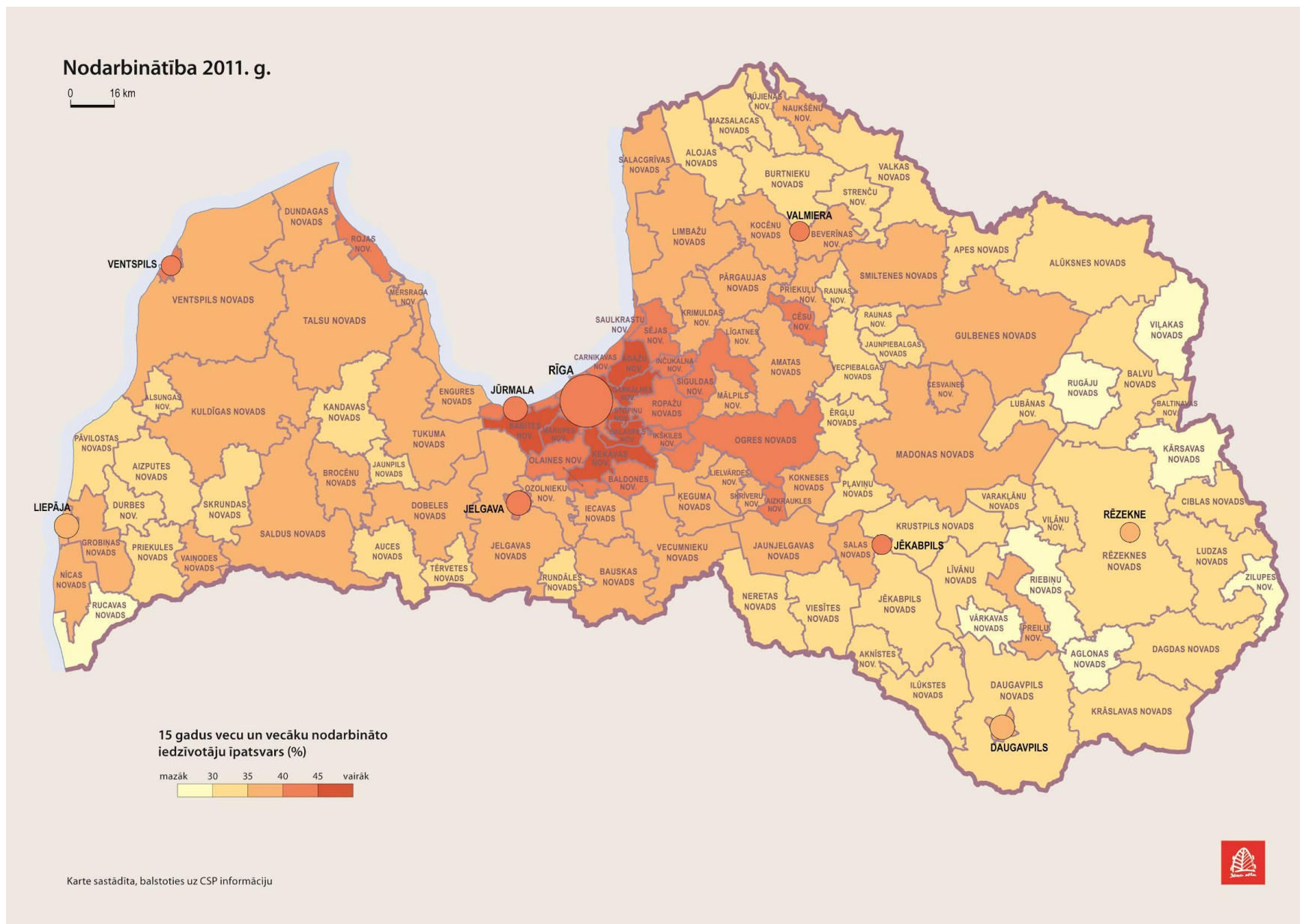
Datu avots: NVA, uz 31.08.2014

Nodarbinātības līmenis

Nodarbinātības līmenis ir nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars atbilstošās vecuma grupas (konkrētajā gadījumā 15 gadu un vecāku) iedzīvotāju kopskaitā. Šis ir vienīgais no nodarbinātību raksturojošajiem rādītājiem, kurš pieejams arī novadu griezumā. Tā kā datu avots ir CSP veiktā Tautskaite, tad svaigākie dati pieejami par 2011. gadu. Kartē (skat. 33.att.) redzam, ka visaugstākais nodarbinātības līmenis (virs 40%) ir Pierīgas novados (Babītē, Ķekavā, Mārupē, Salaspilī, Stopiņos, Ādažos un Garkalnē pat pārsniedzot 45%), kā arī Aizkraukles, Rojas un Cēsu novadā un lielākajās pilsētās, izņemot Rēzekni, Daugavpili un Liepāju. Nosauktajās pašvaldībās vērojama spēcīgu uzņēmumu koncentrācija, kas nodrošina darba vietu pieejamību.

Mazāk par 30% nodarbināto bija nomaļos Latgales novados (Viļakā, Rugājos, Kārsavā, Zilupē, Aglonā, Riebiņos un Vārkavā), kā arī visattālākajā Kurzemes novadā – Rucavā.

33.att. Nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars, %

3 DEMOGRĀFISKĀS UN APDZĪVOJUMA PROGNOZES LĪDZ 2020. UN 2030.GADAM

3.1 Latvijas iedzīvotāju skaita prognozes un to pamatojums

Iedzīvotāju skaita samazinājuma tendence gan emigrācijas, gan negatīvā dabiskā pieauguma dēļ, saglabājas kopš pagājušā gadsimta 90.gadu sākuma un visticamāk turpināsies arī nākotnē.

EUROSTAT prognozes rāda, ka **Latvijas iedzīvotāju skaits no 2013. gada rādījuma (2,024 milj.) turpinās samazināties līdz 1,880 miljoniem 2020. gadā un 1,635 miljoniem 2030. gadā. Procentuāli Latvijas iedzīvotāju skaits 2030. gadā būs nokrities līdz 80,8% no 2013. gada skaita.** EUROSTAT arī paredz, ka jaundzimušo skaits Latvijā samazināsies līdz 17,8 tūkstošiem 2020. gadā un līdz 13,1 tūkstotim 2030. gadā, vienlaikus nedaudz pieaugot fertilitātes koeficientam no pašreizējā 1,5 līdz 1,6 bērniem uz vienu sievieti 2020. gadā un 1,68 bērniem 2030. gadā. Var teikt, ka EUROSTAT prognoze šajā ziņā ir optimistiska, jo balstās uz pieņēmumu, ka visās ES valstīs demogrāfijas procesi izlīdzināsies. Proti, tā kā Latvijā dzimstība ir zema, tad tā augs, bet, tā kā mirstība ir augsta, tā mazināsies, jo tā ir citās ES valstīs. Tā var notikt tikai tad, ja arī Latvijas valsts tuvākos gados dubultos savu ieguldījuma ģimenēs ar bērniem, pārsniedzot 2,5% no IKP, kā tas ir vidēji ES valstīs. Taču, ja šāds ieguldījums netiek veikts, tad nav pamata paredzēt fertilitātes koeficienta pieaugumu. Vienlaikus datu izpilde realitātē par pirmo EUROSTAT prognozes gadu (2013. gads) ļauj secināt, ka CSP ir konstatējusi lielāku negatīvās migrācijas saldo (emigrāciju). Proti, EUROSTAT prognozēs no 2013. gada sākuma līdz 2014. gada sākumam iedzīvotāju kopskaitam bija jāsamazinās no 2,024 miljoniem līdz 2,005 miljoniem. Tomēr CSP dati liecina, ka 2014. gada sākumā Latvijā bija vairs tikai 2,0015 miljoni, tātad mazliet pieaugusi dzimstība tika pārsniegta ar lielāku emigrācijas apjomu.

EUROSTAT paredz, ka iedzīvotāju mediānais **vecums** palielināsies no pašreizējiem 42,3 gadiem līdz 43,8 gadiem 2020. gadā un sasniegs augsto 46,7 gadu rādītāju 2030. gadā. Savukārt **bērnu** īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā mazliet pieaugs no tagadējiem 14,7% līdz 15,5% 2020. gadā, bet tad nokritīsies līdz 14,2% 2030. gadā. **Veco ļaužu** īpatsvars virs 65 gadiem strauji pieaugs no tagadējiem 19% līdz 20,5% 2020. gadā un līdz pat 25,3% 2030. gadā. Līdz ar to virs darbības vecuma esošo iedzīvotāju skaita attiecība pret darbības vecuma iedzīvotājiem strauji pieaugs no tagadējiem 28,6 līdz 32,1 2020. gadā un līdz pat 41,9 2030. gadā. Citiem vārdiem, jau šobrīd augstā pensijas vecuma cilvēku proporcija pret strādājošo iedzīvotāju skaitu pusotrkāršosies. Ļoti veco (virs 80 gadiem) cilvēku īpatsvars arī strauji pieaugs no tagadējiem 4,7% līdz 7% 2030. gadā.

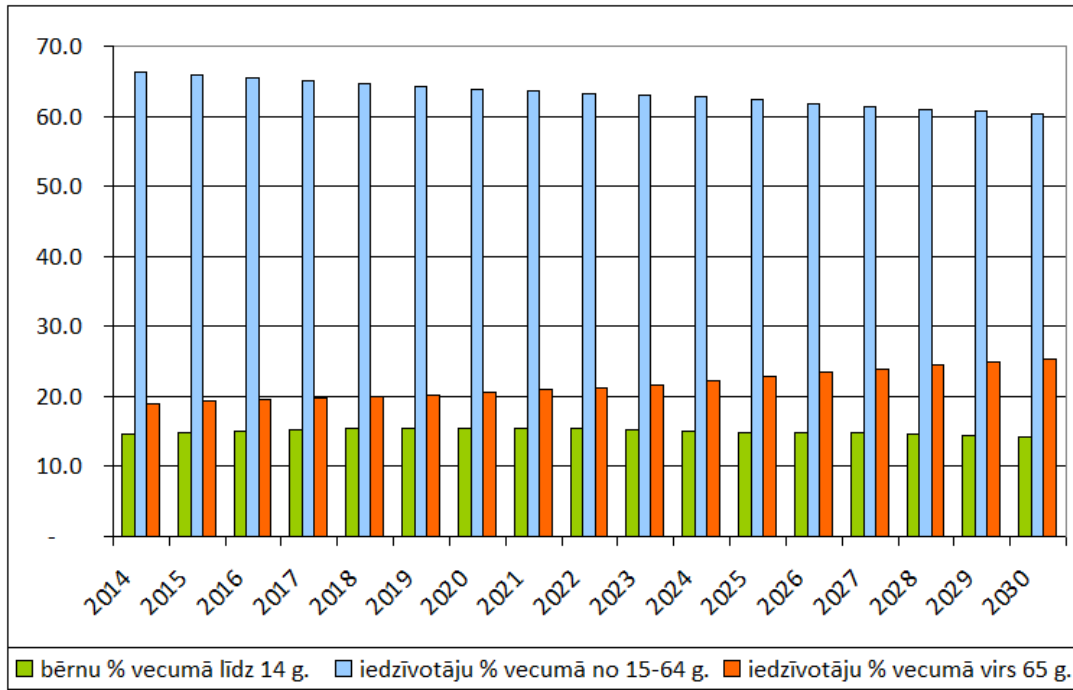
7.tab. EUROSTAT prognozes Latvijai par iedzīvotāju vecumstruktūru, %

	2014	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Bērnu % vecumā līdz 15 gadiem	14.7	15.1	15.4	15.5	15.5	15.1	14.8	14.6	14.2
Iedzīvotāju % vecumā no 15-64 gadiem	66.3	65.4	64.6	63.9	63.3	62.7	61.8	60.9	60.4
Iedzīvotāju % vecumā virs 65 gadiem	19.0	19.5	20.0	20.5	21.3	22.3	23.4	24.4	25.3
Iedzīvotāju % vecumā virs 80 gadiem	4.7	5.0	5.4	5.8	6.2	6.5	6.5	6.6	7.0
Pensijas vecuma iedzīvotāju proporcija pret iedzīvotājiem vecumā no 15-64 gadiem	28.6	29.8	30.9	32.1	33.6	35.5	37.8	40.1	41.9

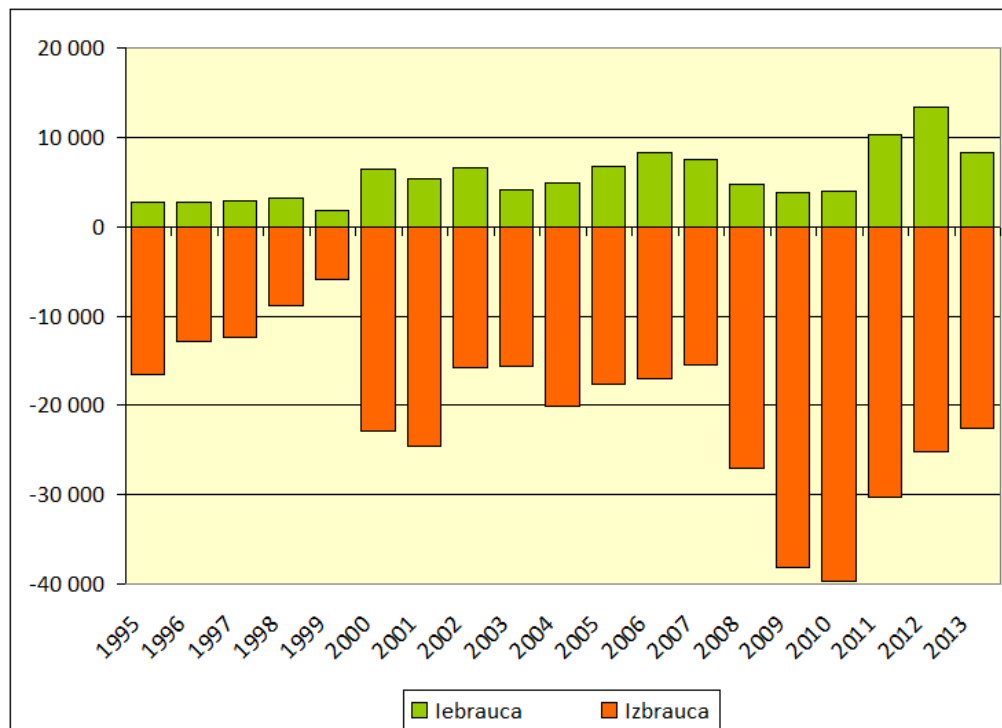

Ja līdz 2030. gadam darbspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju īpatsvars pieaugs 1,33 reizes (jau ņemot vērā, ka pensijas vecuma sliekšnis pieaugs no pašreizējiem 62 līdz 65 gadiem), tad **slodze uz darbspējīgajiem pieaugs 1,5 reizes.**

34.att. EUROSTAT prognozes Latvijai par iedzīvotāju skaitu un vecumstruktūru līdz 2030.gadam

35.att. Latvijas iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo 1995.–2013. gadam

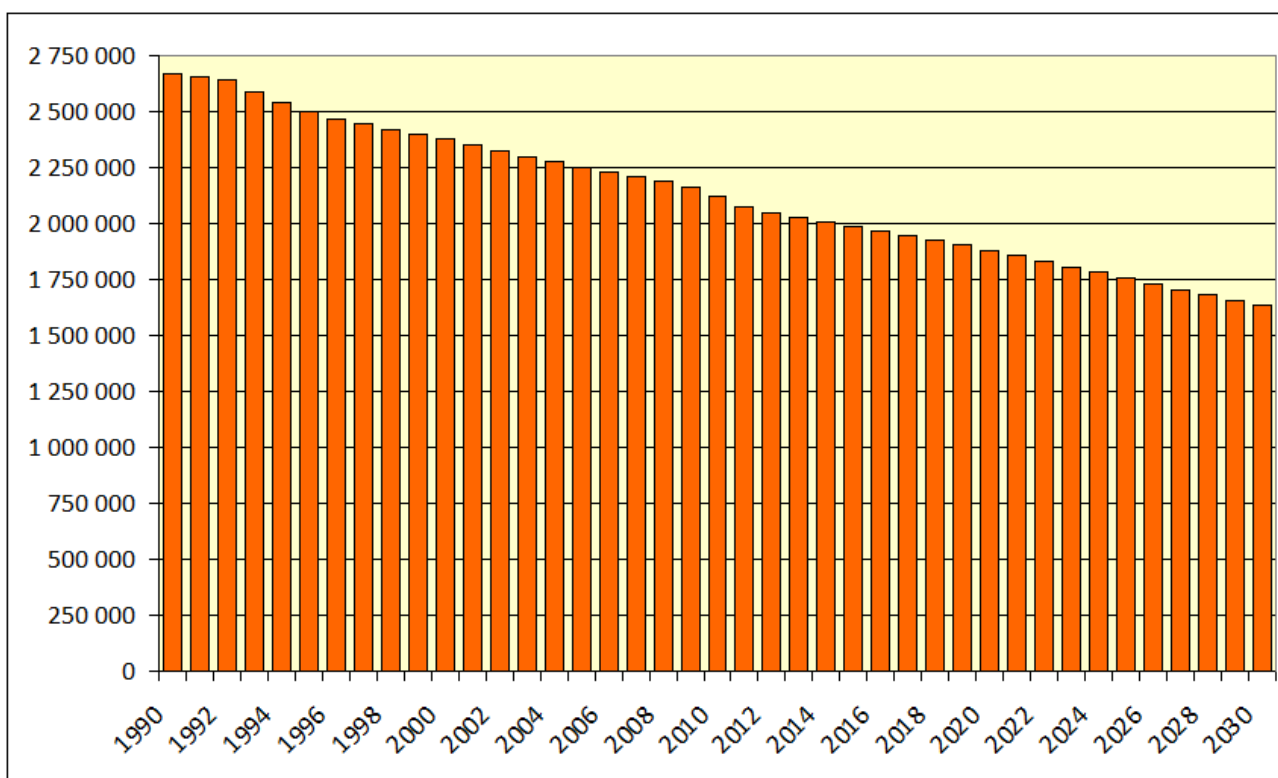

Analizējot Latvijas migrācijas datus, redzams, ka arī CSP dati neatspoguļoja reālās migrācijas procesus tajos gados, kad tie notika. Kā zināms, pēc 2011. gada tautskaites rezultātu paziņošanas CSP ir pārrēķinājusi Latvijas emigrantu skaitu laikposmā starp 2000. un 2011. gadu. Pretēji pašreizējiem CSP datiem, emigrācija 90. gadu beigās nesamazinājās, savukārt 2000. gadā reālais emigrantu skaits diez vai varēja trīskāršoties salīdzinājumā ar iepriekšējo, 1999. gadu. Visdrīzāk daļa emigrantu, kas uzrādīti 2000.–2001. gadā, emigrēja pirms 2000. gada.

Prognozējot emigrācijas tendences nākotnē, visdrīzāk tā turpinās lēnām samazināties – par aptuveni 10% ik gadu, samazinoties mazliet zem 20 tūkstošiem 2014. gadā. Taču diez vai tā kļūs daudz mazāka par 10 000 emigrantiem arī 2020. gadā. Drīzāk tai būs tendence nostabilizēties tuvu šim apjomam. Vēl grūtāk ir prognozēt imigrācijas tendences – tās ir atkarīgas no daudz un dažādiem neparedzamiem apsvērumiem. Taču ilgākā laika posmā imigrācijai nenovēršami būs tendence pakāpeniski pieaugt, pārsniedzot 10 000 imigrantu gadā jau pirms 2020. gada. Šis skaitlis iekļauj gan Latvijas pilsoņu reemigrāciju, gan arī jaunu ārzemnieku ieceļošanu.

Izvērtējot pieņēmumus un pieejamo informāciju, 36.attēlā atspoguļota Latvijas iedzīvotāju skaita dinamikas prognoze – **2020.gadā iedzīvotāju skaits prognozējams 1,88 milj. iedzīvotāju, 2030.gadā – 1,63 milj. iedzīvotāju.** Prognozes lielā mērā sakrīt ar Eurostat prognozēto iedzīvotāju skaitu.

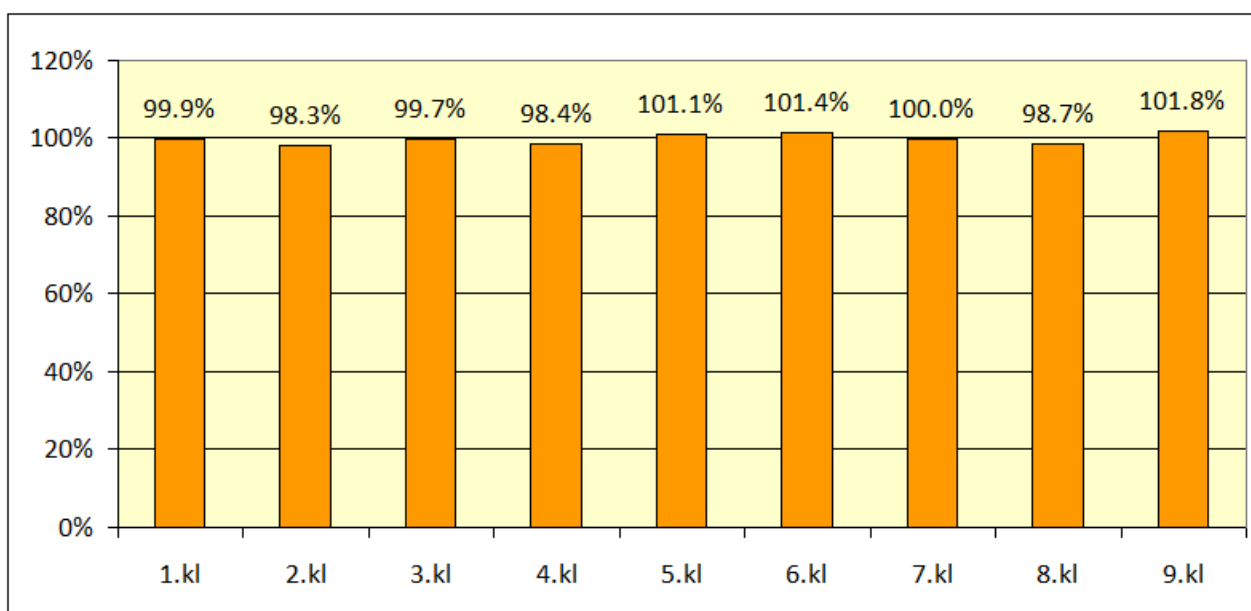
36.att. Latvijas iedzīvotāju skaita dinamika kopš 1990. gada un prognoze līdz 2030. gadam

3.2 Skolas vecuma bērnu skaita prognoze 2020. un 2030.gadam

Salīdzinot datus par skolēnu skaitu katrā klasē un bērnu skaitu, kas ir attiecīgajā vecumā, jāsecina, ka Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) un CSP dati pietiekami precīzi sakrīt. IZM dati par skolēnu skaitu no 1. līdz 9. klasei rāda, ka 2013./2014. mācību gadā skolās mācās 167 386 skolēni, savukārt CSP dati par iedzīvotāju skaitu 2014. gada sākumā rāda, ka vecumā no 7 līdz 15 gadiem (attiecīgi no 1. līdz 9. klasei) Latvijā dzīvo 167 575 bērni. Tātad skolās “pietrūkst” tikai 189 bērni jeb 0,1% visu skolēnu, kas arī būtu varējuši izbraukt 2013. gada nogalē – septembrī uzsākot mācības, bet līdz gada beigām tomēr izbraucot no Latvijas. Savukārt Iedzīvotāju reģistra statistika uzrāda 177 911 attiecīgā vecuma bērnus, kas ir par 10,5 tūkstošiem vairāk, nekā attiecīgā mācību gadā mācās Latvijas skolu pamatskolu klasēs. Līdz ar to skolēnu skaita prognozes ir mērķtiecīgi balstīt uz attiecīgā vecuma bērnu skaitu pēc CSP datiem 2014. gada janvārī un tā nesenoajām pārmaiņām kopš 2011. gada tautas skaitīšanas (skat.37.att. un 8.tab.).

37.att. Skolēnu skaits pa klasēm pret attiecīgā vecumā esošu bērnu skaitu

IZM dati par 2013./2014.mācību gadu un CSP dati par iedzīvotāju skaitu pēc vecuma 2014.gada janvārī

8.tab. Bērnu skaita pārmaiņas pēc to dzimšanas gada, 2011.–2014. gadā

Bērnu skaits, kuri dzimuši šajā gadā	2011	2012	2013	2014	2014/2013	2013/2012	2012/2011	Kopā 2014/2011
2013				20 412				
2012			19 713	19 969	101,3%			
2011		18 573	18 744	18 819	100,4%	100,9%		
2010	19 229	19 333	19 150	19 113	99,8%	99,1%	100,5%	99,4%
2009	21 444	21 175	20 947	20 782	99,2%	98,9%	98,7%	96,9%
2008	23 255	22 991	22 717	22 545	99,2%	98,8%	98,9%	96,9%
2007	22 578	22 253	21 966	21 776	99,1%	98,7%	98,6%	96,4%
2006	21 363	21 073	20 907	20 743	99,2%	99,2%	98,6%	97,1%
2005	20 520	20 283	20 090	19 919	99,1%	99,0%	98,8%	97,1%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Bērnu skaits, kuri dzimuši šajā gadā	2011	2012	2013	2014	2014/2013	2013/2012	2012/2011	Kopā 2014/2011
2004	19 327	19 123	18 937	18 746	99,0%	99,0%	98,9%	97,0%
2003	19 775	19 503	19 340	19 166	99,1%	99,2%	98,6%	96,9%
2002	18 868	18 740	18 572	18 370	98,9%	99,1%	99,3%	97,4%
2001	18 375	18 202	18 036	17 885	99,2%	99,1%	99,1%	97,3%
2000	18 994	18 807	18 675	18 544	99,3%	99,3%	99,0%	97,6%
1999	18 021	17 858	17 761	17 595	99,1%	99,5%	99,1%	97,6%
1998	17 095	16 925	16 761	16 607	99,1%	99,0%	99,0%	97,1%
1997	17 461	17 323	17 200	17 058	99,2%	99,3%	99,2%	97,7%
1996	18 238	18 094	17 947	17 788	99,1%	99,2%	99,2%	97,5%
1995	19 897	19 715	19 555	19 332	98,9%	99,2%	99,1%	97,2%
1994	21 743	21 581	21 375	21 050	98,5%	99,0%	99,3%	96,8%
1993	24 033	23 718	23 556	23 089	98,0%	99,3%	98,7%	96,1%
1992	27 882	27 458	27 052	26 464	97,8%	98,5%	98,5%	94,9%

CSP dati

Prognozējot skolas vecuma bērnu skaitu, ir ņemts vērā jau dzimušo bērnu skaits, turpmākajos gados paredzamais jaundzimušo skaits, kā arī iespēja, ka daļa no tiem ar vecākiem emigrēs.

Ja prognoze skolēnu skaitam 2020. gadam ir visai skaidra, jo visi potenciālie skolēni, kas 2020. gadā ies skolā, jau ir piedzimuši, un atliek prognozēt tikai emigrācijas apjomu, tad 2030. gada skolas vecuma bērnu prognozei ir jābalstās uz jaundzimušo skaita prognozēm nākamajiem 10 gadiem.

EUROSTAT ir paredzējis, ka fertilitātes koeficients Latvijas sievietēm palielināsies no pašreizējiem 1,5 līdz 1,6 bērniem 2020.gadā un līdz pat 1,68 bērniem 2030. gadā. Tomēr jāņem vērā, ka auglīgā vecuma sieviešu kopskaitam ir tendence strauji sarukt. Līdz ar to 2020. gadam EUROSTAT paredz vairs tikai 17 757 jaundzimušos, bet līdz 2030.gadam to skaits turpinās strauji sarukt līdz 13 067 jaundzimušajiem.

Šajā pašā prognozē ir pieņēmums, ka jau 2014. gadā Latvijā dzims tikai 20188 bērni, kas ir par 2% mazāk nekā piedzima 2013.gadā, bet dati no 2014.gada pirmajiem astoņiem mēnešiem liecina, ka jau ir dzimuši 14 368 bērni, kas ir par 5% vairāk nekā pērn šajos mēnešos. Līdz ar to var samērā droši paredzēt, ka jaundzimušo skaits 2014. gadā Latvijā būs lielāks, nekā to paredzēja EUROSTAT, un tas varētu sasniegt 21 500 jaundzimušo.

Līdzīgi arī tuvākajos dažos gados jaundzimušo bērnu skaits varētu vēl nedaudz pieaugt. Pieņēmums balstīts tajā, ka, atlabstot ekonomiskajai situācijai, kā arī pieaugot valsts atbalstam ģimenēm, bērnu skaits varētu pieaugt sievietēm, kas nogaidīja pēdējās ekonomiskās krīzes gadus. Līdz ar to var paredzēt, ka jaundzimušo skaits varētu turpināt pieaugt arī 2015. un 2016. gadā, sasniedzot aptuveni 22 000 bērnu, bet samazināšanās tendence varētu iestāties nākamajos gados.

Otrs mainīgais lielums skolas vecuma bērnu skaita prognozei ir – cik daudz bērnu aizbrauks līdz ar vecākiem turpmākajos gados. Pēdējo gadu IZM statistika liecina, ka pirmklasnieku skaits ir aptuveni 90–92% no tā jaundzimušo skaita, kuri bija piedzimuši septiņus gadus agrāk. Proti, šī starpība (8–10%) ir aizbraukušie kopā ar saviem vecākiem uz ārzemēm. Bērnu skaits, kas uzsāk mācības 1. klasē, esot sešus vai astoņus gadus veci, ir pārāk neliels, lai to ņemtu vērā prognozēs, jo tas tik un tā izlīdzinās blakus gados. Tā kā iedzīvotāju emigrācijas intensitāte ir mazinājusies un ar katru gadu tai vajadzētu turpināt kristies, tad var paredzēt, ka ar katru gadu mazliet mazāk pirmklasnieku būs emigrējuši uz ārzemēm. Šis īpatsvars

varētu pamazām samazināties līdz aptuveni 4–5% jaundzimušo skaita, kuri aizbrauks no Latvijas, nerasniedzot septiņu gadu vecumu.

Skolas vecuma bērnu skaita prognoze 2020.gadam paredz, ka bērnu kopējais skaits mazliet pieaugs no pašreizējiem 222 tūkstošiem līdz 226 tūkstošiem jeb par nepilniem diviem procentiem. Savukārt pēc 2024.gada noritēs visai strauja skolas vecuma bērnu skaita samazināšanās, sasniedzot 212 tūkstošus 2030.gadā (skat. 9.tab.).

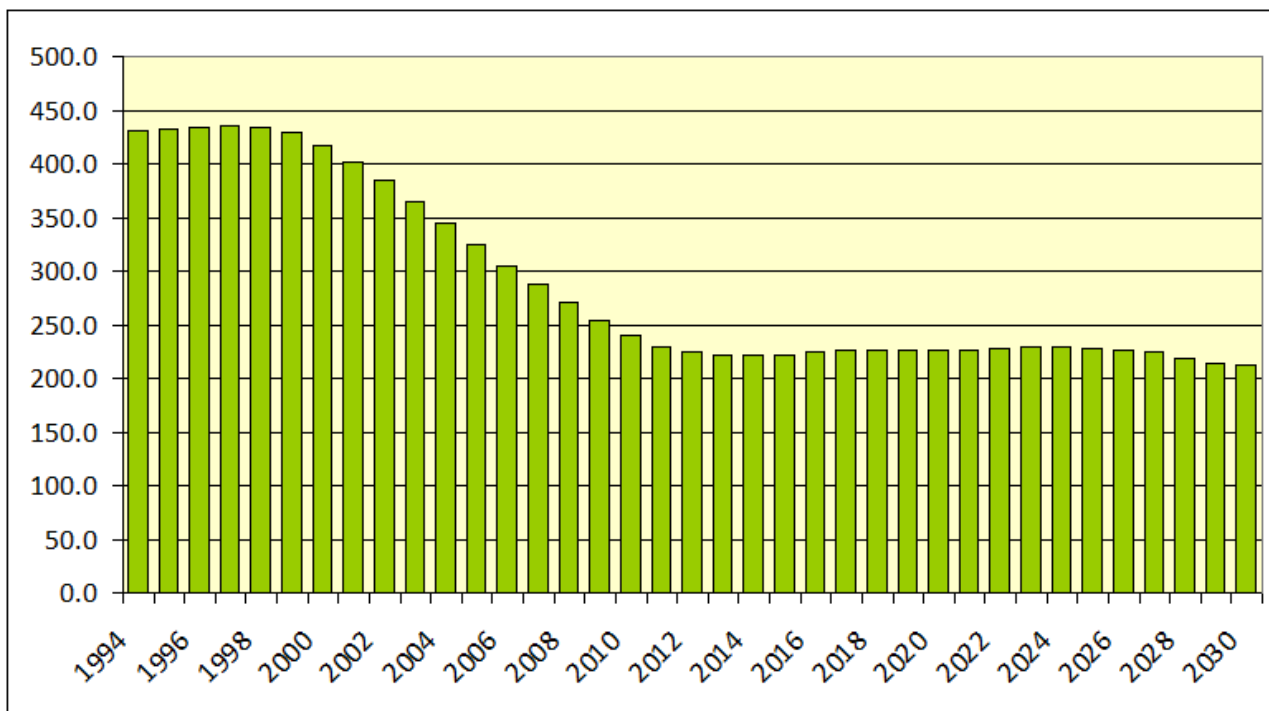
Kā redzams 38.attēlā, skolas vecuma bērnu skaits bija samērā konstants no 1994. līdz 2000. gadam, kad tas sāka strauji kristies, jo līdzīgi strauji bija krities arī jaundzimušo bērnu īpatsvars. Toties turpmākajos gados skolas vecuma bērnu skaits vairs nekritisies, bet nebūtiski pieaugs no pašreizējiem 222 tūkstošiem līdz 229 tūkstošiem 2024. gadā. Pēc tam skolas vecuma bērnu skaits atkal kritīsies, jo mazināsies jaundzimušo bērnu skaits, un līdz 2030. gadam tas varētu sasniegt 212 tūkstošus.

Šāds skolēnu skaita pieaugums ir izskaidrojams ar to, ka šobrīd skolās iet pārsvarā tie bērni, kuri dzima viszemākās dzimstības gados (1996.–2001. g.), kad dzima mazāk nekā 20 000 bērnu gadā, savukārt tos pamazām nomainīs bērni, kas piedzima dzimstības relatīva pieauguma gados (2005.–2009. g.), kad dzima vidēji par 10% vairāk bērnu. Arī šogad un nākamgad dzimušo bērnu skaitu var paredzēt kā augstāku par 21 000 bērnu, līdz ar to uz pakāpeniski sarūkošās emigrācijas fona skolas vecuma bērnu skaits turpinās lēnām pieaugt līdz 2024. gadam.

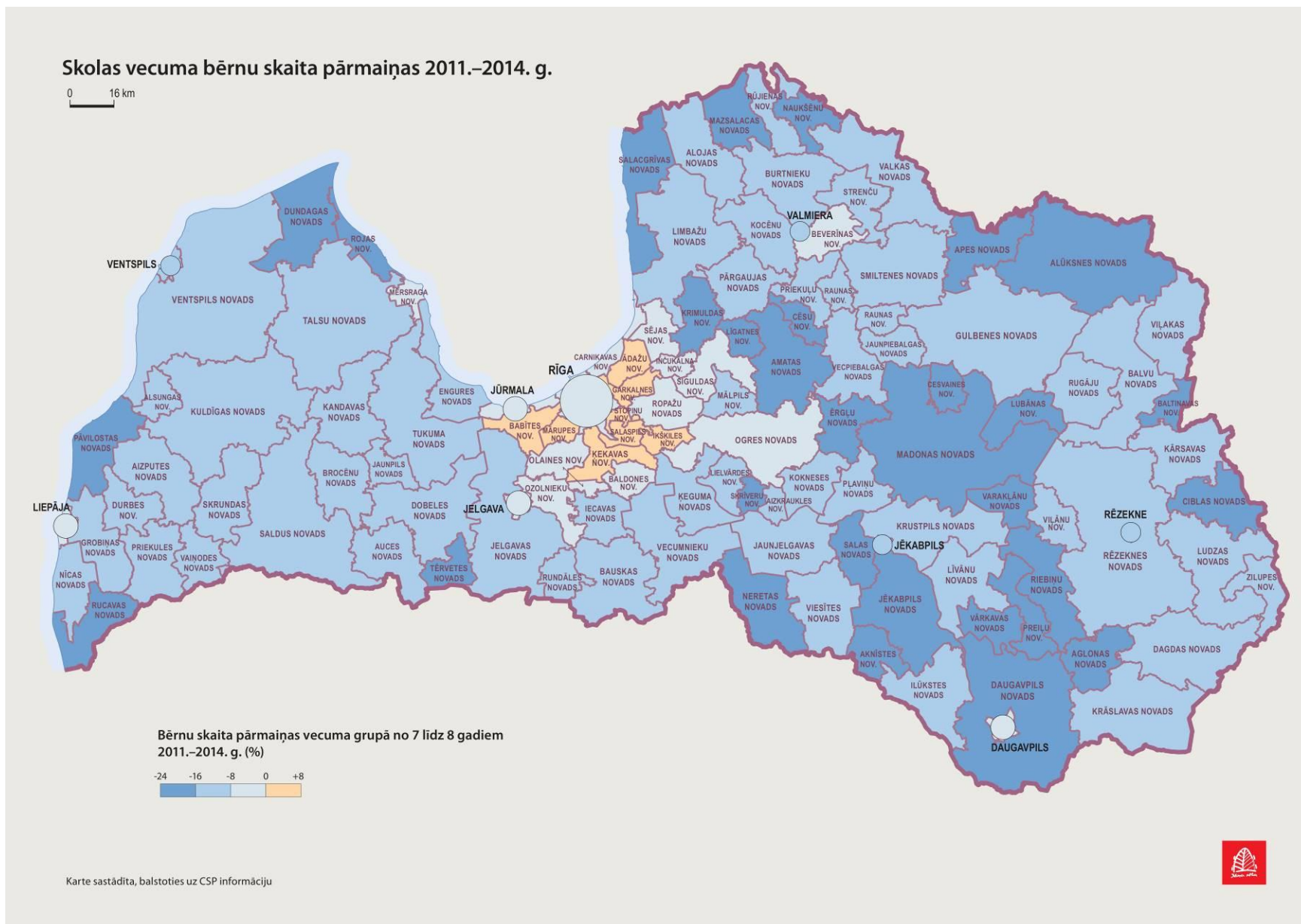
9.tab. Skolas vecuma bērnu (7–18 gadi) kopskaita prognoze 2014.–2030. gadam, tūkst.

Gads	Tūkst.	Gads	Tūkst.
1995	433,0	2015	222,1
1996	434,6	2016	224,7
1997	434,9	2017	226,4
1998	433,2	2018	226,8
1999	428,6	2019	226,0
2000	416,8	2020	225,5
2001	401,5	2021	226,3
2002	384,4	2022	228,1
2003	365,2	2023	228,6
2004	345,0	2024	229,1
2005	324,2	2025	228,1
2006	304,8	2026	225,9
2007	287,4	2027	224,4
2008	270,2	2028	217,9
2009	253,8	2029	214,6
2010	240,4	2030	212,4
2011	229,6		
2012	224,2		
2013	221,8		
2014	221,8		

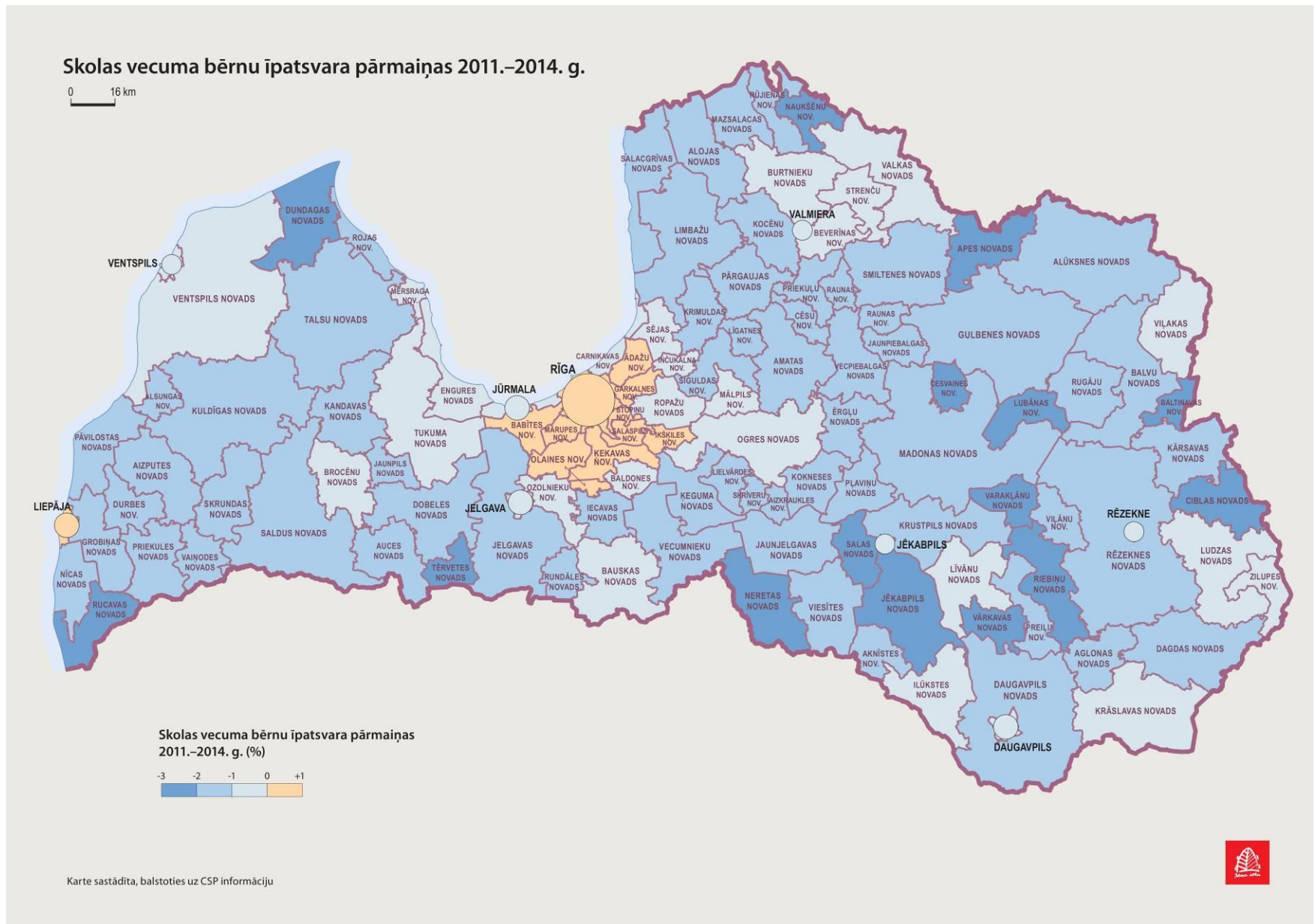
38.att. Skolas vecuma bērnu (7–18 gadi) skaita dinamika kopš 1994. gada un prognoze līdz 2030.gadam, tūkstošos.

39.att. Skolas vecuma bērnu skaita pārmaiņas 2011.-2013.g.

40.att. Skolas vecuma bērnu īpatsvara pārmaiņas (2011.-2014)

3.3 Iedzīvotāju izvietojums un tā izmaiņu tendences

Latvija, reģioni un novadi teritoriālo vienību griezumā

No diviem miljoniem Latvijas iedzīvotāju 67,8% 2014.gada sākumā dzīvoja pilsētās. Tomēr, ņemot vērā, ka pilsētas statuss Latvijā mēdz nebūt blīvi apdzīvotām vietām, kurās mīt pat desmitiem reižu vairāk iedzīvotāju, kā formālajās pilsētās (piemēram, Mārupes ciemā – desmit tūkstoši, kamēr Durbes pilsētā vien pieci simti iedzīvotāju), pētījuma ietvaros ir izmantota „Karšu izdevniecības Jāņa sēta” Latvijas apdzīvoto vietu izvērtējums pēc būtības – analizēta 1211 blīvi apdzīvotā vieta ar vairāk kā 50 iedzīvotājiem (skat. 44. - 51.att.).

Vadoties no šīs informācijas, **232 apdzīvotajās vietās ar vairāk kā 500 iedzīvotājiem** (tātad, ietverot arī mazākās pilsētas) **2011.gadā dzīvoja 79,3% iedzīvotāju, kas ir par 11,5% vairāk nekā apdzīvotajās vietās ar pilsētas statusu.** Vislielākā šo apdzīvoto vietu koncentrācija vērojama Rīgas aglomerācijā, bet jo īpaši Rīgas urbanizētajā areālā. No pārējām apdzīvotajām vietām - 369 dzīvoja no 200 līdz 500 iedzīvotāju, bet 586 – no 50 līdz 200 iedzīvotāju.

Visas (1211) blīvi apdzīvotās vietas kopā aizņēma tikai 3,5% Latvijas platības, bet tajās dzīvoja 87,6% valsts iedzīvotāju, ar vidējo apdzīvotības blīvumu 799 cilvēki uz kvadrātkilometru. Tātad var uzskatīt, ka viensētās ārpus centriem dzīvo **12,3% Latvijas iedzīvotāju, un vidējais apdzīvotības blīvums 96,5% valsts teritorijas 2011.gadā bija 4 cilvēki uz kvadrātkilometru.** Mežainākajos Kurzemes un Sēlijas pagastos, kā arī atsevišķos pagastos Vidzemes un Latgales pierobežā un purvainajā Lubānas un Teiču pusē vidējais iedzīvotāju blīvums ir mazāks par 2 cilvēkiem uz kvadrātkilometru (skat. 44.- 49.att.). Tikmēr pagastos, kur liels lauksaimniecisko zemju īpatsvars, īpaši Zemgalē, arī Valmieras-Cēsu pusē un Rēzeknes apkārtnē, kur tradicionāli blīvs skrajciemu (“sādžu”) tīkls, viensētu iedzīvotāju blīvums pārsniedz 6 un pat 8 cilvēkus uz kvadrātkilometru.

Galvenokārt iekšzemes ilgtermiņa migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaita samazināšanās dažādās Latvijas teritorijās ir notikusi visai atšķirīgā tempā, bet Pierīgas pagastos un pilsētās pat bija vērojams pieaugums (vairāk skat. nākamajā nodaļā „Apdzīvotās vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem”). Neliels pieaugums (skat. 41. att.) bija vērojams arī atsevišķos pagastos, kas robežojas ar tādiem reģionālajiem centriem kā Kuldīga (Pelču pag.), Jelgava (Svētes un Glūdas pag.), Rēzekne (Ozolaines pag.), tomēr šis pieaugums skaidrojams galvenokārt ar jau pieminēto dārzkopības sabiedrības dzīvojošo iedzīvotāju deklarēšanos, kas aktīvi norisinājās apskatāmajā laika posmā un turpmāk, visticamāk, vairs neturpināsies tādos apmēros.

Valmieras un Griškānu pagastos, kur konstatēts iedzīvotāju skaita pieaugums, iemesli bijuši līdzīgi – aktīva Valmieras pilsētas un Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju savrupmāju būvniecība piepilsētā. Valmieras pagasta gadījumā lielākā “pieauguma” daļa statistikas datos jāattiecina uz cietuma iemītniekiem, kuri iepriekšējā tautas skaitīšanā netika iekļauti pagasta iedzīvotāju skaitā.

Faktiski ārpus Rīgas aglomerācijas esošajos pagastos un pilsētās pēdējo gadu laikā nekur nav konstatēta tāda iedzīvotāju skaita pieauguma tendence, kas turpināsies arī nākamajā desmitgadē. Arī kopā ar Pierīgas pagastiem un pilsētām aina Latvijā nav bijusi iepriecinoša. **No 587 administratīvi teritoriālajām vienībām 2000.-2011.g. periodā iedzīvotāju skaits ir audzis tikai 30.** Tātad pārējos **557 pagastos un pilsētās iedzīvotāju skaits ir samazinājies.** Trīsdesmit septiņos pagastos un Ainažu pilsētā iedzīvotāju skaits ir

samazinājies par trešdaļu un vairāk. Vēl 142 pagasti, kā arī Mazsalacas, Sedas, Apes, Subates, Sabiles un Durbes pilsētas ir zaudējušas ceturtdaļu iedzīvotāju. Vislielākais iedzīvotāju skaita samazinājums bija nomaļākajos pierobežas, kā arī no lielākajām pilsētām un galvenajām transporta maģistrālēm tālāk esošajos, bezdarba visvairāk skartajos pagastos un mazpilsētās (skat. 12.tab.).

No reģioniem visvairāk cilvēku (īpatsvara ziņā) zaudējusi Latgale. Situācija daudz labāka nav bijusi arī Ziemeļvidzemē un Lietuvas pierobežā. **Visticamāk, turpmākajās desmitgadēs labi apmaksāto darba vietu un apgrūtinātās pakalpojumu pieejamības dēļ nomaļajiem lauku apvidiem un mazpilsētām jārēķinās ar tālāku iedzīvotāju skaita samazināšanos un aizplūšanu uz Rīgu un citiem attīstības centriem, kā arī ārzemēm.**

10.tab. Latvijas statistisko reģionu iedzīvotāju skaita prognoze 2020.-2030.gadam, tūkst. iedz.

	2000.g.	2010.g.	2020.g.	2030.g.
Rīgas reģions	766	673	603	525
Pierīgas reģions	358	374	357	327
Vidzemes reģions	256	218	188	159
Kurzemes reģions	322	279	239	203
Zemgales reģions	293	262	229	199
Latgales reģions	386	314	263	222

Procentuāli Pierīgas reģiona iedzīvotāju skaits, rēķinot uz Latvijas iedzīvotājiem, turpinās pieaugt. Absolūtos skaitļos Pierīgas reģionā iedzīvotāju skaits tomēr nedaudz samazināsies. Visstraujāk kritīsies Latgales iedzīvotāju kopskaits – gan absolūti, gan relatīvi.

Kā teikts Latvijas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentā „Latvija 2030”: „Depopulācijas teritoriālās dimensijas risinājumi būs jāmeklē t.s. „inteliģentās saraušanās” virzienā, veicinot iedzīvotāju koncentrēšanos pakalpojumu centros atbilstoši demogrāfiskām, ekonomiskām un sociālām projekcijām, aktivizējot pilsētu un lauku sadarbības formas, attīstot e-pakalpojumus un radot kvalitatīvus dzīves apstākļus jaunu, ekonomiski neatkarīgu iedzīvotāju grupu piesaistīšanai dzīvei Latvijas lauku apvidos.”⁸

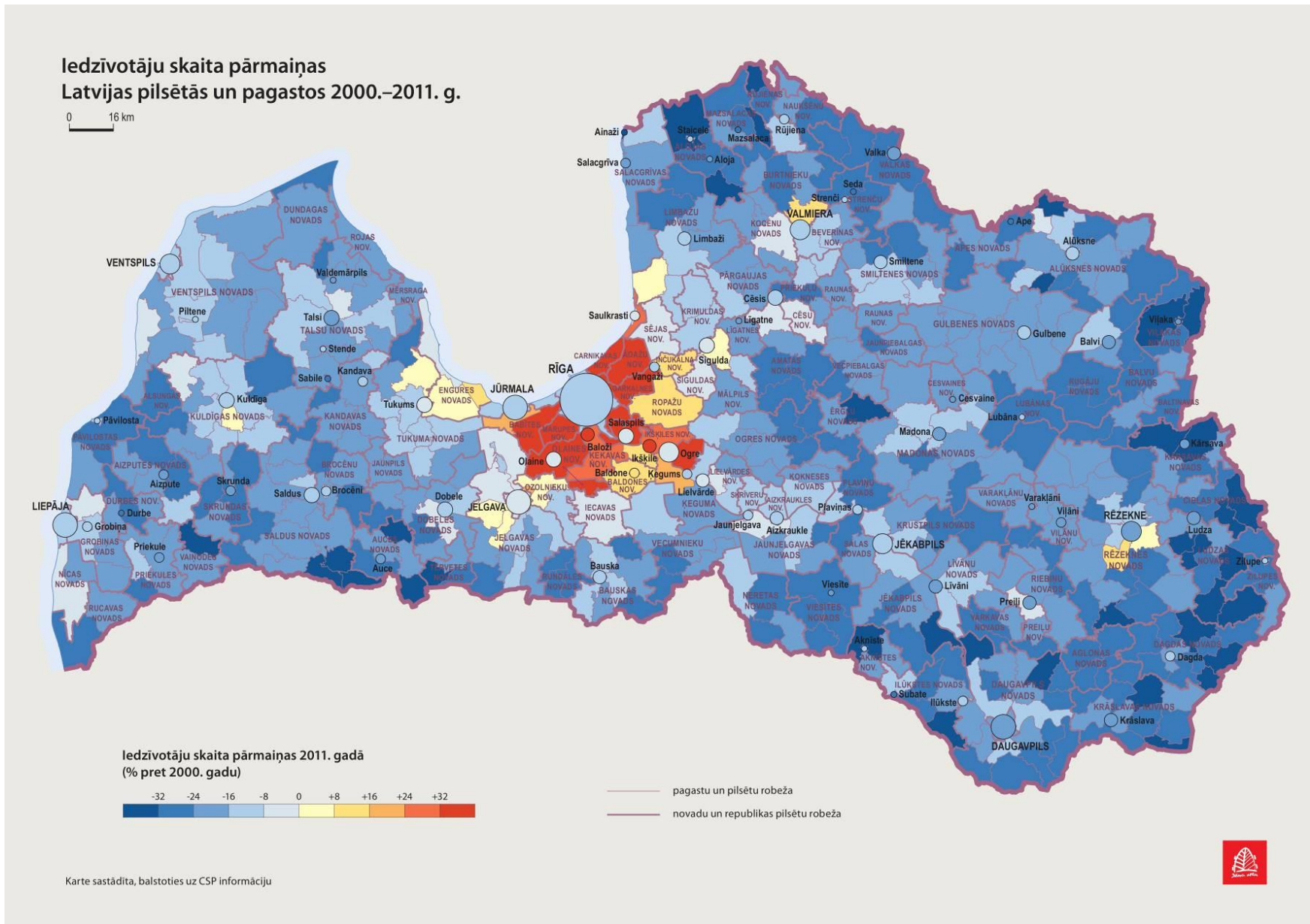
Iedzīvotāju skaita samazināšanās, nelabvēlīgo demogrāfisko procesu rezultātā, visticamāk, turpināsies arī attīstības centros. Tomēr vispārējās saimnieciskās situācijas uzlabošanās apstākļos, kā arī valsts reģionālās attīstības politikas ietekmē šim procesam būtu jāpalēninās.

Konkrētāku informāciju par iedzīvotāju skaita izmaiņām katrā no 587 teritoriālā iedalījuma vienībām (pilsētām un pagastiem) iespējams iegūt pielikumā pievienotajā tabulā un trīs iedzīvotāju skaita pārmaiņu kartēs (2000. - 2011.g., 2011. - 2020.g., 2011. - 2030.g.; skat. 41.-43. att.).

Ņemot vērā, ka šī pētījuma ietvaros tiek analizēts pakalpojumu izvietojums (pakalpojumu centri) atbilstoši apdzīvojumam, turpinājumā sīkāk analizētas lielākās apdzīvotās vietas ar 5000 un vairāk iedzīvotājiem.

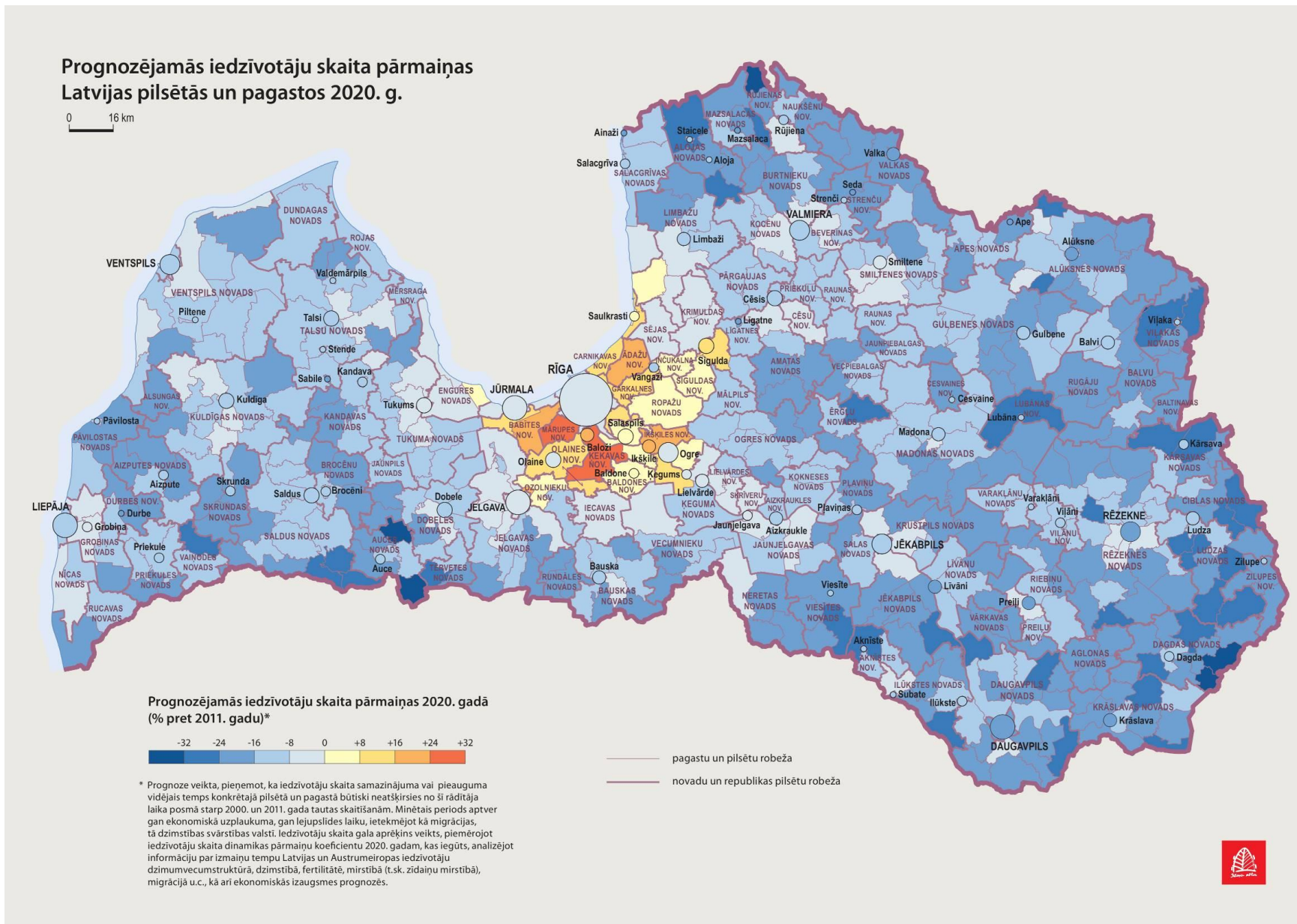
⁸ Politikas plānošanas dokumentu datu bāze (<http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=3323>)

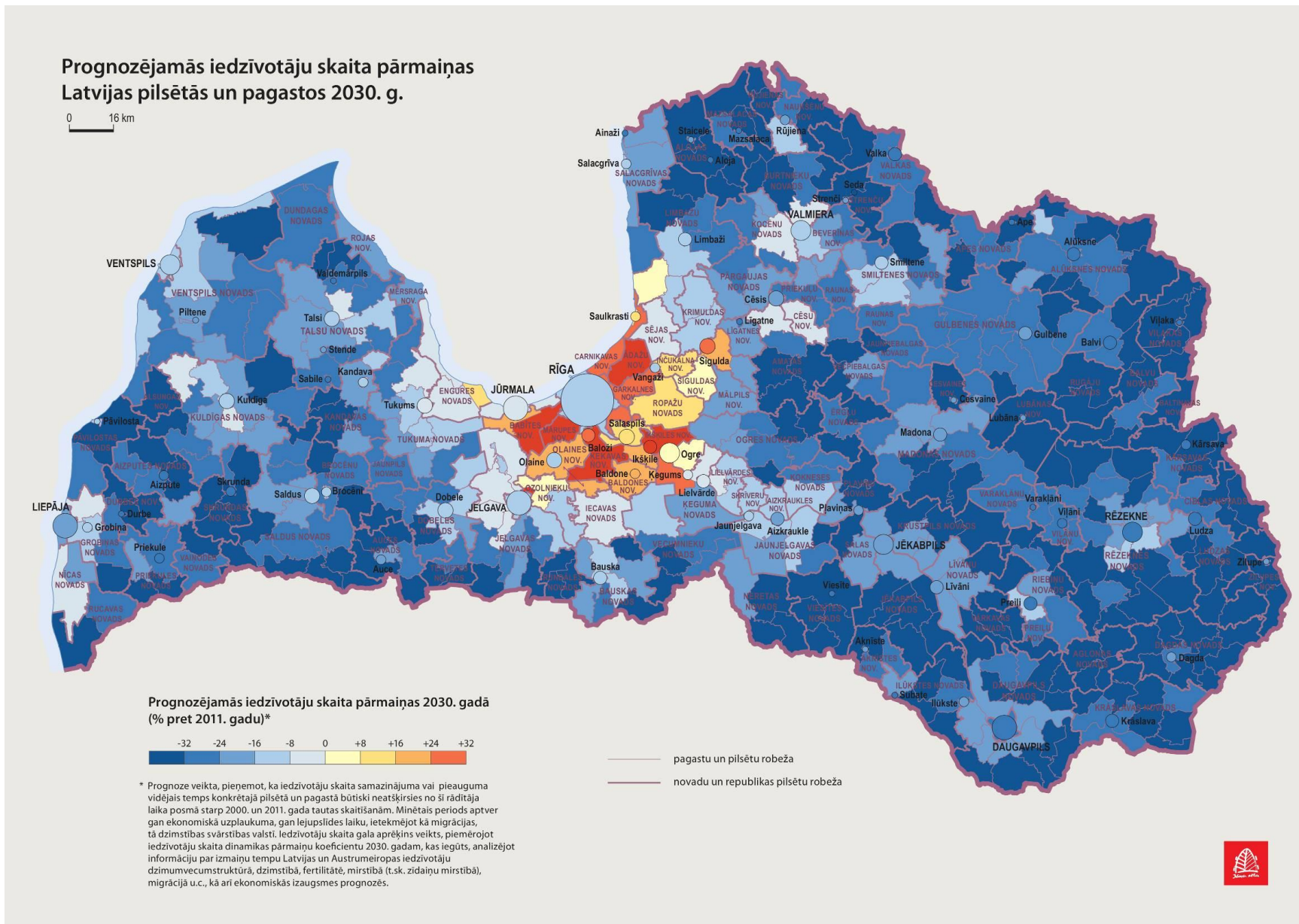
41.att. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Latvijas pilsētās un pagastos (2000.-2011.g.)

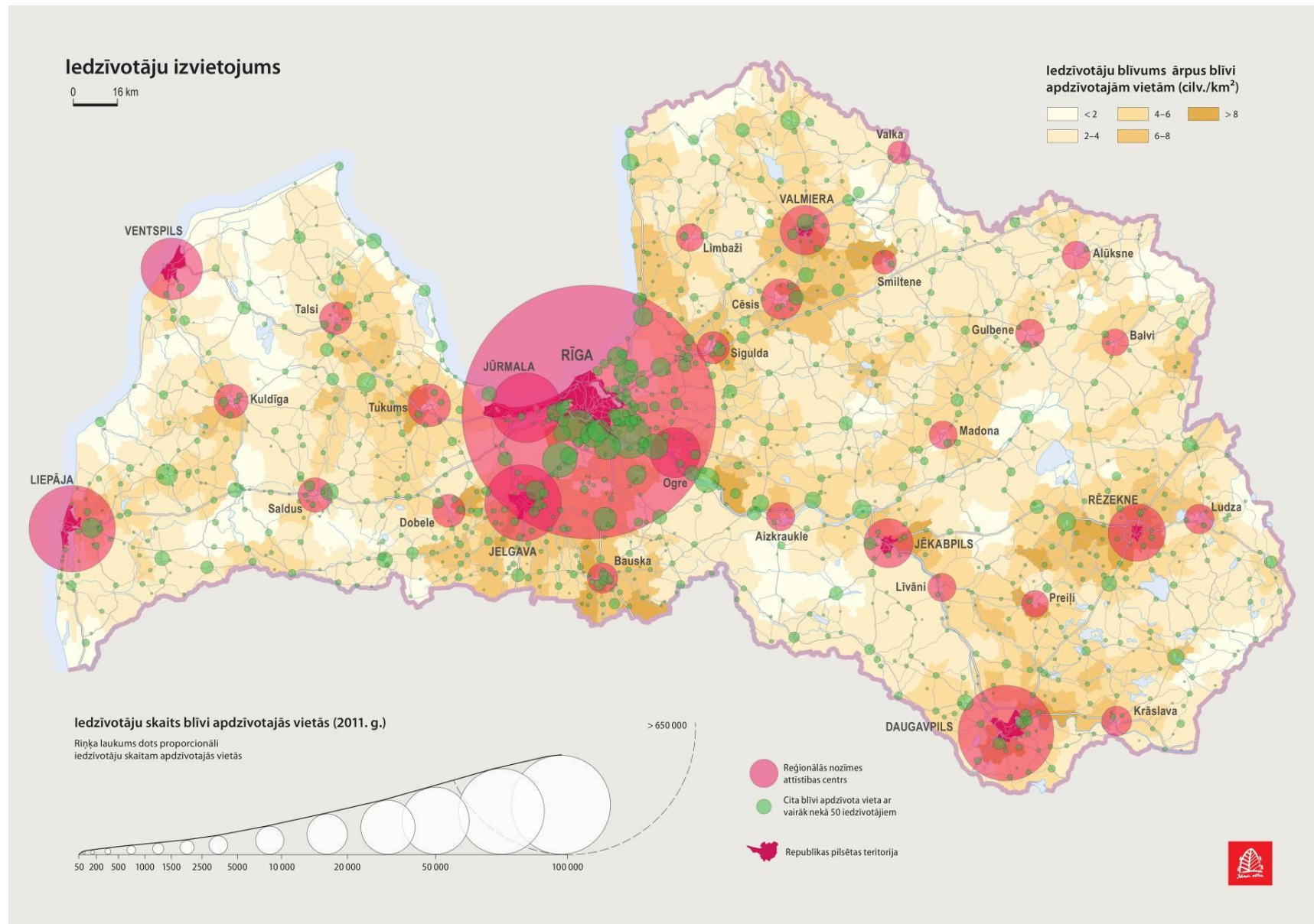
Datu avots: CSP 01.01.2000.; Tautskaites dati 2011.g.

SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

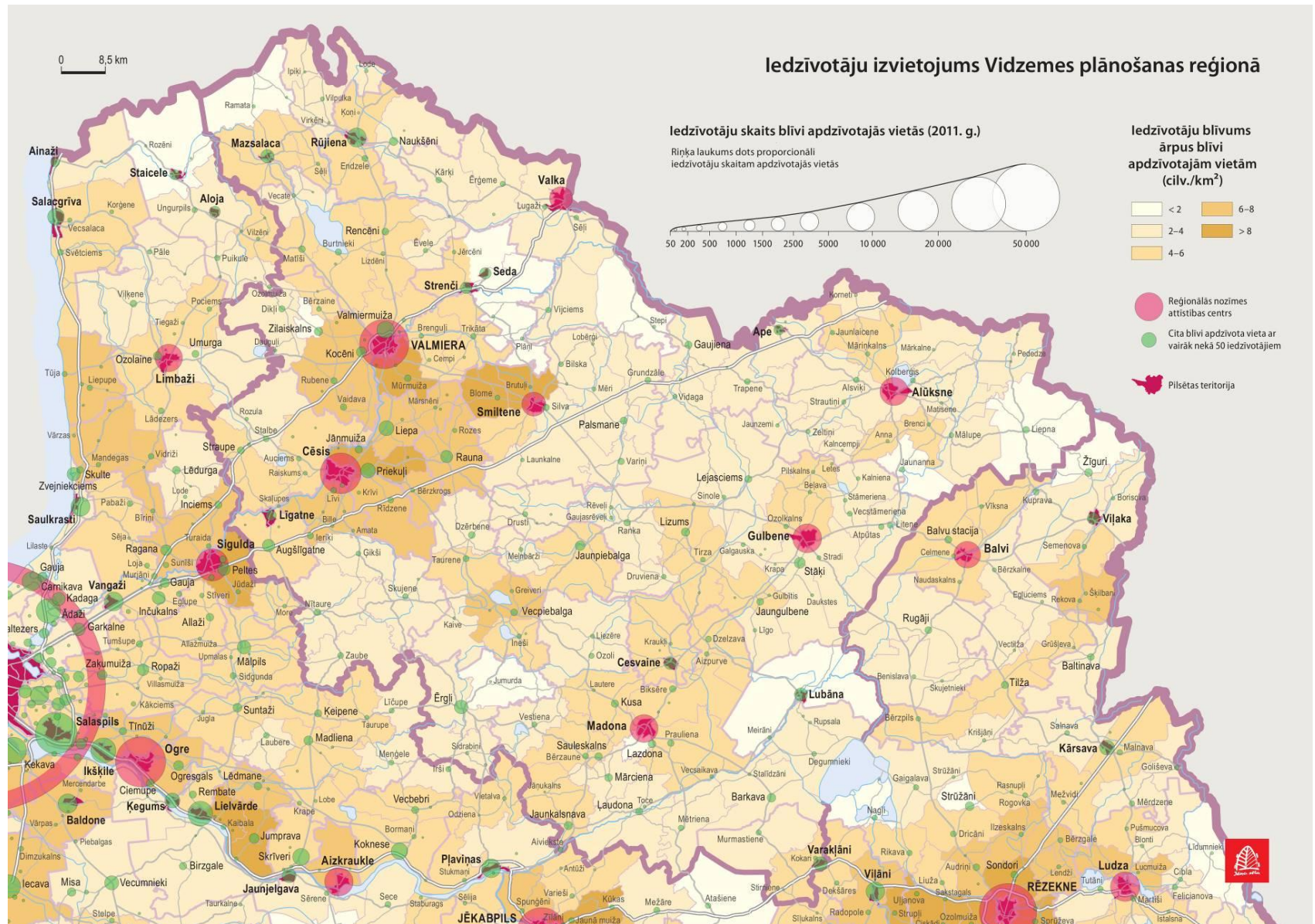

44.att. Iedzīvotāju skaits blīvi apdzīvotajās vietās (2011.g.)

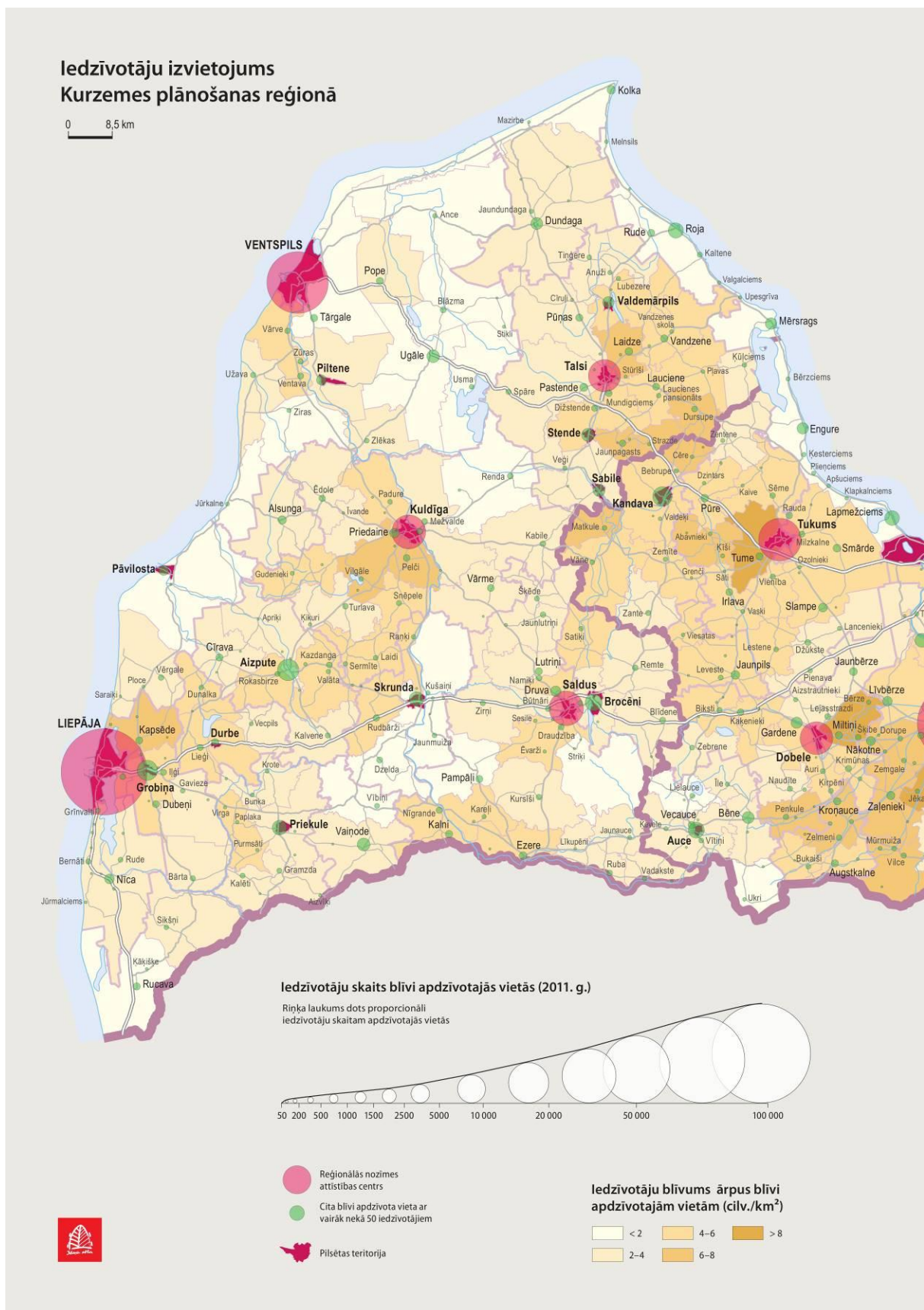

45.att. Iedzīvotāju izvietojums Vidzemes plānošanas reģionā (2011)

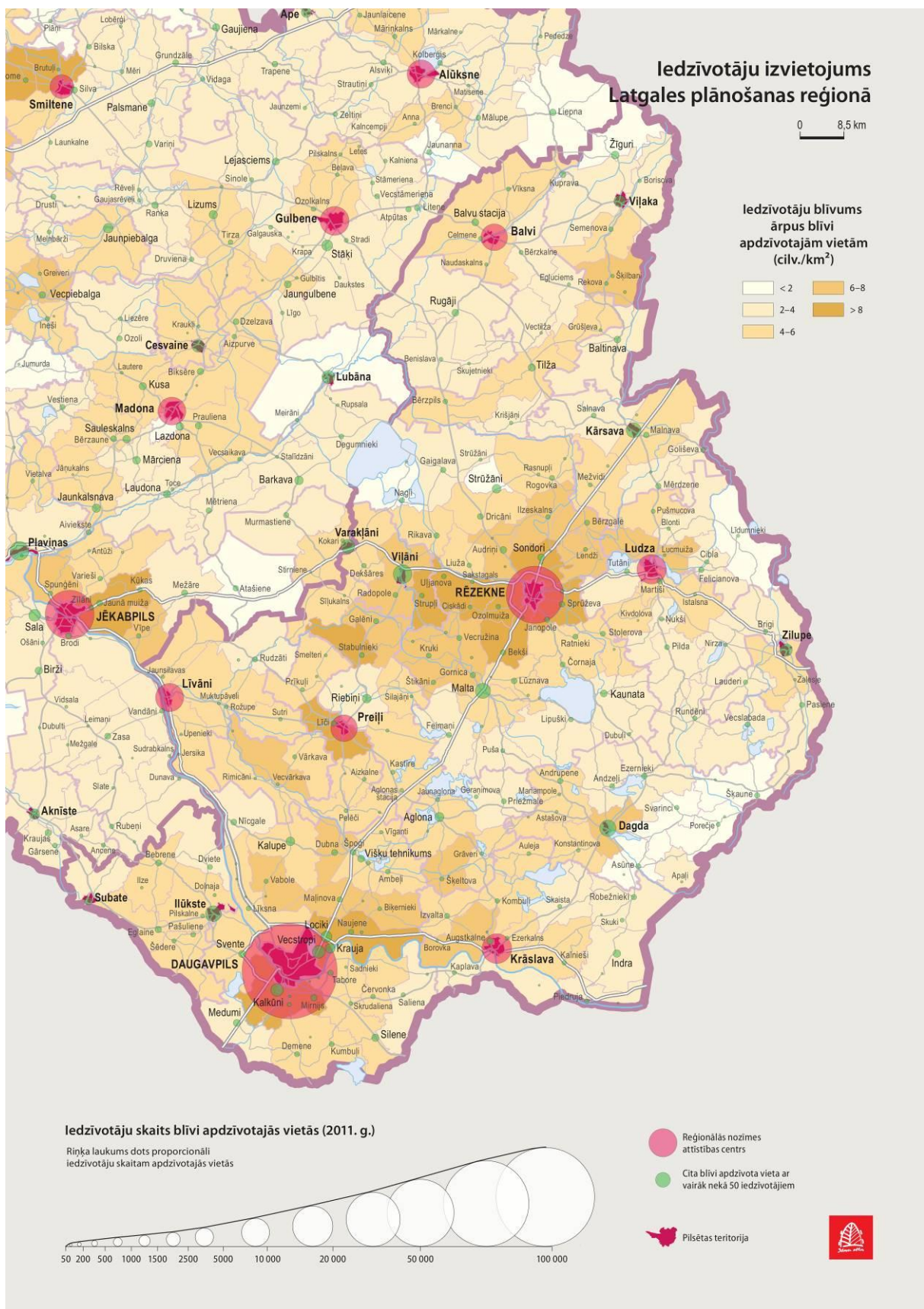
SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”
 pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

46.att. Iedzīvotāju izvietojums Kurzemes plānošanas reģionā (2011)

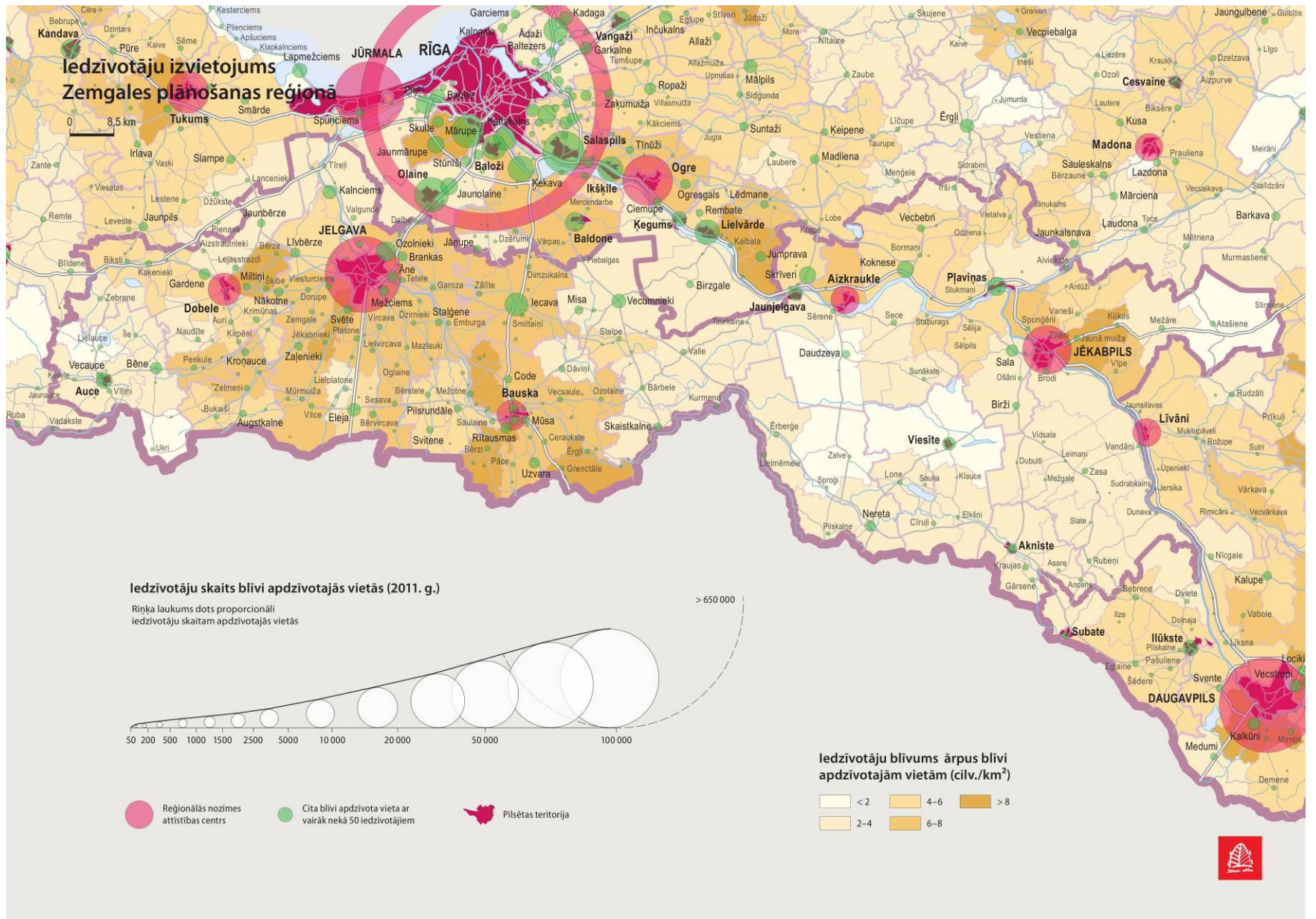

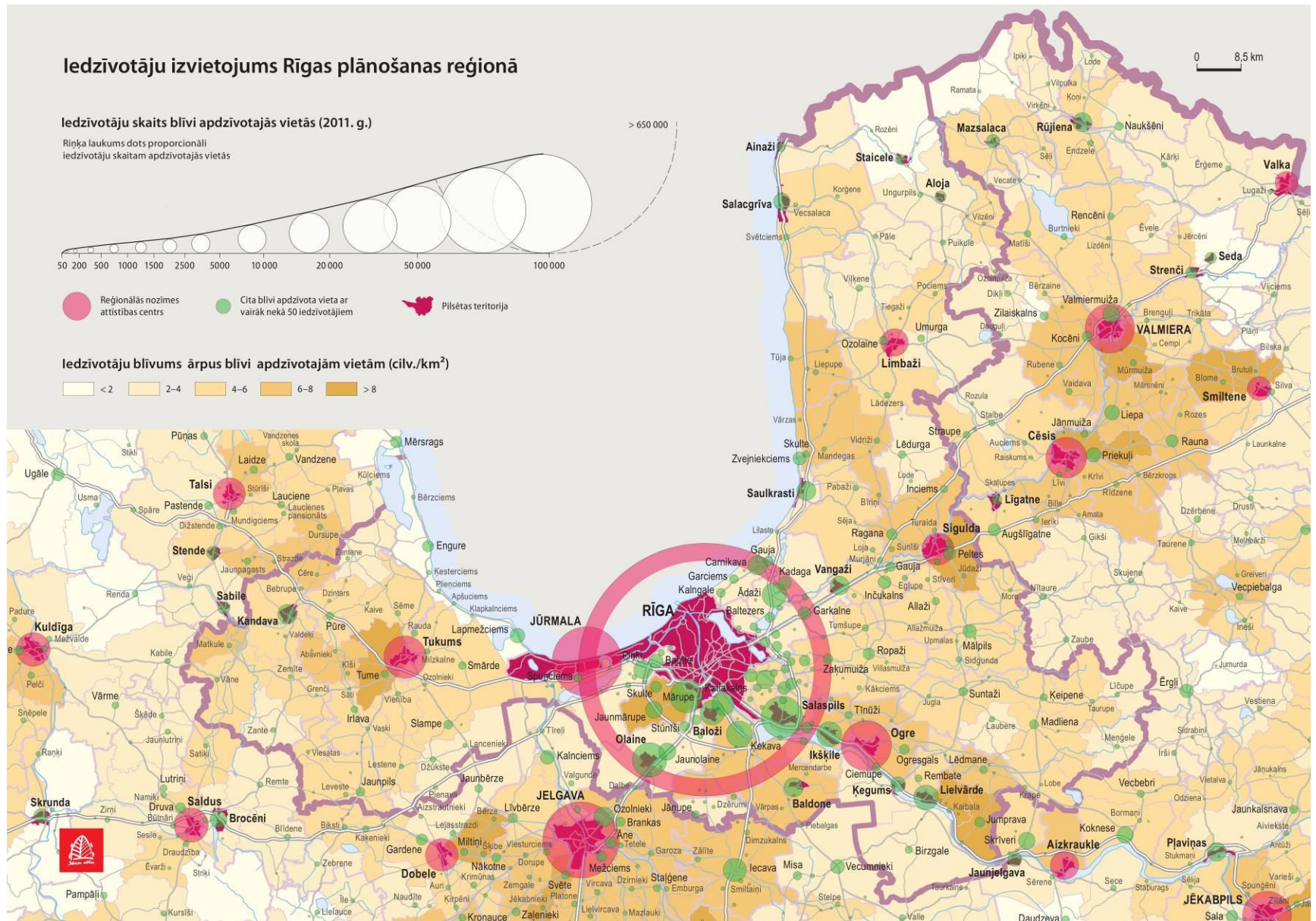
47.att. Iedzīvotāju izvietojums Latgales plānošanas reģionā (2011)

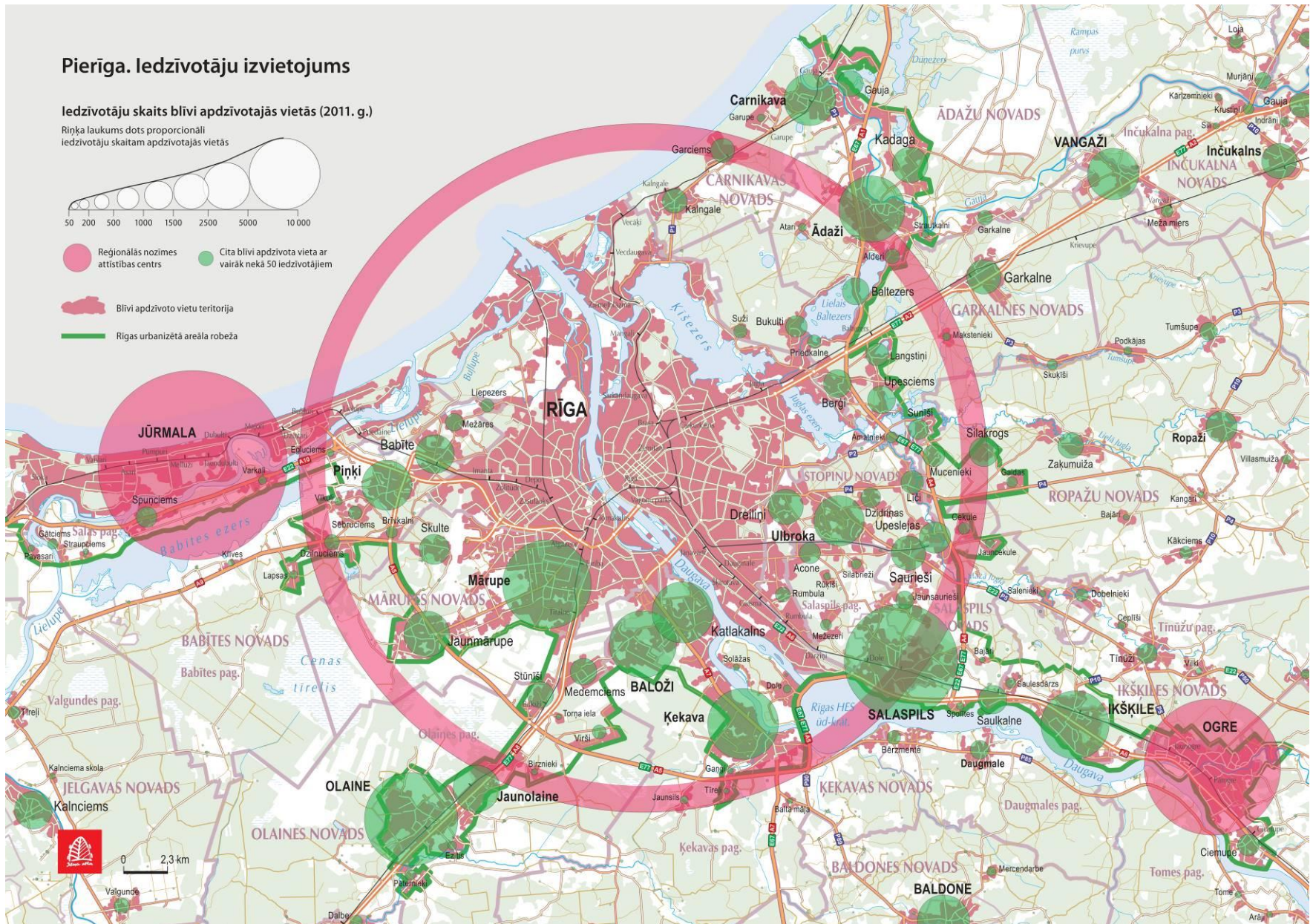

48.att. Iedzīvotāju izvietojums Zemgales plānošanas reģionā (2011)

49.att. Iedzīvotāju izvietojums Rīgas plānošanas reģionā (2011)

Apdzīvotās vietas ar vairāk nekā 5000 iedzīvotājiem

Latvijas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos „Latvija 2030” un “Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019.gadam”⁹ noteikta ekonomisko attīstības centru pieeja teritoriju attīstības veicināšanai starptautiskās, nacionālās, reģionālās, novadu nozīmes centri un mazākas apdzīvotās vietas. Atbilstoši katra centra līmenim pamatnostādnēs tiek definēts minimālais „pakalpojumu grozs”. Ņemot vērā pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” darba uzdevumu, turpinājumā sīkāk analizēta apdzīvoto vietu – ekonomisko attīstības centru demogrāfiskā situācija.

Vispirms tika veikta visu Latvijas apdzīvoto vietu ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem atlase. 8.tabulā ir skatāmas atlases rezultātā identificētās apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu administratīvajās un/vai teritoriālā iedalījuma vienību (novadu pilsētām un ciemiem) robežās, kā arī neoficiālajās - blīvi apdzīvotās vietas robežās (izņemot Rīgu, kuras pierobežā izvietotās blīvi apdzīvotās vietas uzrādītas atsevišķi).

Pētījuma ietvaros lielākajām Latvijas apdzīvotajām vietām ir aprēķināts iedzīvotāju skaits urbanizētajā areālā. Analizējot ekonomisko centru teritoriālo ietekmi un salīdzinot centru kapacitāti savā starpā, urbanizētais areāls ir piemērotāks, jo raksturo iedzīvotāju koncentrāciju ap centriem, abstrahējoties no apstiprinātajām pilsētas administratīvajām vai administratīvi teritoriālā iedalījuma robežām. Analīzes rezultāti liecina, ka tādu pilsētu kā Rīga, Sigulda, Saulkrasti, Saldus un Bauska piepilsētās dzīvo vairāk kā 20% šo urbanizēto areālu iedzīvotāju (skat. 8.tabulu).

Latvijā kopumā ir 42 apdzīvotās vietas, kurās pašās vai kopā ar urbanizēto areālu ir vairāk kā 5000 iedzīvotāju. Divpadsmit no tām ietilpst Rīgas urbanizētajā areālā (Nejaukt ar Rīgas aglomerāciju. To varētu uzskatīt arī par **Rīgas aglomerācijas kodolu**). Šajā salīdzinoši nelielajā teritorijā, kurā tiek radīta lielākā daļa Latvijas iekšzemes kopprodukta (pēc CSP datiem (2011.g.) par pievienotās vērtības aprēķinu reģionu griezumā, Rīgas īpatsvars Latvijā bija 50,2%, bet Rīgas reģiona īpatsvars - 14,8%), 2011.g. dzīvoja **862 776** iedzīvotāji, kas atbilst 41,7% valsts iedzīvotāju. Lai arī kopš 2000.gada iedzīvotāju skaits Rīgas urbanizētajā areālā samazinājies par 81 tūkstoti (8,6%), tomēr uz iekšzemes ilgtermiņa migrācijas rēķina tā īpatsvars Latvijas iedzīvotāju kopskaitā pieaudzis par diviem procentiem.

Valsts ilgtermiņa plānošanas dokumentos pausta apņēmība likt uzsvāru uz policentrisku attīstību: „...tiks samazināta turpmāka nesamērīga iedzīvotāju un ekonomiskās darbības koncentrēšanās Rīgā un tās apkārtējās teritorijās, lai tās attīstība nenotiktu uz pārējo reģionu depopulācijas un zemas ekonomiskās aktivitātes rēķina, bet izmantojot Rīgas un tās apkārtējās teritorijas rīcībā esošos resursus, kā arī vairāk piesaistot papildus resursus ārpus Latvijas (vienlaikus Rīgas metropoles starptautiskās konkurētspējas stiprināšana ir arī nozīmīgs faktors, lai samazinātu iedzīvotāju, īpaši augsti kvalificētu, aizplūšanu uz citām valstīm)¹⁰.

Demogrāfiskās situācijas telpiskā analīze liecina, ka tuvākajā desmitgadē iedzīvotāju koncentrēšanās Rīgā un Pierīgā tempi nevarētu būtiski mainīties. Arī Rīga uzrāda iedzīvotāju skaita samazinājuma tendences (2000. - 2011.g. iedzīvotāju skaits samazinājās par 14%, tātad nedaudz straujāk kā Latvijā kopumā), tomēr turpmāk tas vairs nenotiks tik strauji. Tam par iemeslu ne tik daudz varētu kalpot

⁹ Politikas plānošanas dokumentu datu bāze (<http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4525>)

¹⁰ „Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019.gadam” 3.nodaļa „Reģionālās politikas uzstādījumi un principi” (29.lpp.) (<http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4525>)

kampaņveidīgie Rīgas pašvaldības centieni ar dažādiem atvieglojumiem ("Rīdzinieka karte" utt.) piesaistīt citu pašvaldību iedzīvotājus, kā vispārējā tautsaimniecības uzlabošanās, vēl neizmantotais galvaspilsētas potenciāls, sakārtojot plašas apkaimju teritorijas un padarot tās pievilcīgākas dzīvošanai. Ir pamats uzskatīt, ka Rīgas kā Ziemeļeiropas mēroga centra nozīme, tālāk attīstoties globalizācijai, palielināsies arī starptautiskā mērogā. Tomēr runāt par lielāka skaita ārvalstu imigrantu piesaisti pagaidām ir pārāgri. Rīgai turpinot būt par galveno Latvijas ekonomikas dzinējspēku, iedzīvotāju skaits turpinās pieaugt arī Pierīgas teritorijās. Tomēr tas arī vairs nenotiks tik lielos apmēros kā „straujās izaugsmes” gados. Izlīdzsvarojoties Rīgas iedzīvotāju skaita sarukšanas tempam ar Pierīgas novadu izaugsmes tempa kritumu, Rīgas urbanizētā areāla iedzīvotāju īpatsvars Latvijā, visticamāk, turpinās palielināties līdzšinējā tempā.

Pasaules attīstīto valstu kontekstā Latvija šajā ziņā nav unikāla, drīzāk – tradicionāla. Piemēram, Stokholmas lēnes iedzīvotāju īpatsvars 2000. - 2013.gadā Zviedrijā pieauga no 20,5% līdz 22,4%, bet Reikjavīkas reģiona īpatsvars Īslandes iedzīvotāju kopskaitā no 2000. līdz 2014.gadam pieauga no 61,6 līdz 64,1 procentiem.¹¹ Šie divi piemēri ir no visai reti apdzīvotām valstīm, kurās valsts rūpējās par reģionālo attīstību, un reģionālā plānošana ir augstā līmenī, bet tik un tā nav spējusi novērst iedzīvotāju tieksmi dzīvot lielpilsētu tuvumā. Iemesls gluži vienkāršs - lielpilsētās pieejamas plašākas darba un pakalpojumu iespējas, kas nodrošina augstāku labklājības līmeni.

Uzlabojoties transporta infrastruktūrai un augot iedzīvotāju mobilitātei, Latvijā vēl vairāk pieaugs iedzīvotāju svārstmigrācija (ikdienas, iknedēļas un sezonālā), Rīgas ietekmei palielinoties, tādejādi nodrošinot arī labāku darba un pakalpojumu sasniedzamību aizvien tālāk no Rīgas esošo teritoriju iedzīvotājiem.¹²

11.tab. Iedzīvotāju skaits Latvijas lielākajās apdzīvotajās vietās un urbanizētajos areālos

Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2011. g.			Iedzīvotāju skaits 2014. g. (CSP novērtējums) pilsētas (ciema) robežās	Urbanizētā areāla un centrālās pilsētas (ciema) iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2011. g.
	Urbanizētajā areālā	Bīvi apdzīvotajā vietā	Pilsētas (ciema) robežās		
Rīga	862776	658640*	658640	643638	79,5%
Daugavpils	99643	97005	93312	87403	93,6%
Liepāja	82127	76745	76731	71926	93,4%
Jelgava	69969	60223	59511	57332	85,1%
Jūrmala	Rīga	50891	50840	49750	Rīga
Ventspils	39900	39154	38750	36677	97,1%
Rēzekne	34406	33890	32328	29948	94,0%
Valmiera	29734	28348	25130	23657	84,5%
Jēkabpils	25811	25401	24635	23269	95,4%
Ogre	Rīga	25481	24836	24446	Rīga

¹¹ <http://www.citypopulation.de/>

¹² Rīgas aglomerācijas robežu precizēšana. LU ĢZZF, 2012 gads (pasūtītājs Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments) (<http://www.sus.lv/en/node/3276>)

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2011. g.			Iedzīvotāju skaits 2014. g. (CSP novērtējums) pilsētas (ciema) robežās	Urbanizētā areāla un centrālās pilsētas (ciema) iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2011. g.
	Urbanizētajā areālā	Blīvi apdzīvotajā vietā	Pilsētas (ciema) robežās		
Cēsis	20072	17241	16764	15828	83,5%
Tukums	19290	18733	18402	17606	95,4%
Salaspils	Rīga	18002	17099	17700**	Rīga
Saldus	17568	12714	11396	10895	64,9%
Olaine	Rīga	15300	12023	11543	Rīga
Bauska	13896	12223	9508	9200	68,4%
Kuldīga	13631	13264	11761	11392	86,3%
Sigulda	13407	13407	10702	10997	79,8%
Dobele	12442	11071	10331	9880	83,0%
Talsi	12112	10713	10226	9791	84,4%
Mārupe	Rīga	10645	9264	9870**	Rīga
Gulbene	10229	8626	8314	7965	81,3%
Krāslava	9838	9602	9112	8489	92,6%
Ludza	9476	9365	8931	8440	94,2%
Madona	8764	8764	7990	7635	91,2%
Aizkraukle	8679	8627	7830	7426	90,2%
Limbaži	8579	8579	7788	7537	90,8%
Alūksne	8552	8552	8057	7426	94,2%
Līvāni	8449	8298	8071	7581	95,5%
Balvi	8087	7377	7176	6753	88,7%
Preiļi	7690	7690	7273	6842	94,6%
Lielvārde	6738	6347	6241	6147	92,6%
Ķekava	Rīga	6681	5017	5469**	Rīga
Smiltene	6570	5997	5518	5424	84,0%
Ikšķile	Rīga	6544	3853	6381	Rīga
Baloži	Rīga	6316	6015	6145	Rīga
Saulkrasti	6186	6186	3092	2993	50,0%
Ādaži	Rīga	6112	5660	5776**	Rīga
Iecava	6027	5609	5609	5409**	93,1%
Valka	5743***	5743	5471	5067	95,3%***
Katlakalns	Rīga	5622	1779	1814**	Rīga

SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta” pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (VARAM 2014/14)

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2011. g.			Iedzīvotāju skaits 2014. g. (CSP novērtējums) pilsētas (ciema) robežās	Urbanizētā areāla un centrālās pilsētas (ciema) iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2011. g.
	Urbanizētajā areālā	Bīvi apdzīvotajā vietā	Pilsētas (ciema) robežās		
Aizpute	5354	4754	4550	4458	85,0%
Carnikava	Rīga	4711	3755	3791**	Rīga

Datu avots: Autoru aprēķini, kas balstīti uz 2011. g. tautas skaitīšanas datiem

Piezīmes:

* Rīgai dots iedzīvotāju skaits administratīvajās robežās, bet citām blīvi apdzīvotajām vietām pieskaitītas ar tām saplūdušās apdzīvotās vietas, kas pētījumā ietvertajās kartēs, informatīvos nolūkos, uzrādītas atsevišķi

** SIA "Karšu izdevniecības Jāņa sēta" speciālistu aprēķinātais iedzīvotāju skaits

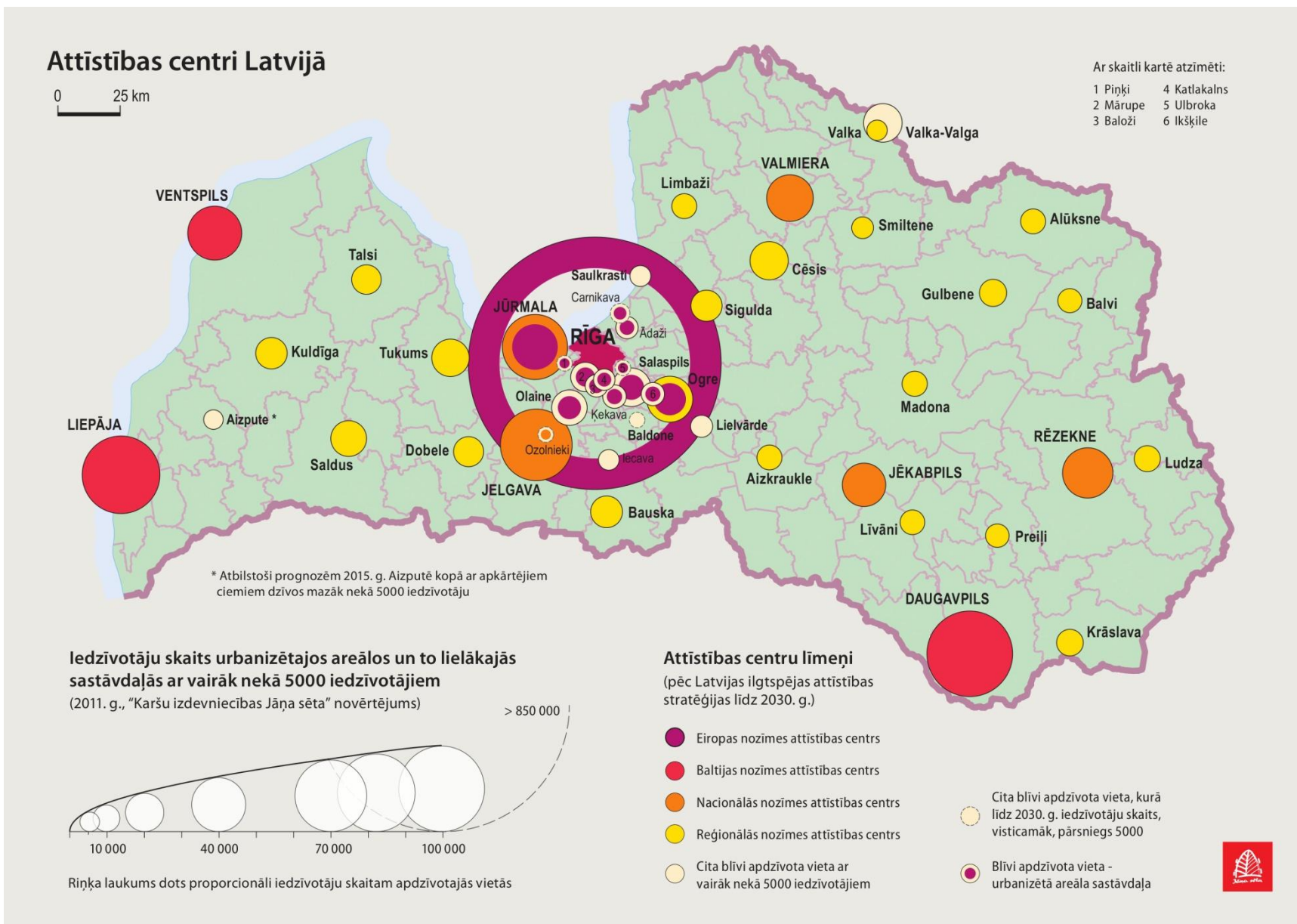
*** Faktiski Valka veido vienotu urbanizēto areālu ar Igaunijas pilsētu Valgu (12261 iedzīvotājs 2011.g.)

Rīgas urbanizētā areāla lielāko pilsētu galvgalī ir nacionālās nozīmes attīstības centrs – Jūrmala un reģionālās nozīmes attīstības centrs – Ogre. Tās abas lielā mērā pilda nakšņošanas priekšpilsētu lomu. Neskatoties uz Rīgas tuvumu, arī šajās pilsētās iedzīvotāju skaits turpina sarukt. Pie faktoriem jāmin visai lielais nekvalitatīvā padomju laikā būvētā daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda īpatsvars (Kauguri – Jūrmalā, Zilo kalnu mikrorajons – Ogrē). Bez tam Jūrmalas nekustamo īpašumu dārdzība, neraugoties uz relatīvi lielo jaunbūvju īpatsvaru, neveicina vietējo iedzīvotāju dzīves vietas izvēli šeit, bet ārzemnieku klātbūtnei, lielākoties, ir sezonāls raksturs. Neraugoties uz iepriekš minētajiem trūkumiem, abām pilsētām gan pateicoties Rīgas tuvumam, gan īpašajam Jūrmalas nacionālās nozīmes attīstības centra statusam un starptautiskās nozīmes kūrorta statusam, gan Ogres reģionālā nozīmes attīstības centra statusam, gan ainaviskajai pilsētvidei savrupmāju apbūves rajonos tālākā nākotnē (tuvāk 2030.gadam) ir potenciāls iedzīvotāju skaita ziņā atkal kļūt par augošām pilsētām.

Divās nākamajās lielākajās Rīgas urbanizētā areāla pilsētās – Salaspilī (īpaši HES mikrorajonā) un Olainē, atšķirībā no Jūrmalas un Ogres, dominē nekvalitatīvs, padomju laika daudzdzīvokļu namu dzīvojamais fonds, ar izteiktu latviešu tautības iedzīvotāju mazākumu. Būtiskai iedzīvotāju daļai ir zema maksātspēja un nevēlēšanās iesaistīties daudzdzīvokļu namu renovācijas un vides humanizācijas projektos, kas ietekmē pilsētvides kvalitāti un attīstību kopumā. Tas savukārt pastiprina maksātspējīgo iedzīvotāju daļas aizplūšanu uz sociāli un ainaviski pievilcīgākām dzīves vietām.

51.att. Apdzīvotās vietas ar 5000 un vairāk iedzīvotājiem

Maznodrošināto īpatsvars, pat ceļoties vispārējam labklājības līmenim, nemazinās. Sociālo slogu Olainē nav izdevies likvidēt pat ar veiksmīgi realizētā Latvijas mērogam iespaidīgā industriālā parka darbību. Salaspilī, neraugoties uz pašvaldības ievērojamo sociālo atbalstu tās iedzīvotājiem (2013.g. budžetā sociālajai palīdzībai Salaspils novadā vidēji uz iedzīvotāju bija paredzēti 46,8 LVL, kamēr kaimiņos esošajā Ikšķiles novadā tikai 28 LVL), konkurējot ar kaimiņu pašvaldībām par pastāvīgo iedzīvotāju piesaisti, joprojām iedzīvotāju skaits samazinās. Vērtējot šo pilsētu iedzīvotāju skaita izmaiņu tendences nākotnē, visticamāk, Olainē iedzīvotāju skaits turpinās lēnām sarukt. Taču jāņem vērā, ka Olainei piekļaujas blīvi apdzīvotas savrupmāju teritorijas, kurās, atlabstot ekonomiskajai situācijai, iedzīvotāju skaits atsāks augt. Tas gan vairs nenotiks tik strauji kā iepriekš, jo liela daļa Olaines pagasta nekustamo īpašumu atrodas dārzkopības sabiedrību teritorijās (Jānupe, Medemciems, u.c.) ar nelieliem gruntsgabaliem un nepiemērotu infrastruktūru mūsdienīgai savrupmāju apbūvei.

Salaspils 2014.gadā uz pagasta teritorijas rēķina, ir ievērojami paplašinājusi savu teritoriju ar platībām, kur tiek attīstīti jaunie nekustamo īpašumu projekti. Visticamāk, robežu maiņa ļaus Salaspils pilsētai izvairīties no tālākas iedzīvotāju skaita samazināšanās. Tomēr HES mikrorajona problēma nezudīs.

Rīgas urbanizētajā areālā iekļaujas vēl divas pilsētas – **Ikšķile** un **Baloži**, kuras abas straujās ekonomiskās augšupejas gados piedzīvoja vēl nepieredzētu izaugsmi (Ikšķile domāta jaunajās robežās, kas aptver arī augošo pilsētas pusi, kas līdz 2013. gadam formāli atradās Tīnūžu pagastā). Sagaidāms, ka izaugsme, gan vairs ne tik strauja, turpināsies. Šajā ziņā Ikšķiles kā dzīves vietas potenciāls, pateicoties Rīgas sasniedzamībai, ainaviskajai vietai pie Daugavas, šķiet lielāks. Baložu izaugsmi varētu apgrūtināt ierobežotā teritorija un apgrūtināta Rīgas sasniedzamība līdz Ķekavas apvedceļa izbūvei (Baložu krustojums, sastrēgumi).

Rīgas urbanizētajā areālā ietilpst arī trīs lielākie Latvijas ciemi – **Mārupe**, **Ādaži** un **Ķekava**. Visi trīs piedzīvo aktīvu savrupmāju būvniecības un iedzīvotāju skaita izaugsmi. Īpaši strauji pēdējos gados augusi Mārupe, iedzīvotāju skaita ziņā jau iekļūstot 20 lielāko Latvijas apdzīvoto vietu skaitā. Par atsevišķu apdzīvoto vietu Mārupi gan var dēvēt visai nosacīti, drīzāk – par Rīgas savrupmāju apbūves zonas turpinājumu. Neraugoties uz vāji attīstīto vietējo pakalpojumu nodrošinājumu, iedzīvotāji šeit jūtas pietiekami ērti, jo Rīgas centrs ir tikai 10-15 minūšu sasniedzamības zonā. Kamēr vien Mārupē būs pieejami brīvi gruntsgabali, tās izaugsme turpināsies.

Atšķirībā no Mārupes **Ādažos** jau no kolhoza laikiem ir labi attīstīta pakalpojumu infrastruktūra un pietiekami daudz apbūvei piemērotu gruntsgabalu. Pēc plānotās Brīvības ielas dubliera izbūves ievērojami paātrinātos arī Rīgas centra sasniedzamība. Tas ļauj cerīgi raudzīties arī Ādažu izaugsmē.

Ķekavas izaugsme līdz plānotajai apvedceļa izbūvei nebūs tik strauja, tomēr savrupmāju apbūvei piemēroto platību rezerves ļaus tai turpināties. Blīvi apdzīvotas vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem kritērijiem Rīgas pievārtē atbilst arī **Katlakalns** – pārsvarā ar savrupmājām apbūvēts, vēsturiski atšķirīgi veidojušos apdzīvoto vietu (Rāmava, Pļavniekkalns, Mākoņkalns, Krogsils, Ģipšustūris, Ziedonis, Krustkalni, Valdlauči) konglomerāts, ar neattīstītu inženiertehnisko infrastruktūru un neesošiem pakalpojumiem. Tomēr tas nav bijis šķērslis straujai šīs vietas apbūvei, kas, visticamāk, izdevīgā novietojuma dēļ, turpināsies, kamēr vien būs pieejami brīvi gruntsgabali.

Lai arī šis ir lielākais no Pierīgas apdzīvoto vietu “konglomerātiem”, tomēr nebūt ne vienīgais. Tādi veidojas gandrīz katrā Rīgas pievārtes pagastā, un, visticamāk, tuvākajā desmitgadē piepulcēsies blīvi apdzīvoto vietu ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem sarakstam. Kā pirmie to vidū jāmin **Carnikava-Gauja**,

Piņķi-Babīte un **Ulbroka-Dreiliņi**. Atšķirībā no Katlakalna šīm apdzīvotajām vietām ir vairāk attīstīta tehniskā un sociālā infrastruktūra, kas varētu būt papildus arguments to izaugsmei.

Lai gan iedzīvotāju skaita izaugsme pēdējos gados pamatā bijusi vērojama Rīgas urbanizētajā areālā, ir arī daži pozitīvi izņēmumi ārpus tā, tieša gan - Rīgas aglomerācijas robežās. Pirmām kārtām tas sakāms par vecajām Pierīgas kūrviētām – **Siguldu**, **Saulkrastiem** un **Baldoni** (kopā ar pieguļošajiem pagastiem).

Interesanti, ka **Siguldā** iedzīvotāju skaits iepriekš ir krities, un izaugsme sākusies tikai pēdējos gados. Tās pamatā bijusi pārdomātā pilsētas kā tūrisma un starptautiskā ziemas sporta centra attīstība pie gleznainās Gaujas senlejas. Attīstītā pilsētas infrastruktūra ļauj tai būt arī par reāli funkcionējošu reģionālās nozīmes attīstības centru, bet sakārtotā ainaviskā vide pat 50 km attālumā mudina aizvien vairāk rīdziniekus to izvēlēties par savu pastāvīgo dzīves vietu.

Lai gan **Saulkrastu** pilsētas robežās iedzīvotāju skaits ir nedaudz sarucis, ņemot vērā, ka vairāk kā puse saulkrastiešu dzīvo ārpus pilsētas robežām (Zvejniekiems, dārzkopības sabiedrības), var uzskatīt, ka kopējais iedzīvotāju skaits tomēr ir pieaudzis. Te jāpiebilst, ka dažādi rādītāji (piemēram, mājsaimniecību elektrības patēriņš) liecina, ka arī pēdējā tautas skaitīšanā uzrādītais iedzīvotāju skaits Saulkrastos, joprojām ir ievērojami mazāks par reālo. Izvietojums ainaviskajā priekšsilā Rīgas līča piekrastē un ērtā satiksme ar galvaspilsētu noteikti ir Saulkrastu izaugsmi veicinoši faktori, tomēr padomju mantojums – savrupmāju apbūvei maz piemērotās, sadrumstalotās dārzkopības sabiedrību kolonijas ar vājo infrastruktūru, visticamāk, nākotnē šai pilsētai sagādās ne mazums problēmu un, prasot papildresursus, apgrūtinās tās attīstību.

Pievilcīgā ainava, attīstītā pilsētas infrastruktūra un Rīgas tuvums ir faktori, kas visticamāk pārskatāmā nākotnē ļaus arī senajam **Baldones** kūrortam iedzīvotāju skaita ziņā (kopā ar saplūdušajiem Avotiem, Laiņiem un Mežvidiem) pārsniegt 5000 iedzīvotāju robežu. Kā papildus stimuls tam varētu būt rosības atjaunošanās, kopš padomju laika pamestajā, galvenajā pilsētas objektā – sanatorijā; tomēr neskaidrība šajā jautājumā, pēc kārtējās īpašnieku maiņas, saglabājas.

Rīgas aglomerācijā ir vēl divas apdzīvotas vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem, novadu nozīmes attīstības centri – **Lielvārde** un **Iecava**. Tie ir attīstīti, uz Rīgu orientēti novadu centri ar stabilu vai nedaudz rūkošu iedzīvotāju skaitu. Rīgas un konkurējošo spēcīgāko reģionālo attīstības centru tuvums (Iecavai – Bauska un Jelgava, Lielvārdei – Ogre) ir faktori, kas šiem, jau pirmskara Latvijā izveidotajiem centriem, tomēr neļauj pacelties līdz reģionālai nozīmei.

Pētījuma gaitā tika vērtēta arī citu potenciālo attīstības centru izaugsmes perspektīva pēc iedzīvotāju skaita – gan visumā uz Rīgu orientētā **Salacgrīva** ar “Brīvo vilni” kā galveno, bet uz neprognozējamo Austrumu tirgu orientēto darba devēju, gan latviskā **Rūjiņa** ar slaveno, bet nelielo saldējuma ražotni, gan aizvien „klusākā” Kurzemes Šveice – **Kandava**. Tikai **Aizputē** 2014.gadā kopā ar apkārtnējiem ciemiem vēl bija 5000 iedzīvotāju, taču, tāpat kā citās vietās ārpus Rīgas aglomerācijas, iedzīvotāju skaits Aizputē neglābjami samazinās un diemžēl turpinās samazināties.

Pat reģionālo attīstības centru skaitā iekļautajā **Valkā**, kas iedzīvotāju skaita ziņā rūk īpaši strauji, 2015.gadā, visticamāk, vairs nebūs 5000 iedzīvotāju. Tomēr Valka arī turpmāk paliks reģionālās nozīmes attīstības centrs Vidzemē. Ņemot vērā, ka faktiski Valka darbojas ar divkārt prāvāko Igaunijas dvīņpilsētu Valgu kā vienots organisms, abās valstīs dzīvojošajiem apkārtnes iedzīvotājiem kopīgi izmantojot infrastruktūru, tās potenciāls ir ap 18 000 iedzīvotājiem (līdzvērtīgs, piemēram Tukumam).

Tomēr pati Valka pēc neatkarības atjaunošanas, izmantojot savas robežpilsētas statusu, tā arī nav spējusi rast impulsu tālākai attīstībai, atdodot galvenās bijušā rajona vadošās pilsētas pozīcijas **Smiltenei**, kas iedzīvotājus zaudējusi daudz mazākā mērā. Atšķirībā no Valkas Smiltēnē un tās apkārtnē

darbojas vairāki spēcīgi kokapstrādes un pārtikas rūpniecības uzņēmumi, lielākā mērā nodrošinot iedzīvotājus ar darbavietām, un tālākā nākotnē, iespējams, ļaujot atgriezties pie pozitīvas iedzīvotāju skaita dinamikas.

Kā liecina CSP 2014. gada iedzīvotāju skaita aplēses, bez Valkas starp visstraujāk iedzīvotājus zaudējošajiem centriem ir arī **Alūksne**. Malienas galvaspilsētā kopš 2011. gada iedzīvotāju skaits sarucis par astoņiem procentiem. Negatīvo tendenču galvenais iemesls ir bezdarbs. Atšķirībā no abiem pārējiem nomaļajiem Vidzemes reģionālās nozīmes attīstības centriem – **Gulbenes** un **Madonas** – Alūksnē un tās apkārtnē ir ļoti maz vērā ņemamu uzņēmumu. Apzinoties, ka iedzīvotāju skaita samazināšanās turpināsies, jācer, ka turpmākajos gados alūksniešiem tomēr sekmīgāk izdosies realizēt savas pilsētas ievērojamo potenciālu, mazinot negatīvo tendenci, jo kā reģionālajam centram Alūksnei ir visi attīstības priekšnoteikumi. Tādi ir arī Gulbenei un Madonai, kurās iedzīvotāju skaits no 2000. līdz 2011. gadam saruka attiecīgi par 13,7 un 16,4%, bet no 2011. līdz 2014. gadā sarukšanas temps jau bija samazinājies, kas ļauj cerīgāk raudzīties nākotnē. Jāatzīmē, ka šie rādītāji jau konkurē ar abu ekonomiski daudz spēcīgāko Vidzemes centru **Valmieras** un **Cēsu** rādītājiem (2000.–2011. gadā attiecīgi –9,4% un –10,1%), kas pēdējos trijos gados pasliktinājušies (Valmierai samazinājuma temps pieaudzis divkārt, bet Cēsīm 1,7 reizes). Tas, iespējams, tomēr neatspoguļo patieso situāciju datu neprecizitātes dēļ. Pateicoties stabilajai lielrūpniecības klātbūtnei (Stikla šķiedras rūpnīca, „Valmieras piens”, „Bykolat” u.c.), periodā starp tautas skaitīšanām tieši Valmierā, kā arī **Saldū** ārpus Rīgas aglomerācijas reģionālajiem centriem iedzīvotāju skaita samazinājums bijis vismazākais.

Cēsis, kas sevi pozicionē kā Vidzemes kultūras galvaspilsēta (2014.gadā atklāta Vidzemes koncertzāle), tomēr bez saimnieciskās darbības pieauguma, visticamāk, pārtraukt iedzīvotāju aizplūšanu no gleznainās un vēstures liecībām bagātās pilsētas neizdosies. Ja nu vienīgi Rīgas tuvums kaut kādā mērā to kompensēs.

Saldū iedzīvotāju skaits 2000.-2011.gadā no Kurzemes pilsētām samazinājās vislēnāk. Saldus kopā ar Brocēniem veido trešo saimnieciski spēcīgāko Kurzemes centru ar no tā izrietošajām iedzīvotāju nodarbinātības iespējām, un ir spēcīgs arguments iedzīvotāju skaita stabilitātei arī nākotnes skatījumā.

Ventspils pilsētas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 11,8% jeb 5178 iedzīvotājiem laika posmā no 2000.–2011. gadam. Neskatoties uz investīciju apjomu, kas ieguldīts pilsētas ostas attīstībai, ražošanas un tūrisma attīstībai un pilsētvides sakārtošanai, iedzīvotāju skaits turpina samazināties arī pēdējos gados (mīnus 2073 iedzīvotāji 2011.–2014. gadā), tādējādi negatīvo demogrāfisko rādītāju tendence jāņem vērā arī perspektīvā.

Kurzemes lielpilsēta, trešā lielākā Latvijas pilsēta **Liepāja** attiecīgajos periodos ir zaudējusi 12 717 (–14,2%) un 4805 iedzīvotājus. Samazinājuma tempa pieaugumu pēdējo gadu laikā var skaidrot ar Latvijas lielākā rūpniecības uzņēmuma „Liepājas metalurģis” pārstrukturēšanu, kura risinājums var ietekmēt arī iedzīvotāju skaita attīstības dinamiku tuvākajos gados.

Senā Kurzemes galvaspilsēta **Kuldīga** arī nav spējusi atjaunot lielražošanu nedz tās rūpniecības vēsturiskajā dzinējspēkā – kokapstrādes rūpnīcā “Vulkāns”, nedz citur. Tas sekmējis kuldīdznieku došanos darba meklējumos citviet. Kuldīgas pašvaldība aktīvi veido pilsētas tūrisma tēlu, uzlabo piepilsētas uzņēmumu zonas. Kuldīgā 2011.–2014. gadā bijis vērojams vislēnākais iedzīvotāju skaita samazinājums Kurzēmē.

Lēnāki iedzīvotāju skaita samazinājuma tempi pēdējos gados bijuši arī citā ainaviskā reģiona centrā – **Talsos**. Tā paša bezdarba dēļ no 2000. līdz 2011. gadam tieši Talsi Kurzēmē saruka visstraujāk (–17%).

Salīdzinoši attīstītā rūpniecība un galvaspilsētas tuvums lielākā mērā pasargājis **Jelgavu**, **Tukumu** un **Dobeli** no iedzīvotāju aizplūšanas (mazāk par –10% 2000.–2011. gadā). Nedaudz sliktāki rādītāji bija attālākajiem, uz Rīgu orientētajiem reģionu centriem **Bauskai** (–12,3%), **Limbažiem** (–15,7%) un **Aizkrauklei** (–13,9%). Jāatzīmē, ka Bauskā un Limbažos pēdējos gados CSP dati jau rāda samazinājuma tempa palēninājumu.

Salīdzinot ar apkārtējiem reģionālās nozīmes attīstības centriem, mazāk negatīva ir bijusi iedzīvotāju dinamika Uz Zemgales (Sēlijas) un Latgales robežas esošās **Jēkabpilī** (–11,6% 2000.-2011.g.). To varētu skaidrot gan ar vairāku spēcīgu kokapstrādes uzņēmumu ražotņu atvēršanu („Gaujas koks”, „Latgran”), gan ar ražošanas uzņēmumu darbību pilsētas apkārtnē.

Visnegatīvākā iedzīvotāju skaita dinamika Latvijas mērogā bija vērojama Latgalē. Pēdējo gadu dati joprojām uzrāda iedzīvotāju skaita samazinājumu, kurā sāk izpausties ilgstoši negatīvā dabiskā pieauguma sekas. Visās pilsētās iedzīvotāju skaita kritums 2000.–2011. gadā pārsniedza –17% (**Balvi** – 17,1%, **Ludza** –17,5%, **Rēzekne** –17,6%, **Preiļi** –18,4%, **Daugavpils** –19%, **Krāslava** –20,2%, **Līvāni** – 22,1%). Galvenais iemesls iedzīvotāju aizplūšanai, tāpat kā citos Latvijas reģionos, ir bijis darbavietu trūkums. Pēdējos gados par Eiropas Savienības līdzekļiem Latgalē ir realizēti vērienīgi investīciju projekti, t.sk. policentriskas attīstības aktivitātē¹³, kas sakārto pilsētu transporta, inženierapgādes un sociālo infrastruktūru, ir izveidojuši vairākus augsta līmeņa sabiedrisko pakalpojumu objektus (Latgales vēstniecība „Gors”, Rotko mākslas centrs, u.c.), mērķtiecīgi attīsta pilsētu industriālās zonas (Rēzeknes SEZ, Līvānu industriālā zona, u.c.). Kopumā tas veido faktoros, kas ilgākā perspektīvā varētu ietekmēt iedzīvotāju ataudzi un piesaistīt pastāvīgos iedzīvotājus, tā mazinot negatīvās tendences.

Iedzīvotāju aizplūšana no Latgales ir izaicinājums, ar ko Latvijas valsts ir saskārusies jau kopš tās dibināšanas, un arī 23 gadus pēc neatkarības atjaunošanas joprojām ir tā risinājuma meklējumos.

Vērtējot apdzīvojuma izmaiņas ilgtermiņā, jāņem vērā iespējamās strukturālās izmaiņas – attiecības starp laukiem un pilsētām. Piemēram, Latgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ņemtas vērā prognoze, ka mainīsies apdzīvojuma struktūra – „.....”. Trīs ceturtdaļas iedzīvotāju mājās pilsētās. Lauku lomu iezīmē spēcīgas lauku saimniecības, latgaliskā kultūra un raksturīgā ainava. Pilsētu tīkls (Balvi, Daugavpils, Ludza, Rēzekne, Preiļi, Līvāni, Krāslava) ar savām lomām ir attīstības dzinējspēks.”¹⁴

¹³ Šeit - Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.6.prioritāte „Policentriska attīstība” aktivitātes

¹⁴ Latgales stratēģija 2030.gadam, Latgales plānošanas reģions, 2010.g.

4 SECINĀJUMI

- Latvijas iedzīvotāju skaits laika posmā no 2000.-2014.gadam ir samazinājies par 380 tūkstošiem (par 16%). Tāda apmēra samazinājums ir lielākais kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas.
- Gandrīz divas trešdaļas no iedzīvotāju skaita samazinājuma saistīta ar negatīvo migrācijas saldo, un tas būs noteicošais faktors, kas ietekmēs turpmāko iedzīvotāju skaita samazināšanos Latvijā, līdz brīdim, kamēr Latvija nerasniegs Eiropas vidējo labklājības līmeni. Tad varētu sākties arī iedzīvotāju reemigrācijas process.
- Ja netiks panākts būtisks progress Latvijas ekonomiskajā izaugsmē, līdz 2030. gadam iedzīvotāju skaits varētu sarukt vēl par 20%.
- Nelabvēlīgo demogrāfisko procesu ietekmē, gaidāms veco ļaužu īpatsvara pieaugums no tagadējiem 19% uz 25% 2030. gadā, kas palielinās darbības vecumu pārsniegušo iedzīvotāju demogrāfisko slodzi 1,5 reizes.
- Skolas vecuma bērnu īpatsvars kopš 2000. gada samazinājies gandrīz divas reizes (-47%), minimumu sasniedzot 2013. gadā, un sagaidāms, ka līdz 2024. gadam tas nedaudz palielināsies (par 3%), tomēr tad atkal lēnām samazināsies (2030.g. - 4% zem šī brīža līmeņa).
- Lai arī var uzskatīt, ka skolas vecuma bērnu skaits ir nostabilizējies, migrācijas rezultātā ārpus Rīgas aglomerācijas tas turpinās samazināties.
- Tāpat kā citur Eiropā, arī Latvijā turpinās iedzīvotāju koncentrācija ap lielpilsētām (Rīgu), iedzīvotāju skaitam pieaugot vienīgi Pierīgas pagastos un pilsētās.
- Rīgas aglomerācijas kodolā 2011. gadā dzīvoja 41,7% valsts iedzīvotāju, un, neraugoties uz strauju iedzīvotāju skaita samazināšanos pašā Rīgas pilsētā (-14%), salīdzinot ar 2000.gadu tās urbanizētā areāla iedzīvotāju īpatsvars Latvijā palielinājies par 2%.
- Izteikti monocentriskā apdzīvotuma sistēma paātrina iedzīvotāju aizplūšanu no citiem Latvijas reģioniem, bezdarba dēļ, īpaši strauji iztukšojoties lauku apvidiem.
- Par Latvijas nevienmērīgo apdzīvotību un ekonomiskā potenciāla trūkumu ārpus Rīgas aglomerācijas, liecina fakts, ka tikai 21 no 41 blīvi apdzīvotās vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem atrodas ārpus aglomerācijas robežām.
- No 587 administratīvi teritoriālajām vienībām 2000.-2011.g. periodā iedzīvotāju skaits ir audzis tikai 30.
- Latvijas teritorijas apdzīvojumam aizvien raksturīgāka ir iedzīvotāju koncentrēšanās pilsētās un ciemos (blīvi apdzīvotās vietās) ar 500 un vairāk iedzīvotājiem (232 apdzīvotajās vietās dzīvo 79,3% Latvijas iedzīvotāju).
- Visas (1211) blīvi apdzīvotās vietas ar vairāk kā 50 iedzīvotājiem kopā aizņēma tikai 3,5% Latvijas platības, bet tajās dzīvo 87,6% valsts iedzīvotāju, ar vidējo apdzīvotības blīvumu 799 cilvēki uz kvadrātkilometru.
- Ārpus centriem (pārsvarā viensētās) dzīvo 12,3% Latvijas iedzīvotāju, un vidējais apdzīvotības blīvums 96,5 procentos valsts teritorijas 2011.gadā bija tikai 4 cilvēki uz kvadrātkilometru.
- Visstraujākais relatīvais iedzīvotāju skaita samazinājums kopš 2000. gada (-25,8%) vērojams Latgales reģionā.
- Lai attīstītu reģionus un palēninātu iedzīvotāju skaita kritumu tajos, liela loma būs definētajiem starptautiskās, nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centriem un to mijiedarbībai ar apkārtējām teritorijām

PIELIKUMS. IEDZĪVOTĀJU SKAITA PĀRMAIŅU PROGNOZE LĪDZ 2020. UN 2030.GADAM, ATBILSTOŠI APDZĪVOJUMAM

12.tab. Iedzīvotāju skaita pārmaiņas un pārmaiņu prognoze

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Abavas pagasts	1556	1230	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ābeļu pagasts	1004	893	-11,1	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Ādažu pagasts	6920	10027	44,9	16% līdz 24%	32% un lielāks palielinājums
Aglonas pagasts	2658	1882	-29,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ainažu pagasts	566	489	-13,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ainažu pilsēta	1324	862	-34,9	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Aiviekstes pagasts	947	712	-24,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Aizkalnes pagasts	772	601	-22,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Aizkraukle	9099	7830	-13,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Aizkraukles pagasts	1326	1154	-13,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Aizpute	5799	4550	-21,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Aizputes pagasts	1118	871	-22,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Aknīstes pagasts	679	427	-37,1	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Aknīstes pilsēta	1352	1138	-15,8	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Allažu pagasts	1887	1838	-2,6	0% līdz 8%	0% līdz 8%
Alojas pagasts	1131	838	-25,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Alojas pilsēta	1558	1235	-20,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Alsungas pagasts	2076	1470	-29,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Alsviķu pagasts	1787	1450	-18,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Alūksne	9482	8057	-15,0	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Amatas pagasts	865	687	-20,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ambeļu pagasts	870	617	-29,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ances pagasts	826	634	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Andrupenes pagasts	1657	1234	-25,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Andzeļu pagasts	824	591	-28,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Annas pagasts	625	429	-31,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Annenieku pagasts	1244	972	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Apes pagasts	707	516	-27,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Apes pilsēta	1381	983	-28,8	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Aronas pagasts	1657	1408	-15,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Asares pagasts	650	508	-21,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Asūnes pagasts	676	503	-25,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Atašienes pagasts	904	663	-26,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Auces pagasts	905	755	-16,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Auces pilsēta	3212	2625	-18,3	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Audriņu pagasts	1274	1099	-13,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Augstkalnes pagasts	1300	981	-24,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Aulejas pagasts	832	600	-27,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Auru pagasts	3203	3038	-5,2	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Babītes pagasts	5461	8019	46,8	16% līdz 24%	32% un lielāks palielinājums
Baldones pagasts	2835	3166	11,7	0% līdz 8%	16% līdz 24%
Baldones pilsēta	2078	2312	11,3	0% līdz 8%	16% līdz 24%
Balgales pagasts	1110	856	-22,9	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Baloži	3967	6015	51,6	16% līdz 24%	24% līdz 32%
Baltinavas pagasts	1688	1177	-30,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Balvi	8655	7176	-17,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Balvu pagasts	829	695	-16,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Bārbeles pagasts	1017	769	-24,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Barkavas pagasts	1746	1354	-22,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Bārtas pagasts	843	647	-23,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Bauska	10840	9508	-12,3	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Bebrenes pagasts	1386	948	-31,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Beburu pagasts	1493	1160	-22,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Beļavas pagasts	2054	1566	-23,8	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Bēnes pagasts	2186	1799	-17,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Bērzaines pagasts	710	589	-17,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Bērzaunes pagasts	1834	1583	-13,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Bērzes pagasts	2135	1809	-15,3	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Bērzgales pagasts	793	644	-18,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Bērziņu pagasts	690	400	-42,0	-32% un lielāks	-32% un lielāks

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
				samazinājums	samazinājums
Bērzkalnes pagasts	685	494	-27,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Bērzpils pagasts	1123	812	-27,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Bīķernieku pagasts	908	625	-31,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Bikstu pagasts	1250	968	-22,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Bilskas pagasts	1607	1200	-25,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Birzgales pagasts	2055	1655	-19,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Blīdenes pagasts	1042	775	-25,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Blomes pagasts	1110	923	-16,8	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Blontu pagasts	569	422	-25,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Brantu pagasts	670	616	-8,1	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Braslavas pagasts	859	633	-26,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Brenguļu pagasts	987	864	-12,5	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Briežuciema pagasts	760	589	-22,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Brīgu pagasts	876	608	-30,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Brīvzemnieku pagasts	1483	986	-33,5	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Brocēnu pagasts	1246	950	-23,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Brocēnu pilsēta	3609	3096	-14,2	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Brunavas pagasts	1950	1465	-24,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Bukaišu pagasts	1009	670	-33,6	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Bunkas pagasts	1138	891	-21,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Burtnieku pagasts	1743	1277	-26,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Carnikavas pagasts	4593	6712	46,1	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Cenu pagasts	4176	4180	0,1	0% līdz 8%	0% līdz 8%
Ceraukstes pagasts	1909	1732	-9,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Cēres pagasts	590	535	-9,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Cēsis	18732	16764	-10,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Cesvaines pagasts	1600	1228	-23,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Cesvaines pilsēta	1880	1574	-16,3	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ciblas pagasts	1186	788	-33,6	-24% līdz -32%	-32% un lielāks

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
					samazinājums
Cīravas pagasts	1538	1188	-22,8	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Cirmas pagasts	817	680	-16,8	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Codes pagasts	2925	2520	-13,8	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Čornajas pagasts	1680	1268	-24,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Dagda	2820	2382	-15,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Dagdas pagasts	921	756	-17,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Daudzeses pagasts	1231	1017	-17,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Daugavpils	115265	93312	-19,0	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Daugmales pagasts	934	1051	12,5	0% līdz 8%	16% līdz 24%
Daukstu pagasts	1373	1062	-22,7	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Dāviņu pagasts	1059	745	-29,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Degoles pagasts	781	697	-10,8	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Dekšāres pagasts	986	792	-19,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Demenes pagasts	2099	1544	-26,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Dignājas pagasts	685	526	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Dikļu pagasts	1406	1110	-21,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Dobeles pagasts	11553	10331	-10,6	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Dobeles pagasts	1048	816	-22,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Drabešu pagasts	2640	2460	-6,8	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Dricānu pagasts	1264	986	-22,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Drustu pagasts	1205	941	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Druvienas pagasts	636	492	-22,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Dubnas pagasts	1031	836	-18,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Dunalkas pagasts	968	710	-26,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Dunavas pagasts	1020	641	-37,2	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Dundagas pagasts	4164	3275	-21,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Dunikas pagasts	844	680	-19,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Durbes pagasts	579	421	-27,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Durbes pilsēta	760	552	-27,4	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Dvietes pagasts	802	583	-27,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Dzelzavas pagasts	1510	1217	-19,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Dzērbenes pagasts	1100	868	-21,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Džūkstes pagasts	1748	1443	-17,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ēdoles pagasts	1019	951	-6,7	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Eglaines pagasts	1222	894	-26,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
					samazinājums
Elejas pagasts	2560	2213	-13,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Elkšņu pagasts	764	520	-31,9	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Embūtes pagasts	592	386	-34,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Engures pagasts	2645	2473	-6,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Ērgemes pagasts	1184	887	-25,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ērgļu pagasts	2975	2336	-21,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ēveles pagasts	702	512	-27,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ezeres pagasts	1504	1154	-23,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ezernieku pagasts	1156	778	-32,7	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Feimaņu pagasts	1170	845	-27,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Gaigalavas pagasts	1215	929	-23,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Gaiķu pagasts	967	679	-29,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Gailīšu pagasts	2990	2281	-23,7	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Galēnu pagasts	1180	853	-27,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Galgauskas pagasts	839	650	-22,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Garkalnes pagasts	3382	7768	129,7	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Gārsenes pagasts	1109	894	-19,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Gaujienas pagasts	1153	909	-21,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Gaviezes pagasts	1001	791	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ģibuļu pagasts	2649	2266	-14,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Glūdas pagasts	2882	2889	0,2	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Goliševas pagasts	534	409	-23,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Gramzdas pagasts	874	673	-23,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Grāveru pagasts	733	513	-30,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Griškānu pagasts	1760	1856	5,5	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Grobiņa	4326	3912	-9,6	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Grobiņas pagasts	2798	2571	-8,1	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Grundzāles pagasts	1077	897	-16,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Gudenieku pagasts	955	714	-25,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Gulbene	9629	8314	-13,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Iecavas pagasts	9367	9059	-3,3	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Ikšķiles pagasts	1779	2254	26,7	16% līdz 24%	32% un lielāks palielinājums
Ikšķiles pilsēta	4453	6544	47,0	16% līdz 24%	32% un lielāks palielinājums
Īles pagasts	683	394	-42,3	-32% un lielāks samazinājums	-32% un lielāks samazinājums
Ilūkste	2983	2555	-14,3	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ilzenes pagasts	500	373	-25,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ilzeskalna pagasts	1015	750	-26,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Inčukalna pagasts	3776	4361	15,5	0% līdz 8%	8% līdz 16%
Indrānu pagasts	1226	836	-31,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Indras pagasts	1609	1118	-30,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Inešu pagasts	845	680	-19,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ipiķu pagasts	395	209	-47,1	-32% un lielāks samazinājums	-32% un lielāks samazinājums
Irlavas pagasts	1659	1432	-13,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Iršu pagasts	641	509	-20,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Īslīces pagasts	4385	3704	-15,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Isnaudas pagasts	1250	1031	-17,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Istras pagasts	1040	661	-36,4	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Īvandes pagasts	463	361	-22,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Īves pagasts	649	493	-24,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Izvaltas pagasts	974	703	-27,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Jaunalūksnes pagasts	1452	1108	-23,7	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Jaunannas pagasts	640	473	-26,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Jaunauces pagasts	578	359	-37,9	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Jaunbērzes pagasts	1196	997	-16,6	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Jaungulbenes pagasts	1522	1179	-22,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Jaunjelgavas pilsēta	2400	2126	-11,4	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Jaunlaicenes pagasts	491	458	-6,7	0% līdz -8%	-8% līdz -16%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Jaunlutriņu pagasts	1076	846	-21,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Jaunpiebalgas pagasts	2425	1957	-19,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Jaunpils pagasts	2641	2062	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Jaunsātu pagasts	1207	1019	-15,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Jaunsvirlaukas pagasts	3303	3008	-8,9	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Jēkabpils	27871	24635	-11,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Jelgava	63652	59511	-6,5	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Jērcēnu pagasts	670	478	-28,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Jersikas pagasts	1098	928	-15,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Jeru pagasts	1503	1317	-12,4	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Jumpravas pagasts	2157	1913	-11,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Jumurdas pagasts	402	262	-34,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Jūrkalnes pagasts	426	348	-18,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Jūrmala	55718	50840	-8,8	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Kabiles pagasts	988	777	-21,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kaives pagasts	494	346	-30,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kalētu pagasts	852	615	-27,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kalkūnes pagasts	2744	2296	-16,3	-16% līdz -24%	-16% līdz -24%
Kalna pagasts	783	599	-23,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kalnecempju pagasts	351	189	-46,2	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Kalnciema pagasts	2553	2221	-13,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Kalniešu pagasts	1046	755	-27,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kalsnavas pagasts	2255	1770	-21,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kalupes pagasts	1796	1427	-20,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kalvenes pagasts	868	746	-14,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Kandavas pagasts	1760	1454	-17,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Kandavas pilsēta	4211	3860	-8,3	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Kantinieku pagasts	720	491	-31,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Kaplavas pagasts	844	640	-24,2	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Kārķu pagasts	910	676	-25,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kārsava	2722	2231	-18,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kastuļinas pagasts	1151	846	-26,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Katvaru pagasts	1472	1163	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kauguru pagasts	1562	1424	-8,8	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Kaunatas pagasts	1550	1191	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Kazdangas pagasts	1774	1347	-24,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ķeguma pagasts	524	617	17,7	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Ķeguma pilsēta	2546	2279	-10,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Ķeipenes pagasts	1327	1036	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ķekavas pagasts	11346	14847	30,9	24% līdz 32%	32% un lielāks palielinājums
Ķepovas pagasts	413	212	-48,7	-32% un lielāks samazinājums	-32% un lielāks samazinājums
Klintaines pagasts	897	775	-13,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Kocēnu pagasts	3122	2895	-7,3	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Kokneses pagasts	4350	3776	-13,2	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Kolkas pagasts	1280	953	-25,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kombuļu pagasts	867	593	-31,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Konstantinovas pagasts	724	493	-31,9	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Ķoņu pagasts	845	697	-17,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Krapes pagasts	902	695	-22,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Krāslava	11412	9112	-20,2	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Krāslavas pagasts	598	494	-17,4	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Krimuldas pagasts	4354	3874	-11,0	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Krimūnu pagasts	1329	1110	-16,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Krišjāņu pagasts	530	383	-27,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Krustpils pagasts	993	895	-9,9	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Kubuļu pagasts	1772	1538	-13,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kūku pagasts	2172	1918	-11,7	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Ķūļciema pagasts	541	431	-20,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kuldīga	13678	11761	-14,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Kupravas pagasts	806	398	-50,6	-32% un lielāks samazinājums	-32% un lielāks samazinājums
Kurmāles pagasts	2340	2030	-13,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Kurmenes pagasts	844	686	-18,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Kursīšu pagasts	1072	861	-19,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Laidu pagasts	1442	1154	-20,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Laidzes pagasts	1765	1758	-0,4	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Lapmežciema pagasts	2136	2334	9,3	0% līdz 8%	8% līdz 16%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Lauberes pagasts	818	667	-18,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Laucesas pagasts	1613	1439	-10,8	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Laucienes pagasts	2015	1786	-11,4	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Lauderu pagasts	540	401	-25,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ļaudonas pagasts	1843	1406	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Launkalnes pagasts	1324	1174	-11,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Lažas pagasts	781	563	-27,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Lazdonas pagasts	808	706	-12,6	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Lazdukalna pagasts	1255	919	-26,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Lazdulejas pagasts	418	315	-24,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Lēdmanes pagasts	1535	1269	-17,3	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Lēdurgas pagasts	1633	1449	-11,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Leimaņu pagasts	719	516	-28,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Lejasciema pagasts	2005	1567	-21,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Lendžu pagasts	846	703	-16,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Lestenes pagasts	799	683	-14,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Lībagu pagasts	2185	1814	-17,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Līdumnieku pagasts	523	325	-37,9	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Lielauces pagasts	608	467	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Lielplatones pagasts	979	804	-17,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Lielvārdes pagasts	980	965	-1,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Lielvārdes pilsēta	6339	6241	-1,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Liepāja	89448	76731	-14,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Liepas pagasts	3401	2937	-13,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Liepnas pagasts	1246	914	-26,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Liepupes pagasts	2533	1956	-22,8	0% līdz -8%	-24% līdz -32%
Liezēres pagasts	1679	1320	-21,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Līgatne	1475	1142	-22,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Līgatnes pagasts	3030	2542	-16,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Līgo pagasts	547	385	-29,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Līksnas pagasts	1337	1164	-12,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Limbaži	9237	7788	-15,7	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Limbažu pagasts	2471	2265	-8,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Litenes pagasts	1289	1004	-22,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Līvānu pilsēta	10367	8071	-22,1	-16% līdz -24%	-16% līdz -24%
Līvberzes pagasts	2231	2165	-3,0	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Lizuma pagasts	1737	1389	-20,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Lodes pagasts	434	336	-22,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Lubāna	1974	1701	-13,8	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Lubes pagasts	647	499	-22,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Ludza	10822	8931	-17,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Lutriņu pagasts	1536	1216	-20,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Lūznavas pagasts	1352	924	-31,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Madlienas pagasts	2230	1750	-21,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Madona	9553	7990	-16,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Mākoņkalna pagasts	873	610	-30,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Malienas pagasts	522	415	-20,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Maļinovas pagasts	1194	917	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Malnavas pagasts	2115	1296	-38,7	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Mālpils pagasts	4341	3626	-16,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Maltas pagasts	3686	2980	-19,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Māļupes pagasts	830	644	-22,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Mārcienas pagasts	1338	984	-26,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mārkalnes pagasts	510	359	-29,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mārsnēnu pagasts	910	786	-13,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Mārupes pagasts	8611	15950	85,2	24% līdz 32%	32% un lielāks palielinājums
Matīšu pagasts	1122	855	-23,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Matkules pagasts	862	644	-25,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mazozolu pagasts	777	562	-27,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mazsalacas pagasts	785	584	-25,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mazsalacas pilsēta	1766	1301	-26,3	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Mazzalves pagasts	1235	1102	-10,8	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Medņevas pagasts	989	724	-26,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Medumu pagasts	1271	960	-24,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
					samazinājums
Medzes pagasts	1442	1424	-1,2	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Meņģeles pagasts	826	570	-31,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Mērdzenes pagasts	964	670	-30,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mērsraga pagasts	2084	1638	-21,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Mētrienas pagasts	995	693	-30,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mežāres pagasts	1116	792	-29,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Mežotnes pagasts	2011	1594	-20,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Mežvidu pagasts	1133	921	-18,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Mores pagasts	701	605	-13,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Murmastienes pagasts	1010	786	-22,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Nagļu pagasts	663	506	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Naudītes pagasts	1025	757	-26,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Naujenes pagasts	6384	5394	-15,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Naukšēnu pagasts	1706	1290	-24,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Nautrēnu pagasts	1634	1189	-27,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Neretas pagasts	2197	1692	-23,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Nīcas pagasts	2839	2733	-3,7	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Nīcgales pagasts	1084	736	-32,1	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Nīgrandes pagasts	2044	1442	-29,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Nīkrāces pagasts	854	650	-23,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Nirzas pagasts	636	423	-33,5	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Nītaures pagasts	1146	857	-25,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Novadnieku pagasts	2045	1660	-18,8	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Nukšas pagasts	633	421	-33,5	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Ogre	26973	25234	-6,4	0% līdz -8%	0% līdz 8%
Ogresgala pagasts	2112	2917	38,1	0% līdz 8%	0% līdz 8%
Olaine	12952	12023	-7,2	0% līdz -8%	0% līdz -8%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Olaines pagasts	5142	8093	57,4	8% līdz 16%	16% līdz 24%
Ošupes pagasts	1555	1083	-30,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Otaņķu pagasts	1008	846	-16,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ozolaines pagasts	1729	1876	8,5	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Ozolmuižas pagasts	1029	939	-8,7	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Ozolnieku pagasts	3310	3928	18,7	16% līdz 24%	32% un lielāks palielinājums
Padures pagasts	1130	990	-12,4	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Pāles pagasts	977	741	-24,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Palsmanes pagasts	1106	898	-18,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Pampāju pagasts	1002	717	-28,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Pasienes pagasts	832	635	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Pāvilosta	1207	1026	-15,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Pededzes pagasts	962	736	-23,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Pelču pagasts	983	998	1,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Pelēču pagasts	959	727	-24,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Penkules pagasts	1137	937	-17,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Piedrujas pagasts	769	518	-32,6	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Pildas pagasts	838	601	-28,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Pilskalnes pagasts Aizkraukles raj.	649	442	-31,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Pilskalnes pagasts Daugavpils raj.	1311	1050	-19,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Piltenes pagasts	542	464	-14,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Piltenes pilsēta	1258	1076	-14,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Plāņu pagasts	837	590	-29,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Platones pagasts	1729	1496	-13,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Pļaviņas	4073	3422	-16,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Popes pagasts	1172	991	-15,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Praulienas pagasts	1924	1515	-21,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Preiļi	8909	7273	-18,4	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Preiļu pagasts	1133	1092	-3,6	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Priekule	2625	2151	-18,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Priekules pagasts	789	624	-20,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Priekuļu pagasts	5374	4045	-24,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Pureņu pagasts	559	366	-34,5	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Pūres pagasts	1794	1474	-17,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Pušas pagasts	644	423	-34,3	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Pušmucovas pagasts	725	580	-20,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Puzes pagasts	1126	906	-19,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Raiskuma pagasts	1846	1466	-20,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ramatas pagasts	612	444	-27,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rankas pagasts	1829	1421	-22,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Raņķu pagasts	600	480	-20,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Raunas pagasts	3376	2651	-21,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Rembates pagasts	1293	1184	-8,4	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Remtes pagasts	948	733	-22,7	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Rencēnu pagasts	1849	1461	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Rendas pagasts	1283	966	-24,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rēzekne	39233	32328	-17,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Riebiņu pagasts	1727	1348	-21,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Rīga	764329	658640	-13,8	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Rikavas pagasts	1000	788	-21,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Rites pagasts	814	595	-26,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Robežnieku pagasts	1167	942	-19,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Rojas pagasts	4742	3972	-16,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ropažu pagasts	6058	6904	14,0	0% līdz 8%	8% līdz 16%
Rožkalnu pagasts	941	706	-25,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rožupes pagasts	1442	1217	-15,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Rubas pagasts	1165	782	-32,9	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Rubenes pagasts	1493	1017	-31,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rucavas pagasts	1501	1134	-24,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rudbāržu pagasts	1318	972	-26,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rudzātu pagasts	1075	820	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rugāju pagasts	1948	1444	-25,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rūjiena	3744	3162	-15,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Rumbas pagasts	1710	1486	-13,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Rundāles pagasts	2519	1878	-25,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Rundēnu pagasts	800	504	-37,0	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Rušonas pagasts	1914	1510	-21,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Sabile	2026	1527	-24,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Sakas pagasts	747	545	-27,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sakstagala pagasts	1763	1387	-21,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Salacgrīvas pagasts	2558	2086	-18,5	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Salacgrīvas pilsēta	3532	2930	-17,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Salas pagasts Salas novads	3530	2930	-17,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Salas pagasts Babītes novads	1160	1389	19,7	8% līdz 16%	16% līdz 24%
Salaspils pagasts	2849	4149	45,6	0% līdz 8%	8% līdz 16%
Salaspils pilsēta	18253	18242	-0,1	0% līdz 8%	8% līdz 16%
Saldus	12581	11396	-9,4	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Saldus pagasts	1741	1482	-14,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Salienas pagasts	927	632	-31,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Salnavas pagasts	1107	751	-32,2	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Sarkaņu pagasts	1671	1439	-13,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Saukas pagasts	876	613	-30,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Saulkrastu pagasts	2226	2763	24,1	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Saulkrastu pilsēta	3297	3092	-6,2	0% līdz 8%	8% līdz 16%
Saunas pagasts	1318	1003	-23,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sausnējas pagasts	791	595	-24,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Seces pagasts	1172	1041	-11,2	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Sedas pagasts	0	0	-27,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sedas pilsēta	1845	1347	-27,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Šēderes pagasts	1646	999	-39,3	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Sējas pagasts	2406	2293	-4,7	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Sēlpils pagasts	1218	866	-28,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sēļu pagasts	594	399	-32,8	-24% līdz -32%	-32% un lielāks

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
					samazinājums
Sēmes pagasts	1266	1288	1,7	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Sērenes pagasts	828	762	-8,0	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Sesavas pagasts	2071	1593	-23,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sidrabenies pagasts	1951	1645	-15,7	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Sigulda	10727	10702	-0,2	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Siguldas pagasts	3363	3584	6,6	8% līdz 16%	16% līdz 24%
Silajāņu pagasts	647	451	-30,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Silmalas pagasts	3638	2777	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sīļukalna pagasts	801	559	-30,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skaistas pagasts	938	637	-32,1	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Skaistkalnes pagasts	1530	1159	-24,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skaņkalnes pagasts	918	732	-20,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Šķaunes pagasts	771	542	-29,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Šķēdes pagasts	849	632	-25,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Šķeltovas pagasts	937	689	-26,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Šķilbēnu pagasts	1514	1170	-22,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skrīveru pagasts	4189	3708	-11,5	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Skrudalienas pagasts	1758	1260	-28,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skrundas pagasts	1394	1035	-25,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skrundas pilsēta	2744	2176	-20,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Skujenes pagasts	1148	850	-26,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Skultes pagasts	2025	2051	1,3	0% līdz 8%	0% līdz 8%
Slampes pagasts	2238	1892	-15,5	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Smārdes pagasts	2726	2768	1,5	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Smiltene	6287	5518	-12,2	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Smiltenes pagasts	1433	1029	-28,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Snēpeles pagasts	850	744	-12,5	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Sokolku pagasts	956	745	-22,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Stabulnieku pagasts	1029	815	-20,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Staburaga pagasts	542	385	-29,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Staiceles pagasts	899	592	-34,1	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Staiceles pilsēta	1223	1032	-15,6	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Stalbes pagasts	1397	1134	-18,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Stāmerienas pagasts	1318	1010	-23,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Stelpes pagasts	1054	833	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Stende	2012	1732	-13,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Stoļerovas pagasts	790	642	-18,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Stopiņu pagasts	7290	10096	38,5	8% līdz 16%	24% līdz 32%
Stradu pagasts	2286	1839	-19,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Straupes pagasts	1599	1353	-15,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Strazdes pagasts	524	418	-20,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Strenči	1640	1412	-13,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Stružānu pagasts	1086	842	-22,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Subates pagasts	340	306	-10,0	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Subates pilsēta	952	659	-30,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Sunākstes pagasts	592	466	-21,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Suntažu pagasts	2290	1938	-15,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Susāju pagasts	1005	618	-38,5	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Sutru pagasts	807	620	-23,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Svariņu pagasts	569	395	-30,6	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Sventes pagasts	1421	1180	-17,0	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Svētes pagasts	1592	1714	7,7	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Svitenes pagasts	1171	853	-27,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Tabores pagasts	1118	893	-20,1	-16% līdz -24%	-16% līdz -24%
Tadaiķu pagasts	1136	891	-21,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Talsi	12374	10266	-17,0	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Tārgales pagasts	1954	1743	-10,8	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Taurenas pagasts	1096	836	-23,7	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Taurupes pagasts	1148	833	-27,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Tērvetes pagasts	2490	2036	-18,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Tilžas pagasts	1308	1028	-21,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Tirzas pagasts	1130	916	-18,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Trapenes pagasts	1009	805	-20,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Triķātas pagasts	1208	972	-19,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Tukums	18886	18402	-2,6	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Tumes pagasts	1896	1739	-8,3	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Turku pagasts	1002	840	-16,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Turlavas pagasts	1154	913	-20,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ūdrīšu pagasts	1738	1394	-19,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ugāles pagasts	2714	2168	-20,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Ukru pagasts	734	343	-53,3	-32% un lielāks samazinājums	-32% un lielāks samazinājums
Umurgas pagasts	1391	1087	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Upmalas pagasts	1070	812	-24,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Usmas pagasts	657	515	-21,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Užavas pagasts	649	598	-7,9	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Vaboles pagasts	1059	796	-24,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vadakstes pagasts	737	467	-36,6	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Vaidavas pagasts	1191	958	-19,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vaiņodes pagasts	2804	2227	-20,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vaives pagasts	1595	1482	-7,1	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Valdemārpils pagasts	1143	936	-18,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Valdemārpils pilsēta	1658	1357	-18,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Valdgales pagasts	1531	1299	-15,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Valgundes pagasts	2098	1954	-6,9	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Valka	6782	5471	-19,3	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Valkas pagasts	1555	1159	-25,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Valles pagasts	1247	982	-21,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Valmiera	27752	25130	-9,4	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Valmieras pagasts	3337	3767	12,9	0% līdz -8%	0% līdz -8%
Vandzenes pagasts	2081	1676	-19,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vānes pagasts	1313	1011	-23,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vangaži	4138	3574	-13,6	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Varakļāni	2413	1979	-18,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Varakļānu pagasts	996	795	-20,2	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Variešu pagasts	1455	1121	-23,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Variņu pagasts	959	823	-14,2	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Vārkavas pagasts	774	595	-23,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vārmes pagasts	1188	1005	-15,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Vārves pagasts	2060	1683	-18,3	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Vecates pagasts	625	435	-30,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Veclaicenes pagasts	538	359	-33,3	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Vecpiebalgas pagasts	1706	1431	-16,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Vecpils pagasts	614	474	-22,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vecsalienas pagasts	852	637	-25,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vecsaules pagasts	2399	2012	-16,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Vectilžas pagasts	573	430	-25,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vecumnieku pagasts	4741	4357	-8,1	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Vecumu pagasts	907	551	-39,3	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Ventspils	43928	38750	-11,8	-8% līdz -16%	-8% līdz -16%
Vērēmu pagasts	1823	1563	-14,3	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Vērgales pagasts	1638	1279	-21,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Veselavas pagasts	756	597	-21,0	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vestienas pagasts	824	650	-21,1	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vidrižu pagasts	1633	1433	-12,2	0% līdz -8%	-8% līdz -16%
Viesatu pagasts	489	388	-20,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Viesītes pagasts	880	620	-29,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Viesītes pilsēta	2249	1785	-20,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Viesturu pagasts	1330	967	-27,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vietalvas pagasts	1085	771	-28,9	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vijciema pagasts	851	686	-19,4	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vīksnas pagasts	978	694	-29,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vijaka	1850	1487	-19,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Viļāni	4049	3208	-20,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Viļānu pagasts	2102	1664	-20,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Vilces pagasts	2122	1589	-25,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Viļķenes pagasts	1659	1253	-24,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vilpulkas pagasts	777	553	-28,8	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Vīpes pagasts	844	697	-17,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%

Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko izmaiņu procesu raksturojums un prognozes (1.starpatskaite)

Teritoriālās vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits 2000.g.	Iedzīvotāju skaits 2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2000.-2011.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2020.g.	Iedzīvotāju skaita pārmaiņu kategorijas prognoze 2011.-2030.g.
Virbu pagasts	1078	875	-18,8	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Virnavas pagasts	1909	1477	-22,6	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Virešu pagasts	832	621	-25,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Virgas pagasts	1014	883	-12,9	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Višķu pagasts	2650	1774	-33,1	-24% līdz -32%	-32% un lielāks samazinājums
Vītiņu pagasts	1356	962	-29,1	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zaļenieku pagasts	1905	1526	-19,9	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Zaļesjes pagasts	945	659	-30,3	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zalves pagasts	931	642	-31,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zaņas pagasts	893	710	-20,5	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Zantes pagasts	707	589	-16,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Zasas pagasts	1168	895	-23,4	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zaubes pagasts	1161	813	-30,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zebreņu pagasts	643	481	-25,2	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zeltiņu pagasts	418	372	-11,0	0% līdz -8%	-16% līdz -24%
Zemītes pagasts	999	792	-20,7	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Zentenes pagasts	731	545	-25,4	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Ziemera pagasts	986	841	-14,7	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Žiguru pagasts	1031	717	-30,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zilākalna pagasts	905	759	-16,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Zilupe	1953	1658	-15,1	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Zirņu pagasts	1883	1556	-17,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Ziru pagasts	646	502	-22,3	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%
Zlēku pagasts	590	511	-13,4	-8% līdz -16%	-16% līdz -24%
Zosēnu pagasts	597	433	-27,5	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zvārdes pagasts	398	324	-18,6	-8% līdz -16%	-24% līdz -32%
Zvārtavas pagasts	575	420	-27,0	-16% līdz -24%	-32% un lielāks samazinājums
Zvirgzdenes pagasts	1006	760	-24,5	-16% līdz -24%	-24% līdz -32%